

(K)OUKEJ

Časopis vydává EDA cz, z. ú.

5. ročník 1 / 2020

Téma: Pomůcky pro každý den

www.eda.cz

MyGo Stander

LECKEY®

Zippie RS

Simba

Scooot

Atitude Junior

MEDICCO
a division of
SUNRISE MEDICAL®

tel.: 800 900 809

e-mail: info@medicco.cz

Vážení a milí čtenáři,

otevřeli jste časopis (K)OUKEJ, který je tentokrát věnován pomůckám.

Na jeho tvorbě s námi spolupracovali pracovníci firem, kteří s pomůckami zacházejí každý den, a vy, naši čtenáři, kteří jste se podělili o vlastní zkušenosti s užíváním pomůcek i s jejich vlastní výrobou.

Intenzivní komunikace při psaní článků a předávání informací probíhalo v době, kdy byl v ČR vyhlášen nouzový stav (COVID 19), a tak většina z nás pracovala v prostředí svého domova. Společně jsme tvořili nejen články obsahující důležité informace, ale poskytovali jsme si vzájemnou podporu a útěchu v nevhodných dnech.

A co vás čeká v následujících sedmi kapitolách?

V nové rubrice „EDA vás zve“ přinášíme informace týkající se našich aplikací a pracovních listů, ale také obsahu příštího čísla časopisu. Určitě věnujte pozornost možnosti, jak s námi na jeho přípravách spolupracovat.

V druhé kapitole se vám představí spolupracující firmy. Dozvíte se informace o jejich vzniku, o lidech, kteří v nich pracují, a výrobcích, které mnozí z vás znáte a doma využíváte. Obsáhlá kapitola „Pomůcky (nejen) k polohování“ vám nabídne tipy, jak využít předměty nacházející se u vás doma k polohování, hraní a procvičování s vašimi dětmi. Neopomenuli jsme ani pomůcky, které se týkají podpory a rozvoje zraku. V kapitole „Na cestách“ se dvě firmy, které jsme oslovili pro jejich zkušenosti v oblasti transportu a vhodných pomůcek k úpravě vozidel a k usnadnění přesunů všeobecně, podělí o tipy k cestování. Jak se vyznat v možnostech financování pomůcek shrnujeme v páté kapitole. Pravidelné rubriky „Recenze knih“ a „Nejen pro sourozence“ jsme rozšířili. Opět nechybí tipy na zajímavou literaturu, ale více se věnujeme i knihám pro děti. Postupně budeme představovat sourozence, s kterými se při konzultacích setkáváme.

Číslo, které nyní držíte v ruce, je neobvyklé svým rozsahem – je téměř dvojnásobný v porovnání s obsahem předchozích čísel časopisu (K)OUKEJ. Věříme, že budete mít dostatek energie k jeho prolistování, že získáte nové informace nebo se sami pustíte do výroby pomůcek.

*Příjemné čtení a mnoho inspirace
vám přeje Martina Králová,
šéfredaktorka časopisu.*

Obsah

EDA vás zve	4
Téma / Firmy se představují	6
MEDESA care	6
MEDICCO	10
MEYRA	13
PATRON	16
REHA 2015	18
Pomůcky nejen k polohování	22
Zapoložování spastické ruky	23
Podpora správného vývoje nožní klenby	25
Pomůcky při koupání	27
Pomůcky dostupné na trhu	29
Nápady tvořivých rodičů	35
Zrak a kompenzační pomůcky	39
Na cestách	42
Cestujeme s CanoCar	42
Dítě v autě	44
Financování pomůcek	45
Ministerstvo práce a sociálních věcí	45
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	47
Ministerstvo zdravotnictví	49
Recenze	51
Knihy pro děti	51
Přetrvávající primární reflexy	52
Zvuky probouzení	52
Nejen pro sourozence	53
Matěj, Adam a Tadeáš	53
Vytvořte si vlastní moře!	54
Zábavná bludiště: Ukažte zvířátkům cestu	55
Cyrilovo smažení	57

(K)OUKEJ

EDA cz, z. ú.
Filipova 2013/1, Praha 4, 148 00
Tel/fax : 224 826 860
Mobil: +420 724 400 820
e-mail: info@eda.cz
www.eda.cz

Vydavatel: EDA cz, z. ú.
Náklad: 1 000 ks
Foto na titulní straně: archiv EDA cz, z. ú.
Zlom: PRODTP, studio@prodtp.cz
Tisk: RETISK - Robert Remiš, retisk@volny.cz
evidenční číslo periodického tisku: MK ČR E 22508

Šéfredaktorka: Martina Králová
Redakční rada: Martina Králová, Jana Ježková,
Petra Slavičková, Klára Janečková, Magdaléna
Kostecká, Jana Jelínková
Jazykové korektury: Jana Vachulová,
Jana Ježková, Ludmila Nentvichová

EDA vás zve

Raná péče v České republice slaví v letošním roce třicet let od svého založení. V rámci oslav tohoto výročí EDA ve spolupráci se SPC EDA a společností IPSOS na jaro 2020 připravoval odbornou akci pro pracovníky v sociálních službách, ve školství i ve zdravotnictví, zaměřenou na prezentaci dětských rehabilitačních pomůcek včetně představení pomůcek zcela nových. Vzhledem k vyhlášenému nouzovému stavu v ČR byla akce odložena na podzimní dny.

Z kapacitních důvodů na ni není možné pozvat všechny zájemce ani z řad odborníků ani z řad rodičů. I proto jsme se rozhodli, že dáme prezentujícím prostor představit v tomto čísle časopisu nejen firmu, ale i některé pomůcky z její nabídky. Číslo časopisu,

které právě držíte v ruce, je tedy značně netradiční. Na jeho přípravě se podílelo velké množství autorů. Jsme rádi, že jsme do vydání mohli zařadit i zkušenosti vás, kteří pomůcky denně využíváte nebo jste byli ochotni podělit se s druhými o nápady, jak některé z pomůcek vyrobit.

Jarní odborné setkání ale zdaleka nemělo být jediným EDOVÝM příspěvkem k oslavám třiceti let rané péče u nás. Koncem března se měla v pražském divadle Dobeška konat charitativní taneční soutěž v break dance, na duben jsme připravili akci pro malé i velké v prostorách Národního zemědělského muzea. Ani jedna z akcí nemohla proběhnout, věříme ale, že v září se nám povede uspořádat rané péči alespoň malou narozeninovou oslavu na zahradě u nás ve Filipovce. Pokud budete mít 16. září odpoledne cestu kolem, přijďte se podívat, jestli se nám to opravdu povedlo!

Ani náš časopis nenechá toto významné výročí bez povšimnutí. Třicet let je dlouhá historie a stojí za to si ji

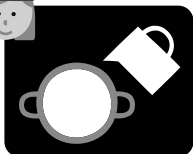
připomenout. Už teď se těšíme na příspěvky zkušených poradkyň, které stály na začátku příběhu služby rané péče v tehdejší Československu. Věříme, že v paměti zapátrají i další odborníci, díky kterým tato sociální služba funguje v podobě, ve které ji dnes známe. Především ale doufáme, že se o své vzpomínky a zkušenosti s ranou péčí podělí ti, kdo ji zažili, „na vlastní kůži“ – rodiče a děti z klientských rodin. Pokud máte i vy nějakou vzpomínku nebo fotografii z doby, kdy k vám jezdila poradkyně rané péče, a chtěli byste ji sdílet s ostatními, napište nám na: koukej@eda.cz

Informace o předplatném

Časopis (K)OUKEJ je určen zejména čtenářům z řad klientů rané péče, SPC, rodičům dětí s postižením v raném i školním věku, pracovníkům škol a školských zařízení, profesionálům zabývajícím se o ranou péči, podporu rodin dětí s postižením a krizovou intervencí. Může být inspirující i pro odborníky z oblasti speciální pedagogiky, sociální práce, předškolního vzdělávání, pediatrie

SEZNAMTE SE

Aplikace, které pomáhají procvičovat zrakové dovednosti a jemnou motoriku

Baví vaše děti vaření? V aplikaci **EDA PLAY PAULI** pomůžete holčičce Paulince uvařit kaši k snídani.

Zapojují se vaše děti rády do pečení? V aplikaci **EDA PLAY ELIS** pomůžete Elišce upéct dort nebo dát prádlo do pračky.

V aplikaci **EDA PLAY TOBY** najdete obrázky jednoduchých tvarů i hudební nástroje. Tato hra je zdarma a je dostupná pro iPady i tablety s Android platformou.

V aplikaci **EDA PLAY** si můžete nastavit obrázky, zvolíte jednoduché plnobarevné nebo zrakově náročnější obrysy?

V nově připravované aplikaci **EDA PLAY TOM** najdete zvířátka na dvorku a v lese. Hra bude dostupná zdarma pro iPady i tablety s Android platformou.

www.edaplay.cz

a obecně vzdělávání i zdravotnictví.

Každé číslo časopisu (K)OUKEJ je zaměřeno na určité téma. Na věci se díváme pod různými úhly jak z pohledu pracovníků rané péče, SPC či dalších odborníků, tak z pohledu rodičů dětí s postižením.

Časopis obsahuje stálou rubriku věnovanou sourozencům dětí s postižením a pravidelné tipy na zajímavé knihy a publikace.

(K)OUKEJ vychází 2x ročně v tištěné podobě.

Předplatné:

Jednotlivé číslo stojí 80 Kč + poštovné

Předplatné na rok činí 300 Kč –

v tomto případě obdržíte kromě dvou čísel (K)OUKEJ navíc čtyři elektronické Zpravodaje EDA cz., z.ú., které jsou plné nápadů na činnosti s dětmi s postižením, pomůcky a aktuální aktivity.

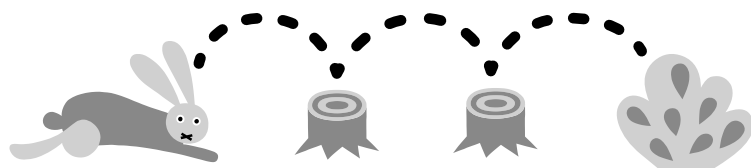
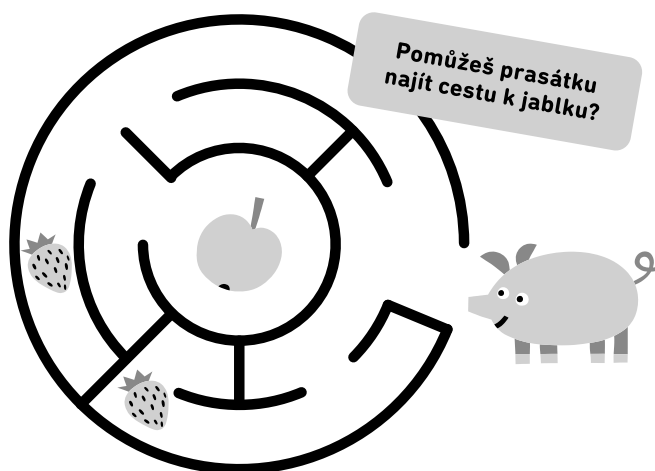
Časopis (K)OUKEJ si můžete objednat na emailu: **info@eda.cz**
nebo na adrese:

EDA cz., z. ú., Filipova 2013/1,
148 00, Praha 4,
+420 724 400 820

ZÁBAVA A PROCVIČOVÁNÍ DOVEDNOSTÍ

Poradkyně rané péče z EDY připravily zábavné úkoly, které dětem pomohou trénovat zrakové dovednosti a jemnou motoriku.

Pracovní listy si jednoduše stáhnete z webu a vytisknete. Na www.edaplay.cz/aktivity najdete omalovánky, vystřihovánky, sadu pracovních listů na téma obličeje a bludiště.

www.edaplay.cz

MEDESA care

Společnost MEDESA care vybrala k rozhovoru pro časopis (K)OU-KEJ dva obchodní zástupce, paní Máriu Skolilovou a pana Petra Pavlicu. Vybrané produkty z portfolia firmy pak představí dvě rodiny, které jsou klienty rané péče EDA a SPC EDA.

S námi na to nejste sami

Společnost MEDESA care pomáhá lidem nejen vybírat a zajišťovat zdravotní pomůcky, ale také poskytuje podporu v těžkých životních okamžicích. Kvalitní zdravotní pomůcky a služby našich zkušených konzultantů poskytujeme už 23 let.

Jak to u nás funguje?

Doporučíme vám tu nejvhodnější zdravotní pomůcku nebo službu. Zajistíme její pořízení a financování a doručíme ji až k vám domů. Pomůcku před vámi složíme a nastavíme přesně pro vaše potřeby.

Kde nás najdete?

Naše produkty a služby najdete v síti prodejen, kde vám je osobně představí konzultanti, které máme v regionech po celé ČR. Kontakty na prodejny i konzultanty naleznete na našich webových stránkách. Konzultanti mají dlouhodobé zkušenosti, přehled o produktech, aktuálních možnostech postupu jejich schválení a financování. Kontaktovat nás můžete i online, na webových stránkách www.medesacare.cz najdete informace o nás i produktech a službách, včetně kontaktního formuláře.

Jaké produkty nabízíme?

Z rozhovoru s Máriou Skolilovou

Prozradíte nám, jak jste se dostala k práci ve společnosti MEDESA care?

Ve firmě jsem se ocitla úplnou náhodou. Každý den ráno jsem chodila se svými dvěma syny do školky a do školy okolo pobočky firmy Medesa v Říčanech. Během dvou let jsem mohla pozorovat, jak se firma neustále rozrůstá. Zaujalo mě, jak firma prosperuje, a začala jsem se o ni víc zajímat. Na webových stránkách jsem si prostudovala jejich poslání, poslala jim svůj životopis a později se osobně setkala s ředitelem a jednatelem společnosti. Mé představy a očekávání se naplňovaly.

V té době se společnost začala rozšiřovat o další velmi zajímavou součást – divizi zdravotnických a kompenzačních pomůcek pro děti i dospělé MEDESA

care. Můj sen se stal skutečností a v září 2017 jsem do Medesy nastoupila.

Nyní pracuji jako odborný konzultant a specialista péče. Pro mě trochu překvapivě jsem hned od začátku nastoupila do terénu a věnuji se klientům v obchodní činnosti a poradenství. Byla to trefa do černého, tato práce mě velmi naplňuje. Mohu při ní využívat zkušenosti z vlastního života, z dob studií na střední zdravotnické škole a vysokoškolského studia sociální práce.

Kdo je vaší cílovou skupinou?

Mojí cílovou skupinou jsou převážně senioři a děti i dospělí s handicapem.

Škála lidí, za kterými jezdím, je velmi široká. Navštěvuji především domovy pro seniory, Alzheimercentra, různá sociální zařízení, nemocnice i jednotlivé lékaře, nadace, charity, střediska rané péče.

Co od vás vaši klienti nejčastěji potřebují?

Klienti vyžadují převážně poradenství. Mnohdy si neumějí s něčím sami poradit, třeba jak si správně vybrat pomůcku, na koho se obrátit, jaký je postup při vyřizování žádosti o ni apod. Jsou rádi, když se jim někdo plně věnuje, případně je navštíví u nich doma a doporučí jim to, co je pro ně nejvhodnější. Osobní kontakt s klienty je nejlepší, dodává jim pocit jistoty.

Kde trávíte pracovní dny častěji, v kanceláři nebo v autě?

Mám na starosti oblast Prahy a Středočeského kraje, takže většinu času trá-

vím na cestách. Kancelář mám v pobočce v Říčanech, kde mám zázemí a také náš showroom. Tam trávím tak jeden den v týdnu, ale samozřejmě nejčastěji se kanceláří stává moje auto.

V čem vidíte výhody konzultací doma u klientů?

Jak už jsem říkala, nejlépe se klienti cítí při osobní návštěvě, kdy můžeme všechno v klidu zaměřit a vyzkoušet, a tak vybrat adekvátní pomůcku. Je to časově náročnější, ale o to lepší vztah máme s klientem a on zase s námi. Navzájem se doplňujeme, mám možnost zjistit, jaké jsou jeho potřeby v domácím prostředí, kde se cítí v bezpečí.

Jak se dozvíte o existenci nových pomůcek?

Na firemních zasedáních míváme pravidelně školení týkající se nových pomůcek. Sledujeme novinky v oboru, v terénu zjišťujeme, co klientům schází. S kolegy si navzájem vyměňujeme informace, hodnotíme předešlá období a hledáme, jak klientům nabídnout lepší péči i pomůcky.

Umíte odpočívat, nebo stále pozorujete a zkoumáte pomůcky ve svém okolí?

Některé dny jsou náročné a člověk přemýšlí o práci i po pracovní době. Většinou se snažím večery trávit s rodinou. Po práci se někdy věnuji svým koníčkům, kterými jsou zpěv, tanec, procházky do přírody a jízda na kole. V létě ráda chodím po horách.

Někdy mi to samozřejmě nedá podívat se na nějakou pomůcku zblízka – třeba když někde letím a na letišti vidím, že má někdo vozík, hned zkoumám, co je to za značku...

Z rozhovoru s Petrem Pavlicou Proč jste se stal zaměstnancem společnosti MEDESA care?

Nebyl jsem spokojený v podnikatelském sektoru a vždy mě zajímala práce těch, kteří pomáhají druhým: hasičů, policie, záchranářů, pracovníků Červeného kříže na misích v Africe... Prací v Medese, kde se staráme o potřebné, handicapované, se mi splnilo celoživotní přání.

Povíte nám něco o pozici, na které pracujete?

Nastoupil jsem jako první obchodní zástupce pro prodej kompenzačních

Petr Pavlica vlevo a Mária Skolilová uprostřed

a rehabilitačních pomůcek. V době nástupu, tedy v roce 2016, byla firma v této oblasti v plenkách. Původně se jmenovala Inter Meta a já jsem nastoupil těsně po akvizici této firmy. Společnost prošla velkou proměnou, od změny názvu přes nabízené služby i sortiment až třeba k doplnění méj pozice o práci produktového manažera pro Vermeiren CZ, což zahrnuje i LIW Care a ostatní dodavatelské firmy.

Kdo je vaší cílovou skupinou?

Cílová skupina jsou všichni, kteří potřebují kompenzační pomůcky. Od dětí přes osoby v produktivním věku až po seniory. Domovy, centra sociálních služeb, nemocnice, charity, střediska rané péče, rehabilitační ústavy, ale i koncoví zákazníci, kteří nás osloví, když na nás dostanou reference od ostatních.

Co vlastně svému zákazníkovi nabízíte?

Pomoc. Řešení jeho situace.

Jak vypadají vaše pracovní dny? Jste stále na cestách, nebo se dokážete i zastavit?

Poslední dobou, i když nerad, pracuji i u stolu, ale stále nejvíc času trávím

v autě. Nejblíží mi je osobní kontakt se zákazníkem. Některé aktivity si plánuji dlouhodobě, ale většinou mám schůzky na základě poptávky klientů. Telefon je můj společník a podle potřeb klientů si dny přizpůsobím.

Proč je tak důležité jezdit za klientem domů?

Nejcennější je, že vidím, jak klient žije. Podle jeho životních podmínek mohu navrhnout řešení přímo na míru. V tom vidím největší přínos osobního přístupu. Vidět klienta v domácím prostředí vydá za tisíc slov.

Máte možnost se sám podílet na vzniku či návrhu nových pomůcek?

Z pozice produktového manažera se seznamuji s pomůckami detailně, s novinkami, které uvádíme na trh, se nejdříve osobně seznámím a ubezpečím se, že jsou pro klienta přínosem, případně rovnou s výrobcí řeším možné úpravy. Dávám jim návrhy na produkty, které chybí na trhu, případně upravujeme současné produkty. Uvedení zdravotní pomůcky na trh je proces velmi zdoluhavý, jelikož je potřeba nespočetné množství schválení, ověřování, testů a dalších podkladů.

Umíte vypnout od své práce? Nebo kdykoli vidíte člověka s pomůckou, detailně ji prozkoumáte?

Jsem naprostý maniak a pracuji 24 hodin denně. Vypnout umím, nicméně se stále dívám, kdo jakou pomůcku používá. V minulosti jsem oslovil i zcela neznámého člověka a nabídl mu lepší pomůcku. Dobříjí mně rocková hudba, kterou poslouchám při cestách, rád čtu, sportuji a trávím čas s lidmi.

Baffin Automatic RS

Pomůcka Baffin Automatic RS je speciální zařízení kombinující v sobě terapeutickou židli, polohovací zařízení a vertikalizaci. Její představení necháme na mamince Magdalénky, osobní zkušenosti mluví za vše.

„Od ledna je Magdalénka hrdou majitelkou kompenzační pomůcky od firmy Liw Care – multifunkčního zařízení Baffin Automatic. Tento stavěcí systém jsme měly vyhlídnutý už rok před tím, než jsme se rozhodly „do něj jít“, neproplácely ho totiž zdravotní pojišťovny. Poprvé jsme ho viděly u naší kamarádky a také nám byl doporučen kladenským stacionářem, kde ho taktéž využívají. Toto multifunkční stavěcí zařízení roste spolu s dítětem. Svou konstrukcí umožňuje polohování ve vzpřímené poloze a stabilní polohu vleže i vsedě. Podporuje vývoj kostního a svalového systému, může být nakonfigurován (systém pelot, korekce pánve a nohou) a přizpůsoben tak, aby vyhovoval individuálním polohovacím potřebám. Slouží i jako prevence úplné ztráty svalů, k zabránění kontraktur, zlepšení mobility kloubů, peristaltiky střev.

Magdalénka ho využívá už třetí měsíc a jsme moc spokojené. Má v něm kvalitní sed, manipulace do stoje je jednoduchá a je u toho i zábava; ovladač dávám Magdalence do ruky a staví se sama. Má i stolek, takže může dělat aktivity jako ostatní, když jsou u stolu – maluje, uklízí, vaří atd. Pomůcka zatím není na pojišťovnu, ale co jsem slyšela, polský výrobce Liw Care, od kterého jsme pomůcku měli my, je v jednání s firmou MEDESA care o prodeji v ČR a měla by být řešena i spolupráce s pojišťovnou (pozn. red.: V současné době je u nás tento produkt již kompletně s veškerým servisem dodáván firmou MEDESA care a je částečně hrazen pojišťovnou).

Komunikace s firmou byla výborná, pan Kamil má úžasný přístup a umí doporučit vše, co je třeba, což jsem velmi ocenila.“

*Hanka Kerliková,
maminka Majdaleny
a klientka SPC EDA*

Český kočárek hrazený téměř plně pojišťovnou

Rodina Táníčky z Prahy si po dlouhou dobu vystačila s běžným kočárkem, protože jejich dcera je poměrně malá. Ve chvíli, kdy však začali řešit nutnost nechávat jeden ve školce a jeden mít doma, začali se už poohlížet po kočárku s možnostmi polohování dítěte. Kočárek Mewa je vyloženě nadchl. Není sice úplně na časté vození autem (jeho váha je 21 kg), ale zato je pro dítě velmi pohodlný a má množství doplňků, které

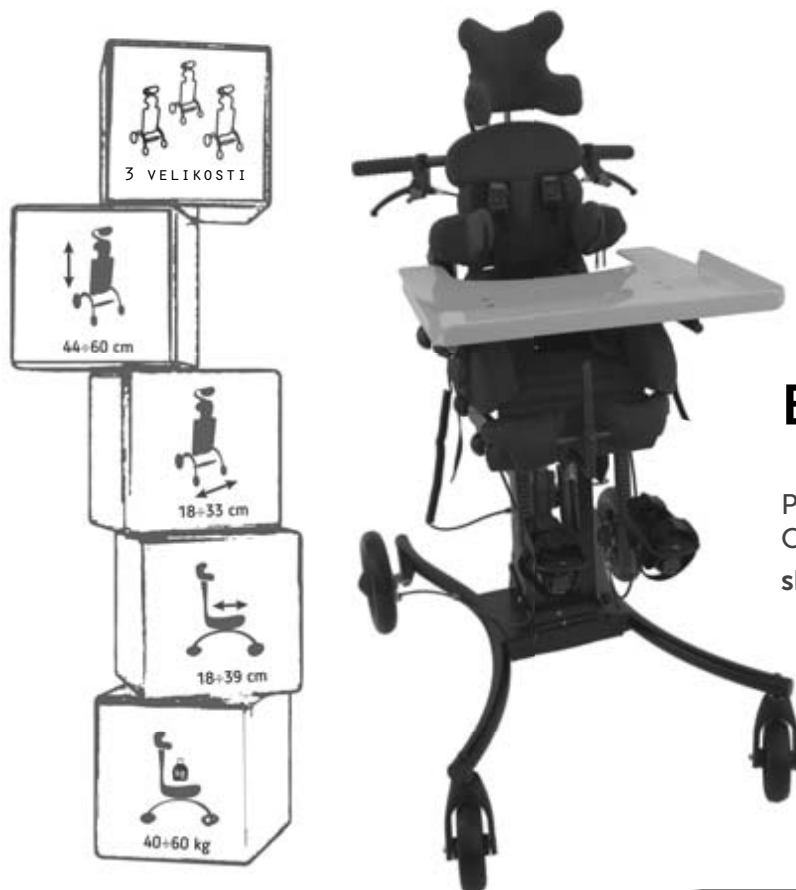
umožní zafixovat i dítě, které samo dobře neudrží trup ani hlavičku. Všechny tyto doplňky (zádové i hlavové nastavitelné peloty, pětibodové pásy, kyčelní kalhotky, abdukční klín, bezpečnostní hrazda) jsou už v základní výbavě kočárku. Navíc do ní patří i zimní nánožník, terapeutický stolek, moskytiéra, pláštěnka, příruční taška na řídítka i pod kočárek, slunečník a zimní návlek na řídítka. Kočárek má nastavitelnou zádovou opěrku a nastavitelný sklon sedu, zároveň je možno jednoduchým otočením obrátit směr sedu. Kočárek má poměrně masivní odpružená kola (gelová nebo nafukovací) a centrální brzdu. Model Mewa 2020 je nově vybaven regulovatelnou hloubkou sedu zajištěnou vyjímatelnou vnitřní vložkou pro menší děti, náslapným pedálem pro snazší nájezdy na chodník a úchytnými oky na rámu.

Hrazená velikost kočárku (pro děti mezi 90–125 cm výšky, do váhy 35 kg) je ideální variantou pro období mezi běžným kočárkem a dětským vozíkem.

Cena kočárku Mewa je nyní, v roce 2020, bez poukazu okolo 24 437 Kč. Pokud ale revizní lékař schválí poukaz na kočárek Mewa vypsany neurologem, ortopedem nebo rehabilitačním lékařem (kód ZP: 5010718), je plně hrazen pojišťovnou.

Tániččina maminka si velmi chválí také možnost nechat si kočárek předvést přímo v bydlšti rodiny.

*Jana Vachulová,
poradkyně rané péče*

M medesa
care

Baffin Automatic RS

PRO INFORMACE
O PRODUKTU NAVŠTIVTE
shop.medesacare.cz

www.medesacare.cz

MEDICCO letos slaví narozeniny

Firma Medicco letos slaví kulaté narozeniny, stejně jako my v rané péči. Medicco je však o deset let mladší, a tedy slaví dvacáté narozeniny. Informace o vzniku a vývoji firmy nám poskytl pan Roman Krejčí, s kterým jsme také vybrali produkty, jež budou v rámci nabídky firmy představeny. Pan Krejčí se s námi podělil i o informace týkající se nového financování pomůcek v oblasti zdravotnických pomůcek (více téma **Financování pomůcek**).

Obchodní tým společnosti Medicco – Roman Krejčí vpravo dole

Medicco letos slaví dvacáté narozeniny – jak dlouho ve firmě pracujete vy a jak hodnotíte vývoj, jakým prošla?

Ve firmě působím sedmáctým rokem. Medicco za dobu své existence prošlo dynamickým vývojem. Firma začínala ve sklepních prostorách panelového domu v Brně Starém Lískovci a já do ní nastoupil v době, kdy měla cca pět zaměstnanců a už sídlila v prostorách bývalé školky. Následovalo období růstu, v roce 2009 firma změnila vlastníka, který v roce 2013 využil nabídku na akvizici s nadnárodní společností Sunrise Medical. Podobně dynamický byl i vývoj v oblasti legislativy, která výdej a prodej zdravotnických prostředků reguluje. Hlavně v posledních osmi letech jsme v oblasti úhrad zdravotnických prostředků svědky stále většího tlaku na snižování nákladů. Tento trend započal v roce 2012, kdy ze dne na den spousta lidí se zdravotním handicapem přišla o možnost získat některé typy kompenzačních pomůcek z úhrad sociálních odborů. Stejný trend je patrný i ve vývoji úhrady zdravotnických prostředků z veřejného zdravotního pojištění, dovršila ho novela zákona č. 48/1997. Celý proces schvalování je nyní čím dál komplikovanější a ve většině případů trvá déle než v minulosti. Obvykle je i výsledná úhrada ze strany zdravotní pojišťovny nižší, což má za následek vyšší doplatky ze strany pojištěnců.

vanější a ve většině případů trvá déle než v minulosti. Obvykle je i výsledná úhrada ze strany zdravotní pojišťovny nižší, což má za následek vyšší doplatky ze strany pojištěnců.

Jak došlo k tomu, že jste se ocitl právě ve firmě Medicco?

V roce 1996 jsem při horolezeckém výstupu utrpěl úraz páteře a dostal se na vozík. Tehdy jsem se seznámil s Vojtou Vašíčkem, zakladatelem firmy Medicco. Vojta mi dodal můj první vozík. Od počátku se mi na této firmě líbilo její zaměření na potřeby lidí s handicapem a zápal zaměstnanců pro zajištění maximální podpory klientům. Proto jsem před šestnácti lety využil nabídky Vojty Vašíčka a začal pro Medicco pracovat.

Na jaké pozici pracujete?

V Mediccu jsem začínal jako disponent. Poté jsem vystřídal celou řadu pracovních pozic a nyní své zkušenosti zúročuji jako zástupce jednatele pro český trh. Zároveň působím ve funkci Marketing Managera. Má práce mimo jiné zahrnuje komunikaci s pojišťovnami a implementaci změn legislativy do pracovních procesů společnosti.

Kdo je pro Medicco cílovou skupinou a co můžete svým zákazníkům nabídnout?

Služby se snažíme poskytovat všem lidem s pohybovým, případně kombinovaným postižením. Naše firma má nejširší portfolio produktů na trhu, což nám umožňuje kompletní pokrytí všech potřeb klientů – tyto potřeby je ale důležité správně rozpoznat a vyhodnotit. Na základě toho poté navrhujeme optimální řešení formou výběru zdravotnického prostředku a vhodného příslušenství. Uvědomujeme si, že klíčový je pro naše zákazníky také servis.

Jak vypadají vaše pracovní dny, trávíte hodně času na cestách?

Je to hodně individuální, ale posledních několik let je to bohužel administrativní práce, která mi zabírá nejvíce času. Práci v terénu zajišťují naši obchodní zástupci a servisní technici.

Za EDU velmi oceňujeme, že dojíždíte ke klientovi domů. V čem spatřujete výhodu nebo nevýhodu vyzkoušení a zaměřování pomůcek v domácím prostředí klientů?

Obrovská výhoda práce u klientů doma je to, že si můžou zdravotnické pro-

středky vyzkoušet v prostředí, ve kterém žijí, a na konkrétních životních podmínkách. Zejména klienti, kteří mají problém se k nám dopravit, ocení, že nemusí nikam jezdit a my přijedeme k nim.

Jak získáváte informace o nových pomůckách?

Naše mateřská společnost Sunrise Medical patří mezi přední výrobce a vývojáře nových zdravotnických prostředků na světě. Proto máme informace hned z první ruky. Sdílení vědomostí je pro nás klíčové, a to jak uvnitř naší společnosti, tak i směrem k našim klientům a odborné veřejnosti. Pro klienty a fyzioterapeuty pořádáme odborné semináře a internetové webináře, pro své zaměstnance interní školení a workshopy přímo u dodavatelů.

Umíte vypnout od své práce? Nebo kdykoli vidíte člověka s nějakou pomůckou, ihned začnete prozkoumávat pomůcku zblízka?

Priznám se, že jsem se dostal do stádia, kdy se mi práce stala do značné míry koníčkem. V Mediccu nás vozičkářů pracuje více a jsme to my, kdo v první řadě zkusíme nové produkty sami na sobě. Bez nadsázky vždy říkám, že jsou naše produkty testovány na lidech – na nás. Pokud se nám něco nezdá, tak to řešíme s výrobcem a nevyhovující pomůcku případně vůbec nenasazujeme do prodeje. Nedávno jsme po roce prodeje zjistili u jednoho našeho produktu výrobní vadu, kterou výrobce nedokázal vyřešit. Byl to průšvih, většinu těchto produktů jsme stáhli z trhu a klientům vrátili peníze. I to se stává, když na trh uvádíte nové produkty a technologie. V tomto směru je skvělé mít za zády silnou společnost, která nás v podobných případech podpoří. Svou práci bereme osobně :-)

Vozík mechanický – Youngster

Nejlehčí dětský skládací vozík, který je snadný pro transport. Vozík roste spolu s dítětem. Rozšiřující mechanismus umožňuje vozík rozšířit v průběhu užívání až o 2 cm, bez použití dalších dílů, a hloubku sedu lze posunout až o 4 cm. Polstrování vozíku je odlehčené stejně jako další komponenty, a i díky tomu je pohyb s vozíkem velmi snadný. O svou zkušenost s vozíkem Youngster se s námi podělila paní Zadrobílková.

Článek si můžete přečíst v kapitole Pomůcky dostupné na trhu.

EDS (Everyday Activity Seating)

Aktivní sedací systém od společnosti Leckey. S tímto zařízením máme zkušenost v našem SPC EDA, kde je rádi využíváme především proto, že židlička umožňuje dobře stabilizovat pánev, děti v ní velmi pěkně sedí, lze ji snadno nastavit na míru konkrétnímu dítěti. Díky výškovému nastavení v ní děti mohou sedět u stolu i při skupinových aktivitách. K židličce jdou samozřejmě objednat potřebné doplňkové komponenty. A vyrábí se ve třech velikostech. V SPC máme EDS by Leckey velikosti 2 a po zkušenostech lze říci, že je poměrně univerzální. Dokážeme v ní umožnit dobrý sed jak menším dětem, tak těm, které postupně odrůstají.

Vertikalizační stojan

Firma Leckey vyrábí nejen rehabilitační židli Squiggles, určenou nejmladším dětem, ale také vertikalizační stojan neboli pediatrický stavěcí systém Squiggles a Mygo Stander (na fotografii). V tomto zařízení, označovaném jako 3 v 1, mohou děti vzpřímeně stát, ale také být polohovány ve vyhovujícím úhlu. Díky stolečku často využíváme svislou polohu dětí ke zrakové stimulaci, ale i k procvičování jemné motoriky a mnoha jiných činností.

UP SEE

„Chodítko“ nebo pomůcka pro trénování chůze – to jsou nejčastější názvy pro pomůcku UP SEE od firmy Firefly by Leckey, která je určena dětem s po-

hybovým postižením. Děti pomocí UP SEE můžou vyzkoušet chůzi, trénovat přenášení hmotnosti, zažít výhody pohybu ve stoje, přiblížit se ostatním dětem apod.

UP SEE se skládá ze tří částí – dětské vesty, bederního pásu pro dospělého, na který se dětská vesta upevní, a dvojitých sandálů.

Pomůcka UP SEE patří v rané péči i v SPC EDA mezi jednu z nejčastěji půjčovaných pomůcek, připojujeme několik fotografií.

Produkty Firefly by Leckey je možné v rámci spolupráce firmy Medicco a SPC EDA vyzkoušet v našem SPC EDA, kde jsou k dispozici ve všech velikostech a kde rádi poskytneme odborné poradenství s výběrem vhodné pomůcky všem zájemcům.

Obchodní zastoupení

MEDICCO
SOMMER MEDICAL

e-mail: podpora@medicco.cz
tel.: +420 734 575 235

Poradenství

SPC eda
Speciálně pedagogické centrum EDA, z.ú.

SPC EDA nabízí pomoc při výběru pomůcek:

- odborné poradenství
- možnost vyzkoušení pomůcek
- předání zkušeností s jejich používáním

e-mail: spc@eda.cz
tel.: +420 724 400 827

GoTo
táť pro úlevu tlaku

opětlář pro úlevu od tlaku byl navržen tak, aby dítěti poskytoval potřebnou úlevu od tlaku spolu s nou posturální oporou a podporou páne. Klinicky poměřová pěna rovnoměrně rozkládá hmotnost a umožňuje mu tak déle setrvat ve hře.

dostupný ve velikosti 1 a 2.

www.medicco.cz

„Usnadníme lidem pohyb“

Způsob práce ve firmě Meyra, její vizi a filozofii, nám v rozhovoru s Martinou Královou přiblížil jeden ze zaměstnanců, pan Long Nguyen. On sám poté pro vás vyzpovídal spokojenou klientku, jejíž dcera využívá židli Madita.

Meyra Group patří k největším a nejúspěšnějším světovým výrobcům invalidních vozíků a dodavatelům kompenzačních a rehabilitačních pomůcek. Obchodní zastoupení společnosti Meyra bylo v České republice založeno již v roce 1991.

V současné době funguje jako obchodní organizace distribuující standardní i individuálně vyráběné invalidní vozíky a zdravotnické prostředky. Zaměstnanci firmy Meyra chápou potřeby osob s tělesným postižením, dokážou jim poradit a díky nabídce vhodných kompenzačních pomůcek uskutečňují vizi firmy „Usnadníme lidem pohyb“. Samozřejmostí je neustálý dialog s osobami se zdravotním postižením, odbornými lékaři, klinikami, terapeuty a opatrovníky i úzká spolupráce s firmami z oblasti lékařství. Nejdůležitějším programem firmy Meyra jsou vozíky a jejich příslušenství – jedná se o všechny druhy vozíků, tedy základní mechanické, aktivní mechanické, elektrické, dětské, polohovací atd. Dalším důležitým článkem je REHA program (pomůcky pro hygienu, chůzi, sebeobsluhu, zvedací a polohovací zařízení, bandáže a ortézy, pomůcky pro cvičení a udržení kondice).

Pane Longu jak jste se stal odborným prodejcem firmy Meyra?

Po střední škole jsem věděl, že v budoucnu chci dělat ve zdravotnictví. Dostal jsem se po maturitě na Západou-

českou univerzitu do Plzně, kde jsem rok studoval ergoterapii. Po nějaké době jsem poznal, že to není obor pro mě. Na praxi v letním semestru jsem se ale dostal do RÚ Hrabyně, kde jsem pořádně „přičichnul“ k vozíkům. Od té doby jsem věděl, že potřebuji změnu. Náhodou se v tom roce otevíral i první ročník oboru ortotik – protetik, a tak jsem neváhal a přihlásil se. Během celého bakalářského studia jsem byl na praxi ve firmě Otto Bock ČR, až to postupně přešlo v brigádu. Po studiu se ale česká divize Otto Bock začala rozpadat, a proto jsem musel hledat jiné možnosti. Nakonec jsem se od svého známého dozvěděl o volné pozici odborného prodejce ve firmě Meyra a nyní jsem tady.

Koho nejčastěji navštěvujete?

Jelikož spadám pod pražskou pobočku, tak mám na starosti Prahu, Ústecký kraj a okolí dálnice D8. Jezdím za všemi klienty, od dětí až po seniory.

Co klientovi můžete nabídnout?

Naše firma se zaměřuje především na invalidní vozíky, dětský program a REHA program, kam spadají např. toaletní a koupelnové pomůcky, pomůcky pro lokomoci, polohovací zařízení a lůžka.

Jak vypadají vaše pracovní dny? Předpokládám, že budete dost času trávit na cestách, ale administrativa vás také nemine.

Většinu času trávím za volantem a se sluchátky v uších. V kanceláři bývám jen dopoledne, připravuji si věci na cestu a vyřizuji e-maily. Dále mám každý pátek službu na naší pražské prodejně, kde jsem celý den k dispozici přicházejícím klientům a řeším si administrativu.

Já sama za sebe velmi oceňuji, že dojíždíte ke klientům domů. V čem spatřujete výhody nebo nevýhody vyzkoušení a zaměřování pomůcek v domácím prostředí klientů?

Dojíždění ke klientovi je v tomto oboru určitě samozřejmostí. Obrovskou

výhodou je zmapování situace u klienta a následně správný výběr vhodné pomůcky a dalších pomůcek k soběstačnosti. Další výhodou je vyzkoušení pomůcky přímo v domácím prostředí. Velkou nevýhodou je však čas strávený na cestách.

Setkali jsme se v jedné rodině, kde jsme s chlapečkem zkoušeli polohovací židli. Vybraná židlička však pro chlapce nebyla vhodná. Na menší velikost už byl bohužel velký a na větší velikost byl ještě moc malý. Nevyhovovala ani typově a fyzioterapeutka, která se také účastnila zaměření, ji nedoporučila. Na tom, že sezení v židli není vhodné, jsme se shodli všichni včetně rodičů. Vy jste však dokázal rodičům doporučit jiný typ židle, která bude vhodnější s ohledem na těžké pohybové postižení chlapečka a kterou nabízí jiná firma. Za mě je toto opravdu profesionální přístup, který velmi oceňuji. Jste odborník, který má přehled a rodiče dokáže správně nasměrovat. Jakým způsobem získáváte přehled o produktech i jiných firem?

Mockrát děkuji a chtěl bych říct, že nejsem takový ten typ obchodního zástupce, co za každou cenu musí prodat produkt firmy, kterou zastupuje. Mojí prioritou je pomoc s výběrem nejvhodnější pomůcky pro klienta, a proto tuhle práci taky dělám. Za firmu Meyra nabízím jen pomůcky, kterým já sám věřím. V Česku je podobných firem hodně a každá má své silné stránky. Svůj přehled se snažím rozšiřovat především na základě zkušeností klientů, doporučení terapeutů a v neposlední řadě na různých výstavách a akcích.

Umíte vypnout od své práce? Nebo kdykoli vidíte člověka s pomůckou, ihned začnete prozkoumávat pomůcku zblízka?

Klienti často volají pozdě večer nebo o víkendu. Proto jsem se naučil ignorovat svůj služební telefon mimo pracovní dobu. Následně jim volám hned další pracovní den.

Tohle mi připomíná velice častou situaci, kdy jdu s přítelkyní např. po městě a vidím člověka na vozíku. Ihned svým zrakem skenuji jeho vozík a přemýšlím, odkud ho má, co je na něm zajímavého a co bych zlepšil.

Nejraději trávím čas s rodinou a přáteli. Občas mám ale rád i čas sám pro sebe.

Chtěl byste nám závěrem něco sdělit?

Mockrát děkuji za tento rozhovor. Velice oceňuji práci lidí, kteří pracují pro organizace jako je EDA. Jsem rád, že funguje naše vzájemná spolupráce a snažíme se co nejlépe pomoci klientovi. Doufám, že v budoucnu bude systém přidělování pomůcek o něco snadnější a rychlejší.

*Připravila Martina Králová,
poradkyně rané péče
a vedoucí SPC EDA*

A nyní přímá zkušenost rodiny z ústeckého kraje

S firmou Meyra jsem spokojená. Jednám vždy s jejich odborným prodejcem panem Longem, který má na starosti náš kraj. Naše dcera využívá v domácím prostředí při všech běžných denních činnostech (stravování, hygiena, ergoterapie a trávení volného času – jako třeba sezení u počítače nebo televize) polohovací židličku.

Nyní má polohovací židli Madi-ta vel. 2 dodanou od Meyry a jsme moc spokojení. Největší předností této židličky je asi polohování, oceňuji i možnost volitelného příslušenství. V našem případě se jednalo o volbu větších koleček, se kterými je tato židle lépe ovladatelná. Líbí se nám i barevná kombinace a možnost si bezplatně nechat vyšít na židličku jméno dítěte.

Vloni dcera ještě užívala polohovací židličku Tobi 2, s kterou jsme byli také spokojeni, ale již dosluhovala. Když tyto židle porovnáme, tak nová židle je o dost variabilnější a také její příslušenství je kvalitnější a odolnější. U Tobi 2 nám byla několikrát provedena výměna koleček za nová, ale stejně byla židle po čase téměř nepojízdná. Také opěrky a madla byly po krátkém čase užívání znehodnoceny a za zmínku stojí i čalounění, které nebylo úplně ideální z hlediska pohodlnosti a údržby.

Dcera má také vozík od firmy Meyra, a to Avanti PRO. Původní vozík od konkurence totiž nebyl správně zaměřený vzhledem k výšce a váze mé dcery. Na tomto novém vozíku od Meyry nám

vyhovují nastavitelná madla pro doprovod, pevná zádová opěrka a také to, že vozík pěkně vypadá.

Všechny moje požadavky byly firmou Meyra vždycky rychle vyřízeny k naší spokojenosti, jejich služeb určitě budu i nadále využívat. Dcera v současné době potřebuje nové polohovací lůžko, které tato firma také nabízí.

Dětská toaletní sedačka

Čas od času nastane situace, že rodiče hledají pomůcku, která jejich dítěti pomůže s nácvikem toaletního tréninku. Jedná se o nástavec na WC, který je vybaven dostatečnou oporou zad a popruhy. Lehce ho dohledáte na stránkách německého výrobce Meyra nebo ve větších obchodech se zdravotnickými a rehabilitačními pomůckami.

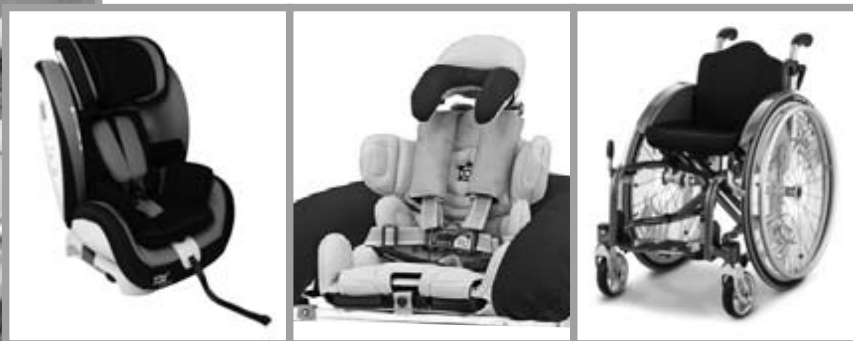
www.eshop.meyra.cz/product/toaletni-program/detsky-nastavec-na-wc-vel-2/503

*Lucie Gregorová, poradkyně rané péče
a konzultantka pohybového vývoje*

MEYRA®
Usnadníme lidem pohyb

Kočárky • Mechanické vozíky
Elektrické vozíky • Sedací systémy
Hole, berle, chodítka • Bandáže a ortézy
Antidekubitní pomůcky • Zvedací zařízení
Toaletní pomůcky • Koupelnové pomůcky
Rehabilitační pomůcky • Sebeobslužné pomůcky

www.meyra.cz www.pomucky.cz

Patron je tu pro vás nově s výrobky Otto Bock

Firmu Patron Bohemia s její maloobchodní sítí Help Centrum představuje Mgr. Helena Šádková, jednatelka společnosti Help Centrum a obchodní zástupkyně firmy Patron Bohemia. O paní Šádkové se dozvíte v rozhovoru. V závěru článku se s vámi kolegyně z rané péče podělí o zkušenost z rodiny, která využívá při cestování autosedačku od firmy Patron Bohemia.

Naše společnost Patron Bohemia a.s. je na trhu již 25 let. Po celou dobu jsme domácím výrobcem rehabilitačních a baby kočárků.

Ovšem časy se mění a situace na trhu s kompenzačními a rehabilitačními pomůckami je složitější, a tak i my sledujeme trendy a hledáme nové přístupy.

Důležitou novinkou je to, že jsme se od minulého roku stali distributory pomůcek společnosti Otto Bock pro Českou republiku.

Uživatelům se vrací kočárek Kimba Neo ve dvou velikostech se třemi typy podvozku. K dispozici tak jsou podvozky outdoorové i crossover, ale i do interiéru a pro dvojčata. Zajímavé je i nové barevné provedení potahů a příjemně široká škála příslušenství. Kočárek má nové zařazení a je evidován jako celek pro všechny zdravotní pojišťovny. Základní doplatek na tuto pomůcku je 15 011 Kč. Je samozřejmé, že podvozky, které jsou také zařazeny do nového kategorizačního stromu, je možné kombinovat. Dále lze počítat s mechanickým vozíkem Avantgarde Teen ve dvou modifikacích, který lze sestavit přesně na míru a podle potřeb

dítěte. Doplatek na vozík se rapidně snížil a nyní je pro základní verzi pouhých 1 575 Kč. Vedle něj nabízíme vozík Start Junior, který je levnější, ale plně zajistí potřebnou mobilitu dětí. Novinkou jsou anatomická záda Baxx, která jsou elegantní a nabízejí řadu možností, jak zajistit pevnou oporu sedu a tedy i správné sezení. K tomu nezbytně patří řada antidekubitních sedacích polštářů Terra, které jsou dodávány v různých velikostech.

Společnost Patron Bohemia, a. s. ovšem nabízí i další produkty v řadě rehabilitačních kočárků, a to ve všech kategoriích dle nového zařazení. Svou roli mají vedle Kimby multifunkční TOM 5 a TOM 4 a dále polotransportní kočárky Jacko a Ben. Pro transport slouží jednodušší kočárky v řadě buggy, kde je zajímavý Pipper, který má polohování zádové opěry. Stálíci pak jsou kočárky Corzo a Corzinno.

Významnou roli v životě dětí se speciálními potřebami mají polohovací zařízení, díky kterým mohou děti objevovat svět. Velkým pomocníkem je určitě multifunkční polohovací zařízení Froggo, které nabízíme ve třech velikostech. I velmi malým dětem tak lze zajistit správný sed u jídla i při práci. Veškerý sortiment je možné si prohlédnout na www.patron.eu. Společnost má svou maloobchodní síť HELP CENTRUM, jejíž pracovníci zajistí individuální poradenství a zaměření. Pomohou také s administrativou spojenou s pořízením pomůcky a nadále zajišťují servis po celou dobu jejího užívání.

*Helena Šádková,
jednatelka společnosti HC
a odborná konzultantka*

Paní Šádková, kudy vedla vaše cesta do firmy Patron?

V roce 1993 jsem začala pracovat pro zdravotně postižené v bývalém Svazu invalidů. Tehdy byl hlad úplně po všem. Začaly se konat malé výstavy a v té době, zhruba v roce 1996, jsem se potkala s panem Kotíkem. Tzv. na kole. Někdy jsme začali zajišťovat pomůcky v malé kanceláři ve Svazu invalidů. Slovo dalo slovo a v roce 2000 jsme založili Help centrum, které tvoří maloobchodní síť společnosti Patron Bohemia. Patron měl souběžný vývoj, již 25 let vyrábí kočárky a pomůcky.

Jaká je vaše role ve firmě a kolik máte v současné době zaměstnanců?

Ve společnosti jsem jak jednatelkou, tak i oblastní vedoucí. Máme 25 zaměstnanců a 10 poboček po republice. Pro klienty, hlavně maminky, jsem zástupkyní společnosti Patron.

Komu nabízíte své výrobky?

Naše cílová skupina je velmi široká. V našich obchodech lze totiž zajistit vše, od náplasti až po zvedák. Poskytujeme individuální poradenství a zaměření, jezdíme se speciálními vozíky, kočárky, zádržnými systémy i polohovacími zařízeními. Navštěvujeme jak klienty doma, tak školy či speciální zařízení pro děti i dospělé, ústavy, domovy důchodců.

Co nejčastěji poskytujete svým klientům?

Nabízíme hlavně individuální přístup, odborné a empatické poradenství. Máme širokou nabídku produktů od naší mateřské společnosti Patron, ale filozofií společnosti HELP CENTRUM je umět najít soubor vhodných pomůcek, které zajistí potřeby klientů. Což znamená, že využijeme všech dostupných možností a dodavatelů, kteří jsou na českém trhu.

Jak vypadají vaše pracovní dny? Předpokládám, že musíte hodně cestovat?

Máte pravdu, v autě je můj druhý domov. Běžně jezdím kolem 3 500 km za měsíc. Pohybuji se ve velkém regionu. Mám na starost provoz poboček, prezentace a speciální případy na zaměrování. Jeden den Liberec a druhý třeba Nové Město na Moravě. Většinou se mi během týdne nakupí případy a ty pak celý den zpracovávám. Naštěstí jsem tzv. svým pánem, tedy si vše mohu nasmlouvat tak, aby mi práce co nejvíce korespondovala i s domácími povinnostmi.

V čem vnímáte výhody a nevýhody cestování ke klientům domů?

Začnu nevýhodou – stále nakládání a tahání řady věcí. Konzultaci se snažím realizovat s více kusy. Ovšem v tom je nakonec vlastně ta výhoda. V domácím prostředí jsou hlavně děti ochotné spolupracovat a i rodiče jsou klidnější. Lépe se poznáme a celý problém mnohem důkladněji probereme. Někdy přijedu na návštěvu i vícekrát, než vymyslíme řešení.

Jak získáváte přehled o nových pomůckách na trhu?

Tak v době internetu je možné lecos dohledat. Navštěvuji výstavy v zahraničí i u nás, kde i Patron vystavuje své zboží. Spolupracuji s ergoterapeuty a konzultuji zacílení kompenzačních pomůcek. Svou roli hraje i letitá zkušenost, v oboru jsem již 27 let.

Umíte vypnout od své práce? Nebo kdykoli vidíte člověka s nějakou pomůckou, ihned začnete prozkoumávat pomůcku zblízka? Co vám k odpočinku pomáhá?

Ano i ne. Děje se mi přesně to, o čem mluvíte – jakmile vidím někoho na vozíku, už vozík zkoumám. Nicméně i zapomenout na práci umím. Ideálně se svými vnoučaty, prací na zahradě a nebo na koncertech s rockovou hudbou. Jezdím ale i jako asistent s lidmi s DMO na pobyty, kde jsme už fajn sebraná parta. Nabíjíme se vzájemně.

Ptala se Martina Králová, poradkyně rané péče a vedoucí SPC EDA

Carrot není vždycky „mrkev“

Už jste viděli nebesky modrou mrkev? Já také ne, ale pod jménem Carrot vyrábí mělnická firma Patron velmi dobrou autosedačku pro děti s kombinovaným postižením. Velikosti S a L se dělají v modré, červené nebo černé variantě, největší XL je k dispozici pouze v černé. Ondráškovi, kterého vidíte na fotografiích, rodiče vybrali právě tu krásnou modrou. Ondrův spokojený výraz mluví za vše, přesto jsme o podrobnější informace požádali jeho maminku. „Zatím jsme moc spokojeni, až na přídatné pelotky, které nejspíš nebudeme moci využívat, protože už teď jsou úzké, a to i na našeho hubeňoura. Sedačka by nám měla vydržet docela dlouho; pán z Patrona při montáži byl tak ochotný, že ji asi třikrát nebo čtyřikrát předělával, jen aby byla pro Ond-

ráška co nejlépe přizpůsobená, a říkal, že Ondrášek bude nejlépe usazené dítě v autě v ČR. Moc oceňuji otočnou bázi sedačky, protože už ho do auta nemusím nijak páčit – rozhodně je to pro mne takto pohodlnější. Jinak Ondrášek je v ní připoutaný klasickým pětibodovým pásem (kde ta spodní část je krásně vyztužená a Ondráška na hrudníčku nikde netlačí) a navíc ještě klasickým pásem auta. Zatím jsem spokojená já a hlavně i Ondrášek, který při cestách ještě neprotestoval. Jediné, co mne mrzí, je to, že nejdou zavřít dveře, když máte sedačku otočenou směrem ven; když jdu Ondráška usazovat, tak si ji musím

nejdřív otočit směrem k sobě, což není moc pohodlné, když už ho přitom mám na ruce. Ale dá se to a jsou to už asi jen takové detaily a moje výmysly... “ Zbývá jen dodat, že o příspěvek na autosedačku lze pro dítě s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí požádat na úřadě práce, kam chodíte vyřizovat například příspěvek na péči. V žádosti však nelze uvádět název „autosedačka“, ale ve shodě s vyhláškou „speciální zádržný systém“.

*Jana Vachulová, poradkyně rané péče,
a Andrea Ekrťová, maminka Ondry*

REHA 2015, s. r. o.

REHA 2015
HELPING THE NEEDY

Ke spolupráci při tvorbě tohoto čísla časopisu jsme oslovili také firmu REHA 2015. K historii a vzniku firmy nám poskytl informace pan Körösi, jednatel firmy. Zároveň se nám představili všichni zaměstnanci, se kterými se nejčastěji můžeme setkat. S paní Nechvátalovou při prezentaci firmy na výstavách a veletrzích a s obchodními zástupci panem Hlaváčkem a panem Pospíšilem přímo v rodinách. Pracovníci firmy REHA 2015 vybrali čtyři produkty, které se rozhodli prezentovat.

Něco z historie

Brněnská společnost REHA 2015 vznikla na sklonku roku 2015 jako nástupnická organizace společnosti R82 CZ. Ta uzavřela v České republice svoji přímou pobočku a REHA 2015 je nyní výhradním dodavatelem výrobků R82 pro český a slovenský trh. Majitelem společnosti je Miloš Körösi, který právě v R82 CZ působil od roku 2010.

Zaměřením společnosti je především dětský program, tedy dodávky rehabilitačních a kompenzačních pomůcek pro děti a mladistvé všech stupňů postižení. Program tvoří 5 základních skupin pomůcek, a to sedačkové systémy a speciální kočáry, vertikalizační stojany, vozíky, koupelnový program a skupina příslušenství. Podstatná část pomůcek je plně nebo částečně hrazena zdravotními pojišťovnami dle nové úhradové vyhlášky platné od 1.1.2020.

REHA 2015 zastupuje i další evropské dodavatele pomůcek pro děti, a to švédskou společnost ETAC (zejména vozíky – www.etac.com) a německou rodinnou firmu SORG (opět především vozíky, zejména malých rozměrů, <https://sorgrollstuhltechnik.de>).

„Vždy se snažíme nalézt co nejvhodnější řešení pro daného klienta tak, aby byly naplněny jeho individuální potřeby s ohledem na prostředí, ve kterém se pohybuje, a také s ohledem na očekávání pečovatелů s cílem zlepšit klientovu kvalitu života. Pracujeme formou osobních návštěv, během kterých zkoušíme danou pomůcku a hledáme optimální konfiguraci,“ vysvětluje filozofii společnosti Miloš Körösi.

Pane Körösi, jste jednatelem firmy REHA 2015. Můžete nám přiblížit, co tato pozice obnáší?

Pozice jednatele je dána zákonem, z čehož vyplývá právní odpovědnost za firmu včetně zaměstnanců. Samozřejmě kromě této právní odpovědnosti mám na starosti i celou řadu běžných operativních aktivit spojených s chodem firmy – komunikaci s dodavateli z Dánska, Švédska a Německa, fakturace, marketingové aktivity a celkový dohled nad aktivitami kolegů.

V souvislosti s vašimi produkty se často mluví o produktech firmy R82. Když si však pročítám vaše webové stránky, je R82 součástí REHA 2015 a je doplněna dalšími značkami – firmami? Můžete nám sortiment přiblížit?

Určitě. V roce 2015, kdy vznikla REHA 2015, s. r. o., jsme byli pouze výhradním dovozcem výrobků R82 z Dánska. Toto trvá, ale přibýly k tomu vozíky společnosti ETAC a vozíky společnosti SORG. Důvodem rozšíření sortimentu o vozíky těchto dvou značek byla snaha nabídnout široké spektrum těchto prostředků, a to zejména

s ohledem na jejich velikosti. Vozíky SORG začínají na šířce sedu 18–20 cm, vozíky ETAC jsou odlehčené přepravní vozíky pro klienty, kteří nepotřebují vysokou míru fixace.

Je u vaší firmy zajištěn také servis pomůcek? A jakým způsobem?

Servisní místo máme v našich prostorech v Brně. Vzhledem k tomu, že se jedná o zařízení bez nějakých technicky komplikovaných komponentů, jsme schopni většinu mechanických prací provádět vlastními silami. Jelikož se jedná o kvalitní výrobky, tak opravení není tolik, jedná se spíše o běžnou údržbu, která je často ze strany uživatelů/opatrovníků zanedbávána. Pokud se jedná o komplikovanější opravu, jsou výrobky zasílány na opravu do sídla výrobce.

Jaká je cesta k tomu, aby se ve vašem portfoliu objevil nový produkt? Jak takový další produkt objevujete?

Ve většině případů je to dáno požadavkem trhu, popřípadě rozšířením portfolia výrobce. My při naší denní práci vyslechneme desítky podnětů a přání našich klientů. Některé jsou tak zajímavé, že je předáváme dál výrobci. To vede k inovaci produktů, někdy i ke zcela novému výrobku.

Takže jsou to jednak požadavky našich klientů a jednak naše úvahy o tom, co by se mohlo klientům hodit k tomu, abychom jim usnadnili život a zapojení se do denních aktivit. Denně se snažíme nacházet pro naše současné i potencionální klienty taková řešení, která budou splňovat jejich individuální potřeby. Velkou motivací pro celý náš tým je právě nalezení ideálních konfigurací a nabídnutí zařízení, které je platným doplňkem klientova života a pomůže mu zdolávat denní životní překážky spojené s jeho stavem.

Určitě se na nás mohou všichni, kteří potřebují pomoci s řešením své situace, s důvěrou obrátit, a my se maximálně vynasnažíme jim pomoci najít řešení pro jejich potřeby. Pracujeme formou osobních návštěv, kde zhodnotíme stav, prostředí a nabídneme řešení. Pokud řešení nemáme, pokusíme se doporučit třeba i jiného dodavatele.

Kudu

Praktický vozík pro použití v interiérech i exteriérech. Kombinací vhodného profilu a funkčnosti zajistí správné přizpůsobení a podepření uživatele v pohodlné pozici.

STSO

Autosedačka Stingray swing-out je designově navržena dle oblíbeného kočárku Stingray. Svým tvarem dává dítěti dostatek pohodlí při převážení v autě.

X:panda

Polohovací dynamická sedačka, dodávána ve 4 velikostech, s možností individuálního nastavení sedáku až o 10 cm do šířky s nastavením hloubky a stavitelnou opěrkou zad.

Stingray

Velmi důmyslná sedačka, vyráběná v moderních barvách a futuristickém designu.

Nikola Nechvátalová

Z informací vašeho pana jednatele vím, že pracujete jako technická podpora prodeje. Co si pod tímto označením máme představit?

Představte si člověka, který zajišťuje podklady pro lékaře i pojišťovny, poskytuje informace na telefonu, ať už ke konkrétním objednávkám, technickým nebo jiným dotazům. Případně radí kolegům na telefonu a vyřizuje za ně neodkladné záležitosti, které z auta vyřešit nelze.

Mnoho klientů vybírá produkty, na které přispívají zdravotní pojišťovny. Předpokládám, že s pojišťovnami jste v kontaktu i vy. Co vše je z vaší strany nutné řešit a vyjednat s pojišťovnami? My známe pohled ze strany klienta...

Pro lékaře i pro pojišťovny je to stejně složité. Každá mince má dvě strany a já se snažím tvořit most mezi rodiči, předepisujícími lékaři, revizními technikami či revizními lékaři. Předepisující lékaři potřebují radit, jaké mají produkty technické specifikace a co přesně daný produkt umí. Revizní technici/lékaři zase potřebují znát míry pacientů, možnosti nastavení a další technické specifikace.

Máte oblíbený produkt, který je dle vašeho názoru TOP?

Mám ráda všechny naše produkty. Od začátku mého působení u firmy ale vyzdvihuji kotvení pánve. Pokud rodiče správně dotáhnou pásy, pánev skvěle drží, a to je základ.

Účastníte se veletrhů, prezentací, výstav. Podle čeho takové akce vybíráte? Jsou pravidelná místa, kde se s vámi lze setkávat?

Dříve jsem jezdila pravidelně do Boskovic, Janských Lázní nebo třeba Klimkovic. Tam dnes jezdí kolegové. Já se objevuji na veletrhu v Brně, případně tam, kde je potřeba.

Lukáš Hlaváček

Proč jste si vybral práci ve firmě REHA 2015?

Dělal jsem dříve 16 let v protetice výrobu ortopedické obuvi a vložek na míru. Toto je příbuzný obor, který vyžaduje práci dětní.

Na jaké pozici pracujete?

Pracuji jako odborný poradce pro region Čechy. Rád pracuji s lidmi, a tak to byla jasná volba.

Jaká je vaše cílová skupina?

Cílová skupina jsou děti a mládež s postižením převážně DMO. Jezdíme do rodin, ale i do škol a stacionářů, lázní. Cílovou skupinou jsou i jejich pečovatelé, rodiče, ošetřující lékaři a terapeuti.

Co zákazníkovi nabízíte?

Kompletní poradenskou činnost, co se týká našich výrobků a vhodnosti podle diagnózy, servisní záležitosti. Každý náš klient má své specifické potřeby, proto i navrhované řešení musí být individuální, zohledňující i prostředí, ve kterém se klient běžně pohybuje.

Jak vypadají vaše pracovní dny, asi dost cestujete?

Od rána až do večera trávím čas s klienty a v autě na cestách k nim. Mám na starosti celé Čechy, takže auto je i mou kancelář. Doma mám velkou rodinu, kde nemám na práci dostatek klidu.

Zaměřování pomůcky doma u klienta je podle vás výhodou nebo nevýhodou?

V domácím prostředí vidím jen výhody, klienti jsou klidnější, a to ulehčí práci ve smyslu zkoušení daného zařízení.

Máte možnost se vzdělávat v oblasti vzniku nových pomůcek nebo se na jejich vzniku sám podílet?

Máme pravidelná školení, co se týče značek, které zastupujeme, a sledujeme i konkurenci. Sdílíme si vzájemně poznatky z terénů, předáváme je i přímo výrobcům.

Umíte vypnout od své práce? Nebo kdykoli vidíte někoho s pomůckou, začnete ji prozkoumávat zblízka?

Je těžké úplně vypnout, dá se říci, že mám nemoc z povolání. Všimám si kolem sebe podobných zařízení a třeba na nákupu říkám ženě: „(K)OUKEJ, jak v tom to dítě sedí.“ Nejvíce mi pomáhá nabít baterie rodina.

David Pospíšil

Jak jste se stal pracovníkem firmy REHA 2015?

Jsem rodič nemocného malého syna, řešil jsem pomůcky pro něj jako klient a náhoda tomu dala, že se nabídl místo za kolegyni. Neváhal jsem a udělal jsem dobře.

Jakou pozici ve firmě zastáváte?

Pracuji jako odborný poradce pro region Morava a Slovensko.

Jezdíte jen do rodin, nebo i do zařízení?

Kromě rodin s dětmi jezdím také do celé řady institucí, stacionářů, kde se nacházejí děti s různými formami postižení, které potřebují různá zařízení pro kompenzaci či následnou rehabilitaci. Nabízíme velmi kvalitní kompenzační pomůcky pro děti a mládež, poradenství v daném odvětví, servis a seřízení zařízení.

Jak vypadají vaše pracovní dny?

Nejvíce času jsem samozřejmě u klientů. Při cestách do rodin trávím

hybuje, a mít možnost poradit, co a jak upravit třeba v bytě. Zakládám si na osobním přístupu ke klientům a spousta z nich jsou i mými přáteli.

Můžete se i vy sám podílet na úpravě podoby či funkce některých pomůcek?

Při denním kontaktu s pomůckami a od rodičů míváme zpětnou vazbu, co by bylo vhodné upravit, zlepšit... Tyto informace předáváme dál k výrobci a zařízení se upravují. Dále také hodně čerpám z osobních zkušeností se synem, jak časem postupuje, jak roste, vyvíjí se, a to jsou velmi cenné rady i pro práci s dalšími dětmi.

Umíte vypnout od své práce? Co vám k odpočinku pomáhá?

Občas ano, ale práce se mi spojuje i s domácí péčí, okolí samozřejmě sleduji (je to u mě už nemoc z povolání :D). I o víkendech občas pracuji, sednu k počítači a co jde, udělám z domu. Občas se stane, že lidé zavolají s nějakým akutním problémem i přes víkend. Nemám problém hovor vzít a pomoci, pokud to jde. Na vstřícném a rychlém servisu si jako firma zakládáme.

čas za volantem. Samozřejmě je s tím spojena i určitá nezbytná administrativa – občas v autě, občas doma nebo v kanceláři. Spousta telefonátů, plánování schůzek...

Zaměřovat pomůcky u klientů doma je podle vás výhoda nebo nevýhoda?

Pro hodně dětí je důležité známe domácí prostředí. Také je velmi důležité vidět prostor, ve kterém se dítě po-

REHA 2015

HELPING THE NEEDY

Specialista na dětský reha program

VÝHRADNÍ ZASTOUPENÍ FIREM:

R82

SÖRG

etac[®]
Creating Possibilities

SEDAČKY
& VOZÍKY

VERTIKALIZAČNÍ
STOJANY

CHODÍTKA

TRANSPORT

TOALETA
& KOUPELNA

DOPLŇKY

www.reha2015.cz

Pomůcky (nejen) k polohování

Děti s tělesným či kombinovaným postižením nemají možnosti samostatného pohybu jako jejich zdraví vrstevníci. Často samy nedokáží zaujmout polohu, která by jim vyhovovala. Tráví čas v jedné poloze beze změn s sebou nese rizika v podobě nepříjemných pocitů, zdravotních potíží jako jsou proleženiny, ale i malé motivace k poznávání dění okolo sebe a malé senzomotorické zkušenosti. Změna polohy je nutná několikrát denně. Dětem se snažíme najít takovou, která jim bude příjemná. V praxi využíváme různé nápady k polohování, které vycházejí např. z konceptu Bazální stimulace nebo z Bobath konceptu. S oběma metodami se často setkáváme při konzultaci s fyzioterapeutem, speciálním pedagogem, dobře jsou s nimi seznámeny i poradkyně rané péče. Kromě výše zmíněných konceptů využíváme k polohování různé pomůcky. A právě pomůcky jsou hlavním tématem tohoto čísla časopisu.

Shromáždili jsme vaše zkušenosti se zakoupenými pomůckami a také vaše tipy k výrobě pomůcek vlastních, které doma používáte. Velké poděkování patří všem, kteří se podělili o své zážitky získané při využívání pomůcek a při motivování svých dětí k dalšímu psychomotorickému vývoji.

Stručně se seznámíme se základními pojmy z oblasti polohování. Konkrétní tipy k polohování ruky jsme získali od ergoterapeutky Veroniky Vítové. Informace k vývoji nožní klenby připravila konzultantka pohybového vývoje Lucie Gregorová a seznam nejčastěji pořizovaných lehátek ke koupání sestavila Lucie Donátová. Jaké jsou možnosti polohování ve svislé poloze (vertikalizace) za pomoci vertikalizačního stojanu, ale i pružné závěsné houpačky, a mnoho jiného už uvidíte na konkrétních fotografiích z rodin, které naše poradkyně navštěvují. V závěru kapitoly věnované problematice polohování jsme přidali informace o pomůckách souvisejících

s podporou rozvoje zraku. I při zrakové stimulaci a aktivitách zaměřených na zrakovou práci je nutné myslet na správnou polohu dítěte.

Polohování patří mezi základní rehabilitační techniky a jeho hlavním cílem je předcházet zdravotním komplikacím, podporovat celkový psychomotorický vývoj, ale i odstraňovat nebo napravit nesprávné pohybové vzorce. Některými polohami lze zvýšit svalové napětí, jinými naopak snížit.

V praxi se nejčastěji rozlišuje šest polohování v různých situacích – polohy léčebně preventivní, vyšetřovací, aktivní-úlevové (přirozené), korekční, protibolestivé a polohování při první pomoci.

Možností polohování je mnoho a nejužitečnější bývá poradit se s odborníkem, se kterým spolupracujete, které polohy budou pro vaše dítě vhodné a kdy jaké využívat. Polohovat lze v mnoha obměnách vleže na zádech za pomoci různých molitanových dílů, fixačních límců, podkov, nafukovacích dlah apod. Polohováním lze podpořit ovládání pohybů hlavy i těla. Polohovat je vhodné i na břiše s oporou o předloktí, také v poloze na boku, na boku s oporou o předloktí, v poloze v kleku na všech čtyřech, v šikmém sedu, ve vysokém kleku, v nakročeném kleku, existuje několik možností polohování ve stoji, ale polohujeme i v sedu na vozíku.

Polohování by mělo být systematické a mělo by se řídit určitými pravidly.

Je nutné, aby se způsobem a vhodností polohování byli seznámeni všichni, kdo pracují s dítětem, tedy i vyučující ve škole, kde dítě tráví mnoho času a je zde také nutné správně polohovat. Vždy je třeba vnímat, jak se cítí dítě samotné, jakou nám dává zpětnou vazbu. Velký důraz je třeba klást na vhodnou polohu při krmení. Doporučována je často poloha v sedě či polosedě, abychom předcházeli potížím při polykání. Často doporučujeme rodičům pro krmení využívat sezení v rehabilitační židličky, která dětem poskytne potřebnou oporu a mohou se soustředit právě na příjem jídla. Pozornost je vhodné věnovat i správnému přemísťování dítěte, jeho zdvihání, nošení apod.

Jak je patrné z vašich tipů, k polohování lze využít prakticky cokoliv – polštáře, molitanové válce, míčky, klíny, polohovací hady (plněné kuličkami), molitanové housenky, polohovací vaky, antidekubitní matrace, závěsné a zvedací systémy a mnoho dalších. Přejeme vám získání nové inspirace k výrobě pomůcek.

Martina Králová, poradkyně rané péče a vedoucí SPC EDA

(Zdroj: Opatřilová, Dagmar.: *Metody práce u jedinců s těžkým postižením a více vadami*, 1. dotisk 1. vydání. Masarykova univerzita, 2008. ISBN 978-80-210-3819-6)

Zapoložování spastické ruky aneb kompenzační pomůcky, které najdete doma (Mgr. Veronika Vítová, www.hnizdo.info)

Ergoterapeut i rodiče (někdy) musí improvizovat. Velmi často při hledání vhodné kompenzační pomůcky. Někdy nás omezuje čas, prostor, finance. Někdy se prostě hodí něco, co je trochu bláznivé, ale funkční. A to je důležité. Funkce pomůcky pro dané dítě a situaci, její „životnost“ a snadnost jejího použití jsou klíčové. V tomto krátkém příspěvku vám nabízím ukázkou toho, jak je možné „improvizovat“ z domácích zdrojů, pokud chcete zapoložovat ruku dítěte se spasticitou.

Pro hru, práci, terapii nebo polohování by měly platit jednoduché zásady, které nebudou spasticitu na těle zvyšovat:

- Pokuste se o to, aby dítě bylo v symetrické poloze, ať leží, sedí, klečí či stojí. Symetrie hlavy, trupu, pánve v ose těla.
- Velmi důležitá je poloha hlavy. Pozor tedy na záklon hlavy, který ovlivňuje spasticitu na celém těle. Pokud je hlava v záklonu, horní končetiny mohou být v tzv. trojflexi (pokrčený loket, zápěstí i prsty na ruce a palec v dlani), dolní končetiny naopak v (hyper)extenzi – propnuté. Někdy se může dítě tzv. „propnout do luku“, kdy se záda nedotýká podložky.
- Záklon hlavy zkuste ovlivnit přes ramena, která můžete obejmout a jemně směřovat „dopředu“, jako byste chtěli dítě zabalit do klubíčka, nebo přes hrudník v oblasti hrudní kosti. Zatlačte dovnitř a dolů. Nevývíjejte tlak proti hlavě dítěte vlastní rukou. Tlak proti záklonu hlavy způsobuje jeho prohloubení poté, co tlak přestanete vyvíjet. Spasticita se na celém těle může zvýšit.

- Pokud dítě leží nebo sedí, může mu pomoci s uvolněním těla poloha, při které bude mít kolena výše než kyčle.
- Pokud budete chtít uvolňovat spastickou ruku, je vhodné začít právě kontrolou symetrie těla, uvolnit rameno, předloktí a samotnou ruku. U spastické ruky bývá palec tzv. v dlani, schovaný pod ostatními prsty. Prsty neodtahujte, spasticita se tím může prohloubit. Pokuste se „vysvobodit“ z dlane palec (většinou může pomoci tlak v oblasti svalů palce) a ostatní prsty pak mírně povolí. Ruku je pak možné snáze zapoložovat, umýt apod.
- Pokud do ruky vkládáte něco, co mohou prsty obejmout, je dobré, aby palec byl zapoložován proti prstům.

se zabránilo pocení ruky. U větších dětí lze jednotlivé prsty dopoložovat izolací na vodovodní trubky, tu je možné použít i samostatně.

- Je vhodné vyzkoušet, jak dítě reaguje na různé materiály a tepelné změny v dlani. Může mít sníženou citlivost a necítit podněty. Případný úchop je pak závislý na jeho zrakové kontrole. Některé podněty ale mohou dítě v dlani dráždit a vkládání takových předmětů by vedlo ke zbytečnému zvyšování spasticity. Střídání různých povrchů předmětů může dodávat potřebné informace pro mozek, které si dítě vzhledem ke spasticitě může hůře „obstarat“ samo.
- Na obrázcích jsou uvedeny jednoduché možnosti zapoložování spastické ruky, které respektují: 1) palec z dlane, 2) semiflexní (tzn. mírně skrčené) postavení prstů a také 3) cenovou dostupnost „pomůcky“.
- Zde nabízím krátký komentář k některým z nich:
- Rukávek na plavání – vhodné pro krátkodobé zapoložování ruky, u menších dětí případně i lokte. Pokud je teplo, je vhodné dát mezi ruku a rukávek např. kapesník, aby

- Na rukávek lze také nalepit jednu část suchého zipu a na stůl či jiné místo poskytující oporu nalepit druhou část.

- Plyšové drátky – k dostání v mnoha barvách ve výtvarných potřebách. Omotání jednotlivých prstů usnadňuje dítěti jejich vnímání.

- Ovčí vlna – mimo to, že dobře oddělí jednotlivé prsty od sebe, umí ruku příjemně prohřát.

- Různé kulaté předměty – záleží na tom, jaké materiály dítě v dlani dobře snáší a jak je ruka velká. Může to být míček na míčkování (různé velikosti), kulička z ovčí vlny, masážní ježek, overball, přísavka, dále již zmiňovaná izolace na vodovodní trubky, krabička od kinofilmu nebo kindervajíčka, menší plyšová hračka, velký korálek navlečený na plyšovém drátku, míček zvaný „haki-sák“, klubíčka vlny, natáčka...

- Rukavice velikosti dětské ruky – velmi dobře oddělí jednotlivé prsty. Je vhodné ji předem vycpat např. silonkami, šátkem apod. a zašít nebo zavázat.

- Šátek můžete využít také na „osmičku“ kolem zápěstí a palce, která pomáhá udržet palec z dlaně.

Pro provizorní polohování je možné využít i rozdělovač prstů na nohou nebo pohankové či třešňové nahřívací polštářky....

V každé domácnosti většinou lze nalézt velmi účinné drobné kompenzační pomůcky.

Inspirujte se a zkuste improvizovat.

S přáním poklidného času Veronika Vítová

Mgr. Veronika Vítová

V současné době jsem zejména máma malého synka, což je vedle partnerství s mým mužem velká a krásná škola života. Do podobné kategorie „životní školy“ patří pro mě také setkávání s lidmi, s přírodou a s (jejich) příběhy.

Ve své práci propojuji ergoterapii s prvky rodinného poradenství a rodinné terapie. Nabízím poradenství v oblasti ergoterapie u dětí od narození do osmnácti let, pracuji s rodinami, věnuji se supervizi pracovníků ve zdravotních a sociálních službách, lektorské činnosti a tvořivým setkáním spojeným s přírodou, tradicemi, našimi smysly, zvědavostí a hledáním radosti ze života v různých jeho obdobích.

Podpora správneho vývoje nožní klenby

Zajímavý článek o dětských chodidlech a správném vývoji klenby nohy od paní Vandy Schreierové je k přečtení na: www.vanickovani.cz/detska-plocha-noha

Lucie Gregorová, poradkyně rané péče a konzultantka pohybového vývoje, článek doplnila o zkušenosti ze své praxe, včetně postřehů k tejpování, důležitosti správného vývoje lezení dětí pro zdravý vývoj klenby nožní a k výběru dětské obuvi.

Tejpování je určitě jedna z možností korekce klenby nožní, ale jako fyzioterapeut bych rozhodně doporučila rodičům absolvovat kurz tejpování pod vedením odborníka. I u tejpování platí určité zásady, které je nutné dodržovat, aby tejp splnil účel. Je určitě dobré vědět, jaký je rozdíl mezi fixačním tejpem a kinezio-tejpem, jak tejpovací pásku správně aplikovat, odkud kam ji vést, jakých chyb se vyvarovat, jaká tejpovací páska je vhodná apod. Nejdůležitějším obdobím pro zdravý vývoj klenby nožní je období mezi 7. a 9. měsícem, kdy začne dítě lézt. Lezení představuje nesmírně důležitou fázi v motorickém vývoji dítěte, jedná se o velmi zdravý pohyb, při kterém se zapojuje celé tělo. Na rozdíl od plazení, při němž děti nejsou v poloze na kolínkách a paže odvedou prakticky všechnu „práci“. Pro zdravý vývoj dítěte je také vhodné, aby dříve lezlo než sedělo, protože lezení podmiňuje rozvoj zádového a šíjového svalstva, správné postavení pánve a následně i vývoj klenby nožní. Lezení má ale také svůj vývoj. Nejprve se jedná o tzv. nezralé lezení a až poté o zralé lezení. Pokud období nezralého lezení úspěcháme např. předčasným posazováním či postavováním dítěte, vzniknou koordinační nedostatky, které se pak projeví i na vývoji nožní klenby. Pokud se dítě teprve učí lézt, mluvíme o tzv. nezralém lezení. Dítě sice střídá v lezení ruce a nohy, ale nemá souhru mezi jednotlivými svaly trupu.

Nezralé lezení

Na nezralost lezení dítěte vás mohou upozornit některé příznaky, které můžete na dítěti sami doma pozorovat. Čeho si máme všimnout?

- Pozorujeme vnitřní rotaci ramen, kdy dítě vtáčí obě ruce a tím i prsty směrem proti sobě.
- Dítěti se „odchlipují“ lopatky od zad a tvoří jakási křídélka.
- Trup je prověšený dolů, jakoby prohnutý.
- Hlavička propadá směrem k podložce, popřípadě je v krční páteři výrazně zakloněná a bradička předsunutá vpřed.
- Dítě ve snaze o nárok pánev vychyluje do strany, bérce směřují ven a jsou mírně nad podložkou.
- Dítě se opírá výlučně o vnitřní stranu kolínek. Nezralé lezení vidíme u každého dítěte, pokud se teprve lezení učí. Pokud přetrvává i o několik týdnů později, je velmi pravděpodobné, že mělo dítě i jiné koordinační problémy v mladším věku (pravděpodobně již od narození) a jen s přibývajícím věkem a novými složitějšími pohybovými vzory se odhalují koordinační nedostatky, které byly v dřívější době méně nápadné.

Zralé lezení

Tzv. zralé lezení navazuje na nezralé. Jde prakticky o zdokonalení koordinace nezralého lezení, kdy nedokonalosti spojené s nezralým lezením již nejsou pozorovatelné.

- Dítě drží prstíky na ruce směrem vpřed a nevtáčí je dovnitř.
- Lopatky má přitisknuté k záďům a držené blízko páteře.
- Trup i hlavička jsou pěkně nesené v rovině bez prověšení.
- Kolínka jsou zatížena na středu a bérce je položený na podložce, nožičky dítě drží také v ose celého těla a nárt je opřený.
- V průběhu vývoje zralého lezení, mezi 8. a 9. měsícem, už mnohé děti dokáží chodit kolem nábytku, pohybují se úkroky stranou, učí se správně zatěžovat dolní končetiny, ale stále se vrací k lezení. Až s vývojem chůze bez opory v prostoru, kdy ve vzpřímeném postoji přenáší dítě váhu z nohy na nohu, se fixují správné koordinační stereotypy chůze i nášlap na plochu nohy. A zde se již dostáváme k dětské obuvi.

Jak správně vybrat dítěti botičky

Podle lékařských statistik se 99 % dětí rodí s naprosto zdravými nohami. V důsledku nošení nesprávné obuvi přichází do první třídy základní školy třetina prvňáčků s různě poškozenými nohami a jen třetina dospělých má nohy zcela zdravé.

Dětská bota musí mít dostatečně prostornou, kulatou špičku, která poskytuje dostatek místa pro prsty. Čím rovnější je vnitřní hrana obuvi, tím lépe, neboť palec je v přirozené poloze a není tlačěn k ostatním prstům. Úzká a špičatá bota způsobuje deformity prstů (vbočený palec, vybočený malík, kladívkové prsty). Stélka v botě nesmí být plochá, ale alespoň mírně tvarovaná. Noha v botě musí být dobře fixovaná. Nesmí docházet k nežádoucím bočním pohybům patní části nohy. Proto je vhodná každá bota uzavřeného střihu, nejlépe na šněrování. V létě je pak vhodná sandálová bota s plnou patou. Bota by měla mít i dostatečně tuhou, vysokou a dlouhou opatek. V místě, kde se noha při chůzi ohýbá (tj. v oblasti prstních kloubů), musí být obuv co nejohybnější. Tuhá a nepoddajná obuv zvyšuje únavu a narušuje zdravý vývoj nohou. Ohebnost (flexibilitu) ovlivňuje jak druh použitého vrchového materiálu (nejlepší je useň) a stříhové řešení, tak zejména druh, tloušťka a tuhost podešve. Čím silnější je podešev, tím je obuv tužší. Doporučujeme při výběru obuvi vyzkoušet, jaký odpor klade bota při ohybu špičky směrem k nártu. Další velmi důležitou vlastností obuvi je její hmotnost. Ta má být co nejmenší, aby nebyly významně přetěžované svaly na přední straně bérce. Bota musí také dobře padnout nejen do šířky, ale také do délky. Dětská obuv musí být vpředu před prsty o 10 až 15 mm delší než chodidlo.

Při každém nákupu dětské obuvi požadujte kvalifikované změření velikosti nožičky dítěte!

Každou obuv dítěti přezkoušejte obutím!

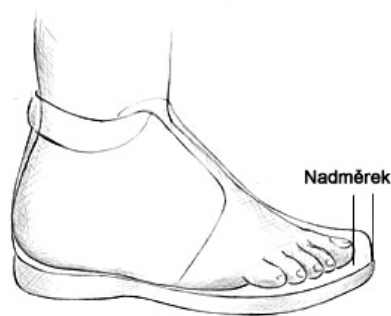
Záleží na tom, pro jak staré dítě boty kupujeme. U nejmenších dětí je zapotřebí dbát na to, aby byl fixován kotník, pořizujeme proto kotníčkové boty. Dětská noha je v mnoha ohledech odlišná od nohy dospělého člověka. Především tím, že velmi rychle roste. Malé dítě za rok potřebuje průměrně 2 až 3 velikosti obuvi. Růst dětské nožičky neprobíhá plynule, ale ve skocích. Proto je nutné

pravidelně kontrolovat nohu v obuvi, zda tam má dostatečnou vůli. Kostí malých dětí jsou chrupavčité, tudíž velice náchylné na deformace vlivem špatné obuvi nebo nadměrné zátěže. Nohy dětí mají i sníženou citlivost na tlak a bolest, proto u malého dítěte nijak nepoznáte, kdy jsou mu boty malé.

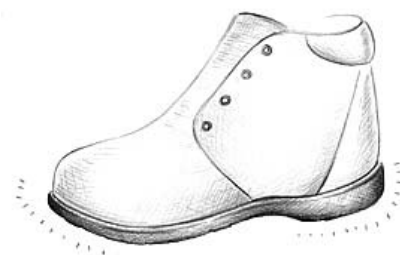
Velikost boty u batolat kontrolujeme 1x za měsíc, u předškoláků a mladších žáků 1x za 2–3 měsíce.

Pokud dítě dlouhodobě nosí malé boty, dochází u něj k deformaci nohy. Samozřejmě i nošení velkých bot s sebou nese určitá rizika. Dítě ve velkých botách zakopává a stáčí špičky. Proto je nutné kupovat boty se správným nadměrkem. Velikost nadměrku vidíte na obrázcích.

A ještě dvě důležitá pravidla. Nedávejte dítěti již nošené boty po sourozenci nebo z bazaru. Každé dítě má specifický styl chůze a botky si takzvaně „vyšlápne“. Dítě, které obuje nošené boty, má pak tendenci vtáčet nožky podle vyšlápplé boty. Dbejte i na hmotnost obuvi. Měla by být samozřejmě co nejnižší.

Nadměrek (10–15 mm)

Podpatek

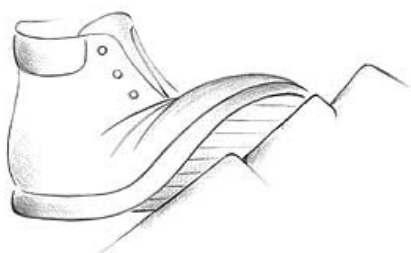
Tlumící vlastnost boty

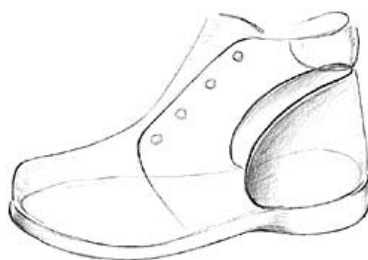
Vhodný střih obuvi pro nejmenší děti šněrovací kotníčková.

Volíme co nejnižší hmotnost boty

Ohebnost obuvi

Dostatečně tuhý, vysoký a dlouhý opatek

Lucie Gregorová, poradkyně rané péče
a konzultantka pohybového vývoje

Pomůcky při koupání

Koupání bývá pro mnoho dětí veselá a radostná. Abychom si takovou chvíli mohli užít spolu s dětmi, je vhodné vybrat si správné lehátko, které koupání usnadní. Na této stránce vám přinášíme přehled těch nejdostupnějších. Se všemi máme zkušenost z klientských rodin a každé lehátko je něčím vyhovující. Nevýhodou je, že nejsou hrazena zdravotní pojišťovnou. Jen na lehátko od firmy Leckey (dodává Medicco) připláčí pojišťovna 2 000 Kč.

Při koupání ve svých zahradních bazénech či v lázních můžete využít nafukovací límce. Odkaz najdete na konci článku.

S výběrem lehátek či jiných pomůcek vám rádi pomohou vaše poradkyně rané péče.

Splashy přenosné sedací zařízení do koupele

Splashy je odlehčená sedačka do koupele, kterou lze umístit na dno vany, ale i do sprchového koutu. Ve vaně dítěti umožní ponořit se do vody a přesto sedět bezpečně s oporou. Splashy lze naklápět do více poloh, snadno vyměnitelné jsou i pěnové podpěry, kterými můžeme dětem fixovat hlavičku, využít je jako bočnice či protiskluzovou oporu. Součástí sedátka je pětibodový fixační pás, s kterým se také manipuluje velmi jednoduše. Splashy se vyrábí ve třech barvách s různými barevnými kombinacemi doplňkových podpěr a fixačního pásu.

Cena 13 499 Kč

www.medicco.cz/sedaci-systemy/fire-fly/splashy

Sprchovací polohovací lehátko Leckey

Moderní koupací lehátko Leckey má jednoduché nastavení a zajišťuje optimální polohování pro uživatele. Dodává se v široké škále barev a ve čtyřech různých velikostech.

Základní cena: 18 187 Kč

Úhrada ZP: 2 000 Kč

Doplatek klienta: 16 187 Kč

www.medicco.cz/sedaci-systemy/leckey/koupelna-a-hygiena/koupaci-lehatko

Koupací lehátko OTTER

Lehátko dostupné ve třech velikostech s nosností až 80 kg. Konstrukce lehátka je vyrobena z plastu a odnímatelného vinylového potahu. Snad-

nému provádění hygieny napomůže nastavitelné sedátko a opěradlo. Výborným pomocníkem je nastavitelná hlavová opěrka a fixační pásy. Cena lehátka od 5 953 Kč. K lehátku lze zakoupit příslušenství – vanový podstavec za 6 438 Kč a sprchový podstavec za 8 075 Kč.

Cena 5 953 Kč

www.patron.eu/cs/reha/reha-produkty/toaletni-program/koupelny-program/koupaci-lehatka/koupaci-lehatko-otter

Koupací lehátko Akvosego od firmy SIV.cz

Lehátko je sestaveno z hliníkového rámu s pěnovými kryty, které chrání kovový povrch lehátka před poškrábáním. Konstrukce lehátka umožňuje nastavení ve čtyřech oblastech – podnožka, sedačka, opěrka zad a opěrka hlavy – a tím přizpůsobení potřebám uživatele. Materiál potahu je z nepromokavé síťoviny.

Cena 8 500 Kč

<https://www.pomuckyzdravotnicke.cz/detail/akvosego-1-lehatko-do-vany/3793/>
Podstavec pod lehátko: 8 400 Kč
www.pomuckyzdravotnicke.cz/detail/akvo-podstavec-k-lehatku/5639/

„Koupací lehátko Akvosego od firmy SIV máme již několik let. Protože je ale Jáchym čím dál těžší, rozhodli jsme se ulevit svým zádům a pořídit pod lehátko podstavec. Nakonec jsme vybrali podstavec od stejné firmy. Používání je jednoduché, lehátko se na podstavec jen postaví a zajistí se suchými zipy. Dříve byla po koupání mokrá celá koupelna, po pořízení podstavce jsme vymysleli poloviční závěs a koupelna je konečně suchá. Přidávám i tip, jak koupací pomůcky uskladnit v malých prostorech.“

Daniela Česalová, maminka Jáchymka

Lehátko dětské polohovací REPO

Lehátko s konstrukcí z polypropylenových trubek určené zejména ke koupání dětí ve vaně. Potah je s opěrkou hlavy a s popruhy pro zafixování dítěte. Samostatně lze polohovat zádovou a nožní část lehátka.

Cena 2 625 Kč

www.ortoservis.cz/sedacky-do-vany/610-lehatko-detske-polohovaci-repo.html

Lehátko do vany PEPI

Lehátko s polstrovaným opěradlem hlavy nastavitelným tak, aby odpovídalo výšce dítěte. Bezpečnost dětí při koupání zajišťují fixační pásy se suchými zipy, které jsou umístěné v oblasti hrudníku a nohou. Lehátko má skládací hliníkovou konstrukci s rychleschnoucím hypoalergenním potahem.

Cena 6 312 Kč

www.tualmed.cz/lehatko-do-vany-pepi#pid=6

Lehátko Manatee

Lehátko pro děti od jednoho roku, dostupné ve čtyřech velikostech. Lehátko je vybaveno opěrkou hlavy a nastavitelným popruhem v pase. Podle toho, jak dítě roste, lze upravovat hloubku sedáku. Nastavitelná je také opěrka hlavy a nohou.

www.reha2015.cz/produkt/manatee

Nafukovací límec

Baby Ring je určen pro koupání dětí od 3 do 36 měsíců (6–36 kg). Můžete ho použít jak pro koupání v domácím prostředí, tak v bazénu.

Cena 2 499 Kč

www.cvicebni-pomucky.cz/nadlehco-vaci-pomucky/371-imobilni-plovaci-limec.html#/424-varianta-pro-deti

Lucie Donátová, poradkyně rané péče a konzultantka pohybového vývoje a Martina Králová, poradkyně rané péče a vedoucí SPC EDA

Pomůcky dostupné na trhu

Youngster – mechanický vozík od firmy Medicco

Náš Tomáš sice sám chodí, ale pomaleji, a proto jsme museli řešit, jakou pořídíme pomůcku. Stáli jsme s manželem před rozhodnutím, zda pořídíme pro Tomáše kočár či mechanický vozík.

Rozhodla jsem se pro vozík, protože Tomášek je poměrně veliký na svůj věk a přece jen je to pomůcka na mnoho dalších let. Můj manžel byl zásadně proti vozíku, jelikož má Tomáše stále za malé miminko (6 let). Naše poradkyně Lucka z EDY nám vysvětlila, v čem jsou výhody a nevýhody vozíku a kočáru, a manžel nakonec souhlasil s vozíkem. Teď je velmi rád.

Vozík nám přijel zaměřit pan Eibich z firmy Medicco. Musím říci, že pořízení vozíku není zrovna maličkost. Celková cena vozíku byla 77 tisíc, z toho pojišťovna připlácela 44 tisíc a zbytek jsme řešili přes nadaci Patron dětí. Tomášek bude vozík využívat hlavně ve školce a později ve škole, kde není čas na to, aby se na něj čekalo, protože musí chodit ve skupince. Doma je mi to celkem jedno; když máme někam vyrazit, třeba k lékařům na kontroly, jdu o hodinu dříve, aby Tomáš trénoval nožky. A když vidím, že je unavený, tak ho posadím na lavičku, chvíli si odpočine a zase pokračujeme pěšky dále.

Děkujeme naší milé tetě Luce za pomoc s výběrem super vozíku a vřele ho doporučujeme všem, kdo o vozíku uvažují.

*Romana Zadrobílková,
maminka Tomáše*

Vozík elektrický eThrone 12 – FLEXiThrone

Nedávno jsme na stránkách našeho spolku Péče bez překážek, z. s. zveřejnili článek, který bude určitě zajímavý i pro klienty rané péče. Ve spolku jsem necelý rok a snažím se pomoci s fundraisingem projektů. Jsem moc ráda, že se můžu zapojit do aktivit, které pomohou změnit systém a ulehčí nám pečovat o naše blízké bez překážek.

Jednu překážku jsme nedávno v naší rodině překonali díky novému vozíčku! Svoboda znamená pro každého něco jiného, pro naši devítiletou slečnu je to její nový elektrický vozík eThrone 12 firmy FLEXiThrone.

Dcerka má triparézu, DMO i centrální zrakovou vadu, přes to všechno dovede řídit svůj vozík doma i venku. Na tom mechanickém se bohužel sama daleko nedostane, na trhu neexistuje mechanický vozík, kde by šlo skloubit polohování zad a jednoruční ovládání. Dcerka má obrovskou skoliózu a lékaři ani nedoporučují posun na vozíku s využíváním jedné ruky, protože by se skolióza hodně horšila.

Nejlepší řešení je elektrický vozík, který ovšem pojišťovna neschvaluje moc ráda, natož pro děti!

Dlouho jsme hledali vhodný vozík, který by nevážil 100 kg. Kamarádka nám doporučila firmu FlexiThrone, která nám do dvou dnů přišla předvést vozík k nám domů. Hned se nám líbil, protože má vše, co jsme od něj očekávali. Požádali jsme nadace o finanční pomoc a do tří měsíců jsme měli vozík doma.

Co nás těší nejvíce je, že dcerka může konečně jezdit i ve škole, také díky tomu, že vozík váží jenom 32 kg! Cesta do školy je teď mnohem snazší hlavně pro nás, pro doprovod. Dřív jsme každé ráno tlačili do kopce těžký mechanický vozík. Teď si dcerka vyjede sama a my se jenom vedle ní projdeme. Ve škole může úplně sama k tabuli nebo o přestávce za spolužáky.

Svoboda! A zároveň velká radost a psychická podpora pro malou školačku.

Vozíček eThrone 12 má i další skvělou výhodu, je možné jej složit a naložit i do kufru malého auta, což je pro mnoho lidí nejlepší způsob, jak se dostat na výlet. Bez baterie a odnímatelných elektrokol váží pouhých 15 kg. Vozík má polohování zad, dobrou stabilitu, možnost polohovat opěrky rukou, jednoduše prohodit ovládání s joystickem

dozadu pro asistenta, dojezd až 28 km a doplňky, které jsme u žádných jiných vozíčků nenašli.

Škoda jen, že jsme o něm nevěděli už dřív, mohli jsme si ušetřit fyzickou námahu a dcerka mohla být už dávno zapojena do kolektivu. Moc tento vozík doporučujeme!

Nadchl mne tak moc, že jsem se pro firmu FLEXiThrone rozhodla pracovat. Ráda přijedu za vámi domů, abyste si mohli naše skvělé vozíčky prohlédnout a vyzkoušet.

Zuzana Koleníková, FLEXiThrone

Houpačka Repo Rousínov

V létě jsme Jáchymkovi pořídili rehabilitační houpačku Míša od firmy Repo Rousínov. Houpačka vypadá na promo fotkách trochu divně a hodně retro, ale je opravdu skvěle vymyšlená. Poskytuje dobrou oporu i dítěti, které vůbec nesedí. Pomocí lan se dá naklopit podle potřeby (např. aby dítěti nepřepadávala hlavička). Až Jáchym povyroste, přiděláme k houpačce opěrku hlavy a nohou, a tak mu vydrží opravdu dlouho. Bylo nám líto, že je houpačka přes zimu nevyužitá, takže jsme vymysleli, jak ji používat i v interiéru. V horolezeckých potřebách jsme koupili lano, karabiny a „točítka“, které umožňuje pohyb dokola. Houpačku jsme zavěsili na jedno oko ve stropě.

Točítka

<https://www.hudy.cz/swivel?item=222378>

Houpačka

<https://www.repo-rousinov.cz/vyrobky/ostatni/rehabilitacni-houpacka-misa-pro-handicapovane-deti>

Rodina Česalova s Jáchymem

ZKUŠENOST S B.O.Z.Z. HOPSADLEM

Mamince Šimonka se podařilo sehnat na bazárku hopsadlo za 500 Kč. Další obdobné pomůcky jí pomáhá zprostředkovat také facebooková skupina Wolf-hirschhorn syndrom CZ/SK, kde má příležitost sdílet nejen nápady na pomůcky.

Hopsadlo je určeno dětem do 12 kg, obleček pomáhá držet tělíčko. Hopsadlo je vhodné pro děti, které drží hlavičku a samostatně sedí.

Šimonkovi umožňuje tato pomůcka podívat se na svět z vertikální polohy. Oproti klasickému vertikalizačnímu stojanu je Šimon ve svislé poloze v hopsadle aktivnější. Více zapojuje v hopsadle nohy, v botičkách se snaží odrážet. Baví ho také zhoupnout se. Hopsadlo není ideální pro polohování rukou, ale i přes tuto drobnou nevýhodu stálo za to jej pořídit.

*Aneta Bučková
s rodinou Šimona*

Vertikalizační stojan + vodní lampa

Od ledna máme doma vertikalizační stojan Mygo Stander Leckey, který dodává firma Medicco. Stojan jsem vybrala na základě doporučení od jiné maminky, zkouška pak probíhala u naší ergoterapeutky. Stojan hradí zdravotní pojišťovna, ale stůl se kupuje zvlášť. Dodání od doručení poukazů trvalo, jak je bohužel obvyklé u podobných pomůcek, tři měsíce. Zklamalo nás, že stojan nám byl předán s nedotaženými šrouby, takže se při ukládání celý rozložil. Naštěstí se to nestalo ve chvíli, když v něm syn stál. Jinak jsme s ním spokojeni, dobře se do něj upoutává dítě „ležící“.

Zpočátku jsme Jáchyma nestavěli úplně kolmo, narovnávali jsme ho postupně. Jáchym si stání hned oblíbil a po několika dnech se začal zajímat i o to, co má na stolku.

Vertikalizační stojan

www.medicco.cz/sedaci-systemy/leckey/polohovani-vstojce/mygo-stander

Vodní lampu jsme doma měli už pár měsíců, největší úspěch ale má právě v kombinaci s vertikalizačním stojanem. Lampa jemně vibruje, takže na ni Jáchym rád sahá, dokonce si ji na sebe dokáže překlopit (musíme tedy být neustále ve střehu).

Vodní lampa

www.asko-nabytek.cz//730064.0-vodni-lampa-motion-r5073-47

Rodina Česalova s Jáchymkem

Zkušenost s vodní lampou má i rodina Tadeáška.

Senzorickou lampu jsme používali v lázních a Tadeášekovi se moc líbila, proto jsme se rozhodli si ji pořídit domů. Bohužel ve specializovaných obchodech jde o velmi drahou záležitost, proto jsem volila levnější variantu, na kterou jsem náhodně narazila v Asku.

Ukázalo se, že to byla skvělá investice. Lampa umí střídat šest barev a plavou v ní rybky. Tadeášek lampu zbožňuje a i jiné děti, které k nám přijdou na návštěvu, z ní nespustí oči!

Rodina Ptáčníkova s Tadeáškem

GoTo na horách

Jelikož máme chatu na horách a rádi chodíme na výlety, bylo pro nás důležité pořídit pro našeho syna Vašíka na zimu vyhovující sánky. Vloni k prvním Vánocům dostal sánky Piccolino, které splňovaly vše, co jsme potřebovali. Navíc mají velkou variabilitu, takže na nich můžeme sáňkovat i my. Letošní zimu jsme řešili problém, že synovi již kvůli jeho výšce nebude stačit vypodložení klínem do polohy. Sánky nabízejí jedinou oporu zad do plného sedu 90° a nemají pětibodový pás, a jelikož je syn nesedící, přemýšleli jsme, jak to vyřešit. Naše poradkyně paní Skalická nám z EDY zapůjčila sedátko GoTo. GoTo šlo na saně perfektně připevnit a hlavně jsme podle délky procházky mohli nastavit sklon sedu. Hrudní opora nemůže pětibodovým pásům

konkurovat a Vašík si naplno užil naše až tříhodinové výlety. Na fotce bohužel sedátko není přes fusak vidět v akci, ale mohu říci, že GoTo s těmito saněmi je na zimu super kombinace.

Zkušenost maminky Vašíka Maříka

Motomed

V rámci každodenní terapie používáme Motomed na protažení celého těla a hlavně nožiček. Motomed není možné používat bez kvalitního sedu, proto nám vyrobili na protetice přímo na míru ortopedickou židli.

Motomed se nám podařilo získat ve spolupráci s poradkyní rané péče Lucií Magerovou, která Tadeáška doporučila členkám organizace Lions Club Teplice Ladies. Během závodů dračích lodí se podařilo vybrat 93 000 Kč, které jsme použili na koupi motomedu a spousty dalších pomůcek, které Tadeáška posouvají dopředu. Motomed jsme nakonec nekoupili nový, ale repasovaný – přes klub vozíčkářů, kteří se nabídkou starších pomůcek věnují. Cena byla 65 000 Kč. Na motomed nepřispívá pojišťovna, takže se musí finance získat buď přes nějakou nadaci nebo z vlastních zdrojů.

Ortému pro sed hradí pojišťovna, opět přes neurologa nebo ortopeda, který vystaví poukaz, tudíž stačí objednat

se na protetice, kde ortézu zaměří a vyrobí na míru. Opět po půl roce lze žádat o novou, pokud z ní dítě vyrostne.

Kočárek od R82

Kočárek R82 určitě nemusím představovat, kontakty jsou na internetu.

S nákupem kočárku jsme dlouho váhali, jelikož pořizovací cena byla dost vysoká. Nakonec ale část uhradila pojišťovna a také jsme dostali příspěvek od nadace. Tento kočárek byl skvělou volbou, Tadeáškoví maximálně vyhovuje ve všech ohledech.

Lykrový obleček

Další pomůckou, se kterou máme dobrou zkušenost, je lykrový obleček. Seznámila nás s ním terapeutka v lázních Klimkovice, kde se ukázalo, že by pro Tadeáška byl skvělým pomocníkem při zvládání jeho centrální hypotonie. Držení těla a cvičení se rázem dostaly na jinou úroveň, což byl pro nás velký úspěch. Obleček používáme každý den, je to také skvělá pomůcka při hipoterapii.

Lykrový obleček může předepsat buď neurolog nebo specializovaný ortoped. Naše paní doktorka konstatovala, že Tadeášek je adeptem na takovou pomůcku, poslala nás na specializované pracoviště, kde Tadeáškoví obleček přesně naměřili a údaje poslali do Anglie, kde obleček vyrobili. Po třech týdnech přišel, proběhla zkouška, vše sedělo tak, jak mělo. Obleček proplácí pojišťovna - nám konkrétně VZP; stejně jako u každé ortézy platí, že v případě potřeby máte po půl roce nárok na novou.

Rodina Ptáčníkova s Tadeáškem

Své osvědčené tipy připojuje i poradkyně Lucie Gregorová

Cyklopřívěs Weehoo i-Go

Tento dětský cyklopřívěs umožňuje bezpečnou a příjemnou přepravu dětí, které vyrostly z klasického dětského vozíku a nejsou ještě samy schopny bezpečně ovládat dětské kolo a absolvovat s ním delší trasy.

Dětský přívěs Weehoo i-Go je opravdu ve všech směrech jedinečný. Tento výrobek odstraňuje všechny minusy a nebezpečí, které skýtá přeprava malých dětí v cyklosedačce či přeprava na dětském kole připevněném tyčí ke kolu dospělého.

Přívěs je určen pro děti ve věku od 2 do 9 let, s výškou 96–132 cm.

Přívěs má nesporné výhody:

- Dítě je bezpečně připoutáno 3-bodovým bezpečnostním pásem
- Sedadlo se dá rychle upravit dle výšky a stáří dítěte, přívěs s dítětem tzv. roste
- Dětem je umožněno v případě zájmu aktivně šlapat a pomáhat rodičům zdolávat kopečky
- Dítě má nohy připevněné ke šlapce popruhem na suchý zip a nehrozí nebezpečí sklouznutí nohy
- Řetěz s převodníkem jsou opatřeny krytem, což předchází možnosti úrazu
- Děti se nenudí, bravurně zvládají i dlouhé trasy
- Poloha dítěte je příjemná, dítě může za jízdy jíst, pít nebo jen tak odpočívat a sledovat dění kolem
- Přívěs je stejně široký jako kolo, proto je ideální na pěšiny, cesty a cyklostezky
- Přívěs má prostorný zavazadelník a odkládací kapsy na sedadle
- Přívěs Weehoo i-Go je použitelný s různými druhy kol

www.weehoo.cz

Sedátko ThermoBaby

Sedátko do vany ThermoBaby je plastové, připevňuje se k povrchu vany nebo do sprchového koutu pomocí čtyř přísavek zabudovaných na spodní ploše sedátka. Primárně je určeno pro miminka od šesti měsíců. Mám ale zkušenost, že se do něj vejdou i děti starší, např. dvouleté dítě vážící 15 kg. Sedátka mají i různé barevné varianty. Velkou

výhodou sedátka je, že je lehké a přenosné. Je možné si ho brát s sebou na dovolenou či do lázní a nemusíte složitě řešit, jak dítě vykoupete.

www.mall.cz/vanicky-stojany-sedatka-lehatka/thermobaby-sedatko-do-vany-aquababy-deep-peacock

Headpod – unikátní dynamický záves hlavy

Díky jedné naší klientské rodině jsme měli možnost seznámit se s pomůckou, která umožňuje dětem s ochablými krčními svaly udržet hlavičku v žádoucí poloze. Jde o úplně nový systém, kdy hlavička není upevněna k opěrce za hlavou, ale pomocí nastavitelné čelenky „zavěšena“ ve fyziologické vzpřímené poloze bez kontaktu s opěrkou. „Headpod je určen pro děti ve věku 2 až 14 let, které nejsou v důsledku ochablosti krčních svalů schopny udržet váhu vlastní hlavy, ale nemají výrazné deformity trupu ani vysoký tonus extenzorů (natahovačů). Pomůcka je vhodná pro děti např. s DMO, po neurologických

onemocněních, při syndromech způsobujících hypotonii krčního svalstva. Headpod napomáhá udržet hlavu ve vzpřímené a fyziologické poloze. To umožňuje snadnější podávání jídla a omezuje slintání. Pro sociální i kognitivní vývoj dítěte je velmi užitečné to, že Headpod zprostředkovává lepší vizuální interakci dítěte s okolím. Při naprosto přesném otáčení hlavy, které pomůcka umožňuje, navíc dochází k souběžnému posilování krčního svalstva. Headpod napomáhá prevenci muskuloskeletálních deformací a kontraktur a uvolňuje od bolestí s nimi spojených. Uspadňuje dýchání, čímž minimalizuje komplikace spojené s dechovým selháním, zápallem plic atd.“ (převzato z www.headpod.cz). Níže najdete odkaz i s ukázkou využití headpodu v praxi a také kontakt na českého prodejce.

www.headpod.cz

Eazyhold – gumová manžeta

Existuje velmi jednoduchá pomůcka, která snadno pomůže zlepšit či zkvalitnit úchop vašeho dítěte, a tím podpořit také jeho samostatnost.

Pomůcku můžete použít při nácviu příjmu potravy, sebeobsluhy, při hře nebo třeba v rámci ergoterapie.

Do manžety můžete navléknout lžici, kartáček na zuby, paličku na bubnování, lahvičku s pitím či cokoliv dalšího, co si vaše děti zatím neumí přidržet samy, ale vy byste stáli o to, aby to už zkoušely.

Manžety se prodávají v různých velikostech. Můžete se také nechat inspirovat a manžetu vyrobit třeba ze širší gumy do kalhot, do které uděláte na obou koncích větší oko.

EazyHold najdete na stránkách
www.eazyhold.com/collections/front-page

Schodišťová sedačka

Pro přepravu dětí i dospělých s tělesným handicapem, kteří mají potíže s chůzí do schodů a se schodů, je možné použít speciální pomůcku - schodišťovou sedačku. Je možné ji využít v interiéru i exteriéru, na rovných i točitých schodech. Firmy instalují sedačku na míru konkrétnímu klientovi. Sedačka může být napájena přímo z elektrické sítě nebo v sobě může mít zabudovanou baterii. Pohyb do schodů a se schodů je možné provádět tlačítkem nebo páčkou na sedačce a také dálkovým ovladačem. Většina sedaček má bezpečnostní pás, sklopné opěrky pro horní i dolní končetiny a sklopné otočné sedátko.

Schodišťové sedačky nejsou hrazeny zdravotními pojišťovnami. Je možné si zažádat o příspěvek na sedačku na Úřadu práce v rámci žádosti o příspěvek na zvláštní pomůcku. O příspěvek je možné si zažádat také přes různé nadace.

Sedačka může být vhodným řešením do bariérových domů a je vhodná pro děti, dospělé i seniory s těžším tělesným handicapem.

Odkazy na různé typy schodišťových sedaček:

www.altech.cz/produkty/schodistove-sedacky

www.ortoservis.cz/117-schodistove-sedacky

Klára Janečková, poradkyně rané péče

Kočár Kimba Neo – pro dvojčátka

Rodiče Dominiky a Veroniky potřebovali pro svá děvčátka zdravotní dvojkočárek. Vzhledem k tomu, že se jednalo o poměrně netypický požadavek, obrátili se na firmu OttoBock, která měla se sestavením takového kočárku zkušenosti. V roce 2018 se podařilo oba jednotlivé kočárky Kimba Neo zaměřit a postavit je na speciálně vyrobený podvozek. Rodiče jsou s dvojkočárkem spokojeni a Domča s Verčou také.

V současné době je dodavatelem kočárků Kimba Neo již firma Patron, a proto se v případě zájmu o Kimbu obračete na její obchodní zástupce.

*Martina Králová, poradkyně rané péče
a vedoucí SPC s rodinou Hutkových*

Nápady tvořivých rodičů

Aktivita na skateboardu

Přitahování pomocí tyčky je vhodné k posílení rukou. Ondra je pětiletý chlapec s kombinovaným postižením. Má omezenou škálu samostatného pohybu, ale díky pomůckám, které vymýšlí maminka a realizuje šikovný dědeček, si rodina zpestřuje domácí program.

Dědeček také vyrobil podložku na kolečkách, na které Ondra trénuje odraz od pohovky. Bylo nutné vymyslet kryt na kolečka, neboť Ondra měl tendenci si pod kolečka strkat ruce.

Zde je Ondra v malém křesílku z IKEA. Dědeček vymyslel hrazdičku, která se dá rychle připevnit na opěrky křesla a na kterou je možné ledacos zavěsit, třeba hračky na podporu hmatu nebo zvukové hračky. Hrazdička je vhodná také k rozvoji orientace v prostoru.

*Lucie Magerová, poradkyně
rané péče, s rodinou Ondry*

Manipulační deska

Při konzultaci v Jonáškově rodině jsem narazila na zajímavou pomůcku – manipulační desku, kterou si rodina sama vyrobila. Použila k tomu dřevěnou desku, houkačku, svítící provázky, barevné pásky, trubku s míčky a krabičkou, minutku, reflexní pásku, baterku, zip, zvonek, rolničky na provázku atd. Deska slouží k tréninku jemné a hrubé motoriky, koordinace oka a ruky a rozlišování barev. Dítě se díky ní může učit manipulovat s různými předměty. Rodina malého Jonáše zvolila při výrobě desky kontrastní a světelné prvky. Díky tomu může deska sloužit také ke zrakové stimulaci.

Manipulační desku si můžete vyrobit doma i vy. Na tomto odkazu naleznete videa s návodem pro výrobu desky v češtině a v angličtině.

www.youtube.com/results?search_query=activity+board

Na této stránce si můžete koupit již hotovou manipulační desku, střechu nebo krychli v různém provedení.

www.activityboard.cz/?gclid=EAIaIQob-ChMIkIri9NuN6QIVhrLVCh1L6w-GPEAAYASAAEgIEXPD_BwE

Děkujeme za tip rodině Jonáška.

*Klára Janečková, poradkyně
rané péče, s rodinou Jonáška*

Mobilní žebříček

Doma vyrobenou pomůcku pro období vertikalizace dítěte představují rodiče malého Františka. Tento masivní „mobilní žebříček“ vyrobil tatínek podle instrukcí fyzioterapeutky. Na sérii fotografií je vidět, jak se Františkovi postupně daří dosáhnout vyšší polohy. Pokud dítě při této snaze nepoužívá vyložené nesprávné způsoby stavění (například stavění se na nártý chodidel), můžeme je nechat, aby takto samostatně doplňovalo vlastní aktivitou mezdobí mezi cílenou rehabilitací. A to je právě to, co často rodičům nejvíce leží na srdci.

Františkův tatínek upozorňuje, že na dno mobilního žebříčku umístil dostatečně těžký železný plát, který znemožňuje převrácení pomůcky na dítě.

Výhodou mobilního žebříčku je to, že si jej maminka může přemístit právě tam, kde potřebuje na dítě i při svých domácích pracích snadno dohlédnout.

*Jana Vachulová, poradkyně
rané péče, s rodinou Františka*

vají předměty denní potřeby (mycí houby, sítko, nátáčky, klíče, kelímky, mističky atd.), aby se s nimi mohlo dítě seznámit. Předměty se věší na plexisklo symetricky po dvojicích, aby dítě mohlo nalézt stejný předmět na pravé i levé straně. Dodávané desky jsou bez potisků, aby si je rodina mohla upravit podle potřeby. Desky je možné polepit různými fóliemi nebo jinými materiály. Fólií je možné polepit celou plochu desky nebo z ní vystříhnout různé tvary a nalepit na černé nebo bílé pozadí. Na plexisklo můžete položit také světelný panel. Mezi světelný panel a plexisklo je možné umístit speciální fólie nebo obrázky určené ke zrakové stimulaci na světelném panelu.

Na e-mailové adrese firmy Rollpa je možné objednat konstrukci pomůcky Little room, podobnou, jako vidíte na fotografii. Zájemce o konstrukci by měl od firmy dostat konkrétní nabídku.

rollpa@atlas.cz

Zde je možné zakoupit samolepící fólie jednobarevné, zrcadlové i hologramové na výzdobu desek:

www.hologram-vyroba.cz/samolepci-folie/?filter&append&sort=default&page=6

Děkujeme za inspiraci rodině Martínka.

Little room

Little room je speciální pomůcka, která je určena pro děti se zrakovým i kombinovaným postižením. Tato pomůcka podporuje rozvoj více smyslů (zrak, hmat a sluch). Rozvíjí také jemnou i hrubou motoriku, koordinaci oko – ruka a vnímání prostoru. Pomůcka byla vytvořena v rámci konceptu Aktivní učení dánské psycholožky Lilli Nielsen. Pokud vás toto téma zajímá více, v časopise rané péče EDA (K)OUKEJ 1/2018 na téma „Pojďte, budeme si hrát“ naleznete podrobný článek o principu Aktivního učení Lilli Nielsen a pomůcce Little room. Tuto pomůcku máme také v půjčovně rané péče EDA. Naše klientské rodiny si ji tedy mohou vyzkoušet i v domácím prostředí.

Little room se sestavuje z plastových tyčí, spojek, hmatových a zrakově stimulačních desek, plexiskla a pomůcek na zavěšení. Hotovou konstrukci a desky na Little room vyrábí firma Rollpa. K této konstrukci je potřeba dodat plexisklo s vyvrtanými dírkami, do kterých se zavěšují pomůcky. Jako pomůcky se využí-

Tělocvična pro Emu

Rodiče čtyřleté Emy postavili doma pro dceru vlastní „tělocvičnu“. Přemýšleli, jak jí lépe zpřístupnit pravidelnou rehabilitaci a ušetřit všem čas i námahu spojenou s cestováním za rehabilitací.

Ema absolvovala již před tím neurorehabilitační program Therasuit v liberecké Saremě: www.sarema.cz. První pobyt byl plánován na čtyři týdny, ale po dvou týdnech se rodiče po dohodě s fyzioterapeuty rozhodli cvičení přerušit, protože Ema byla unavená; program pak dokončila později. Možná i proto se rodiče rozhodli takový cvičební kout zbudovat doma; Ema cvičí kratší dobu a s přestávkami, které potřebuje.

Tatínek nechal vyrobit kovovou mříž. Dále jsou potřeba dvoumetrové hranoly, na řezu velikosti 8x8 cm, které vytvoří krychli; uprostřed nahoře je ještě jeden hranol délky 3,2 m opatřený kolejnicí s jezdcem. Příslušné „gumicuky“ lze zakoupit ve specializovaném obchodě pro kutily, ale mají je třeba i v Globusu. Břišní pás, po stranách opatřený oky na uchycení gum, zhotovil brašnář.

K terapii je potřeba pořídit i speciální obleček, ten rodiče zakoupili v ostravské Arkádě, která jako jediná prodává originál obleček z USA: www.arcada-center.com/cs. V Arkádě mají i přehled o tom, kdo ho již v Čechách vlastní, a byli ochotni rodičům vyhledat, jestli by ná-

hodou pro Emu nebylo možné zakoupit obleček z druhé ruky.

Než vám obleček v Arkádě prodají, je třeba absolvovat kurz, jak s touto speciální pomůckou pracovat, jinak jej nezískáte. Nějaké zkušenosti již rodiče měli z pobytu v již zmíněné liberecké Saremě; další požadovaný kurz pak ještě proběhl také v Saremě, a to v délce pěti dnů, každý den cca 2–3 hodiny (podle únavy a aktuální kondice Emy).

Emin tatínek přemýšlí také o tom, že by možná kovová konstrukce nebyla ani zapotřebí; stačilo by přimontovat do stropu v rohu místnosti skobu a využít v tomto prostoru lamino desek. Ne každý má doma dostatek místa ke zbudování samostatně stojící konstrukce, toto řešení by bylo méně náročné na prostor. Emin tatínek je ochoten se o zkušenosti podělit. S dotazy je možné se na něj obrátit přes poradkyně rané péče.

Ema je ve své tělocvičně moc spokojená, těší se tam a užívá si nové vertikální polohy. Nejvíce se jí líbí, když může stát, lézt či si dřepnout, a při tom aktivně a současně i jiným způsobem zapojí svaly.

Děkujeme Eminým rodičům za ochotu podělit se s námi o zkušenosti a konkrétní nápad, který tak dobře proměnili v realitu.

Martina Herynková, poradkyně rané péče, ve spolupráci s rodinou Emičky

Polohovací podložka

Squiggles Baby od firmy Leckey (dodavatel Medicco) je podlahová koberec podložka doplněná sadou válečků, podkovou a popruhy opatřenými suchými zipy.

Squiggles umožňuje dětem vyzkoušet polohy, ke kterým je teprve rodiče a terapeuti vedou, a lépe si uvědomit jednotlivé části těla. Především ale umožňuje zapolohování pro aktivity, ke kterým děti potřebují volnější ruku či pevnou fixaci. Mohou se pak lépe soustředit na činnost rukou či na zrak a nemusí celou svou energii věnovat udržení pozice těla.

Jak můžete Squiggles Baby používat?

Jednou z poloh, do které můžeme dítě ve Squiggles Baby umístit, je ta, kdy dítě leží na břiše a opírá se o předloktí, později i o celé ruce, a současně zvedá hlavičku (tzv. pasení koníčků). K takovému zapolohování využijeme váleček umístěný pod hrudník dítěte, ke zvedání hlavičky pak dítě můžeme motivovat například iPadem se zajímavými zrakově stimulačními aplikacemi, umístěným před ním.

Další polohou může být poloha na boku. Dítě má záda opřená o váleček, pod hlavou nízkou opěrku (hlava se pak dítěti nepropadá pod rameno) a nohy může oddělovat další váleček. V této poloze má dítě volnou ruku, a tak rozvoj jemné motoriky může začít :-). Ručičku můžeme podložit šustivým leporelem, případně plastovým talířkem s korálky, které vydávají lákavý zvuk pokaždé, když se v nich dítě začne přehrabovat. Můžeme mu také nabídnout hrazdičku. Po chvíli je dobré otočit dítě z jednoho boku na druhý, abychom neošidili ani druhou ručičku.

Další možností je poloha na zádech. Dítě má podložené nohy a mírně podložené ruce, které jsou takto více pobízené k činnosti, například k manipulaci se zavěšenými hračkami. Tato poloha je ideální ke hře pod hrazdičkou nebo v Little roomu. Pro dítě je to také bezpečná stabilní poloha vhodná k pozorování např. pohybu v prostoru – můžeme například zkoušet chytat maňásky na prstech maminky či tatínka, sledovat pohyb světýlka a uchopovat je apod.

Možností, jak dítě ve Squiggles Baby polohovat, je samozřejmě více. Dítě může ve Squiggles sedět (záda má opřená o podkovu, pokud je třeba více mu podepřít hlavu, je možné na podkovu připevnit váleček), možné je zkusit klek a řadu dalších pozic. Vždy je podstatné brát v úvahu vývojovou úroveň dítěte, jednotlivé stupně vývoje nepřeskakovat a nepoužívat polohy, na které dítě není připraveno. Zde platí staré známé přirovnání, že vývoj je jako domeček z karet, a pokud dítě ženeme tam, kde ještě nemá základy, domeček se rozsype.

Na Squiggles je skvělé to, že dítěti může dodat potřebnou podporu ke kroku, který je teprve čeká, a přinést mu zážitek z pohybu a radost ze hry v poloze, která je v dané chvíli nejvhodnější.

Jak Squiggles Baby získat?

Nejméně finančně náročnou cestou, jak tuto pomůcku získat, je vzít do ruky šití nebo se obrátit na zručné rodinné příslušníky. Touto cestou si vydala i rodina malého Šimona. Šimonkova maminka nám dokonce dodala šikovné doporučení, jak na to. Jako výplň poslouží molitan (www.molitan-matrace.cz/248-molitanove-valce), vnějším materiálem může být softshell (www.dumlatek.cz/katalog/odevni-latky/softshell-1/softshell). Téměř všechny potahy jsou na zip, takže se dají lehce sundat a vyprat. Jako podklad maminka radí použít měkčí druh zátěžového koberce. Cena pomůcky se pak pohybuje v řádu několika tisíc (3 000–4 000 Kč).

Pokud šití není vaší silnou stránkou, nezoufejte, Squiggles Baby je možné pořídit ve firmě Medicco za zhruba 19 000 Kč. Na pomůcku sice nepřispívají zdravotní pojišťovny, nicméně žádat je možné u nadací.

Aneta Bučková,
poradkyně rané péče
s rodinou Šimonka

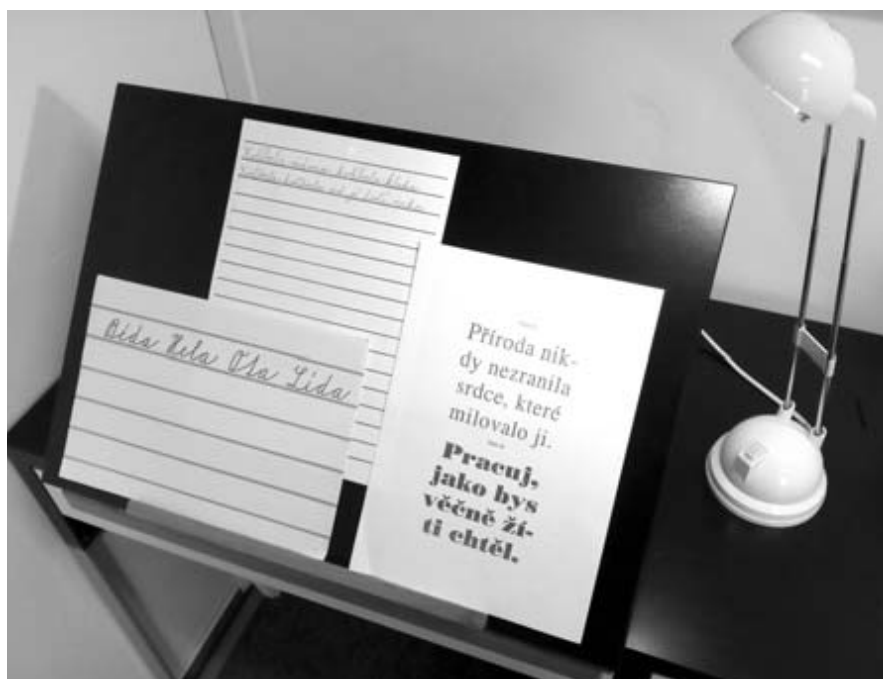

Zrak a kompenzační pomůcky

Tak jako s dítětem provádíme pohybovou rehabilitaci dle doporučení rehabilitačního lékaře a fyzioterapeuta, stejně rozvíjíme jeho zrak zrakovou stimulací, tedy „rehabilitujeme“, cvičíme v této oblasti. Proto bych ráda uvedla alespoň malý příspěvek na téma zraku i v čísle časopisu, které je zaměřeno na rehabilitaci a rehabilitační pomůcky. (Pojem rehabilitace zraku je jinak v českém prostředí vyhrazen spíše pro lidi, kteří měli zrakové schopnosti normální a ztratili je v různém rozsahu vlivem úrazu, nemoci či jiné události s dopadem na vidění.)

V této oblasti je rozhodující spolupráce očního lékaře, zrakového terapeuta a rodiče, významnou roli má i poradkyně rané péče, která může mimo jiné fungovat jako určitý propojovací článek mezi těmito profesemi. V určitých situacích je výhodná konzultace zrakového terapeuta s rehabilitačním lékařem/fyzioterapeutem či dětským neurologem. V některých případech může do hry později vstoupit také ortoptista – v situaci, kdy je vhodné snažit se o navození spolupráce obou očí. Rehabilitační proces pak získává skutečně komplexní charakter.

Prvním a základním kamenem rozvoje zrakového vnímání dítěte s těžkým zrakovým či s kombinovaným postižením – tedy naší „rehabilitace zraku“ – je zraková stimulace. S tou EDA rodiče seznamuje už od první konzultace. Jde o rozsáhlou oblast, která má své zákonitosti a které bylo věnováno jiné vydání našeho časopisu, proto ji nyní nebudeme rozebírat. Jen na tomto místě ještě zdůrazním, že čím závažnější je celkové postižení dítěte, tím větší roli i při zrakové stimulaci hraje jeho správné polohování dle doporučení odborníka – fyzioterapeuta či ergoterapeuta. Teprve tehdy, když se dítě nemusí plně soustředit na udržení stabilní polohy a není ani jinak celkově v nepohodě, může se plně soustředit na vidění.

V některých případech, kdy je výraznější rozdíl ve vidění pravého a levého oka, je dle doporučení očního lékaře zahájena okluzní terapie, kdy „lepší oko“ zakrýváme obvykle náplastovým okluzorem (někdy může lékař předepsat okluzní, tj. „černou“ kontaktní čočku) a provádíme zrakovou stimulaci jen u „horšího“ oka.

Nedílnou součástí úspěšnosti celého procesu je stanovení refrakce očním lékařem a případný předpis adekvátní brýlové korekce (či kontaktních čoček, které mohou některým dětem vyhovovat výrazně více – obvykle u dětí s těžkým kombinovaným postižením, kdy není možné zajistit stabilní pozici brýlí, ale i u dětí s nystagmem a výrazným kompenzačním postavením očí, tj. oči jsou velmi často stočeny k určité straně, či při velkém rozdílu refrakce mezi pravým a levým okem). Pokud je dítě světloplaché, může být v brýlích využit také hranový filtr, který „odfiltruje“ obtěžující část světelného spektra, případně mohou být využita běžná absorpční skla, která sníží celkové množství světla, které se do oka dostane. I tento aspekt je pro rozvoj zraku velmi podstatný – dítě se totiž nemůže dívat, a tedy nemůže postupovat v rozvoji zrakových funkcí, pokud se musí pouze vytrvale bránit oslnění.

Všechny jmenované aspekty řešíme od raného věku. Později, od určitého věku a vývojové úrovně, začínají dítě zajímat obrázky, detaily v nich, jejich vztahy k celku. V té době přichází ke

slovu pomůcky, které dítěti se zrakovým postižením umožní tyto drobnosti vidět lépe, ostřeji, jasněji. Tedy dodávají mu přesnější zrakové informace, což dítěti umožní udělat si lepší představu o světě a podpoří to jeho kognitivní vývoj. Jaké pomůcky a kdy mu tedy můžeme nabídnout?

Sklonná deska umožní lepší postavení páteře při malé pracovní vzdálenosti, kterou dítě se zrakovým postižením přirozeně volí právě proto, že mnoho detailů je pro ně z běžné vzdálenosti „neviditelných“, rozmazaných, splývají s pozadím. Je vhodná jak na prohlížení, tak na kreslení – je tedy nutné myslet na dostatečnou velikost její plochy, aby si o ni dítě mohlo opřít loket. Začínáme s ní pracovat ve věku, kdy se dítě začne více zajímat o obrázky a je evidentní, že pro dobré vidění detailu obrázku potřebuje kratší vzdálenost než je běžné.

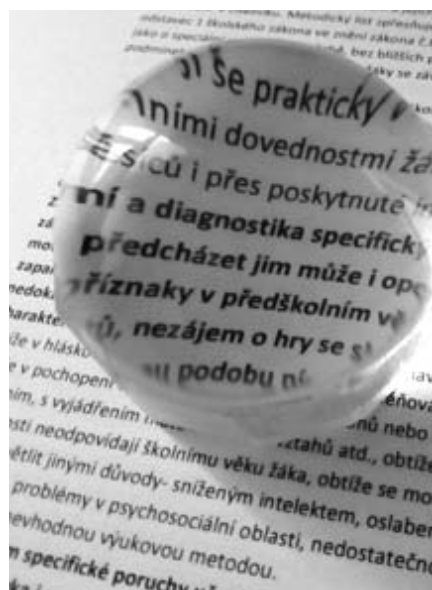
Zpočátku je totiž opravdu těžké dohledat v prostoru objekt, který chceme prohlížet, když máme k dispozici pouze velmi malou část zorného pole. Proto se hodí předchozí příprava formou hry, kdy dítě hledá po místnosti dostatečně výraznou hračku, vyjmenovává hračky seřazené v řadě za sebou na koberec či na stole, sleduje pomalý pohyb autíčka atd. Dítě si samo volí, kterým okem chce sledovat. Další částí obsluhy monokuláru je zaostřování, to ale dítě obvykle již postupně praxí a spoluprací s rodičem zvládne – nejprve monokulár může zaostřit na vybranou vzdálenost předem rodič a monokulár dítěti předat, později již jen kontroluje, že dítě samo správně zaostřilo, případně ho motivuje k doostření obrazu. Cena této pomůcky je v řádu tisíců korun – jedná se o složitý optický systém. Tuto pomůcku hradí zdravotní pojišťovna (aktuálně s doplatkem 0–1000,- Kč dle typu monokuláru) po předpisu očním lékařem specializace S4.

(Poznámka: oftalmolog S4 je oprávněn předepisovat speciální optické pomůcky, jejichž úhrada zdravotní pojišťovnou podléhá schválení revizním lékařem. V každém kraji ČR je obvykle jeden oftalmolog S4.)

Speciální optické pomůcky do blízka, tedy lupy – pro malé děti je obvykle vhodná polokoule s průměrem 50mm, standardně je čtyřikrát zvětšující. Tento typ lupy je velmi snadný na manipulaci, velikostně velmi pěkně sedne do malé dětské ručičky, má dobrou světelnost – tedy nepotřebuje obvykle žádné další přisvětlení prohlíženého. Vyrábí ho firma Coil, Eco a další. Aktuálně (rok 2020) tuto lupu nehradí zdravotní pojišťovna, ale lze ji zakoupit v cenovém rozmezí 500–1000,- Kč např. na eshopu www.tyflopomucky.cz. Vyzkoušet se dá v EDO-VI, obvykle při posouzení zrakových funkcí, seznámit se s ní mohou také klienti SPC EDA.

Speciální optické pomůcky do dálky, tedy prizmatický monokulár (nebo v některých případech, kdy dítě nemůže prizmatický monokulár obsluhovat kvůli špatné jemné motorice, dalekohledové brýle). Je velmi vhodné rozšiřovat dítěti představu o světě, ukázat mu i tímto způsobem, že ty rozmazané, barevné fleky vzadu mají konkrétní obrysy a jsou to konkrétní předměty. Pro prizmatický monokulár, který je výrazně náročnější na obsluhu a i velmi šikovné děti ho zvládnou správně používat až mezi pátým a šestým rokem věku, je vhodná předchozí průprava. Učíme dítě dívat se skrze trubici: nejprve širší – cca 5 cm, jako je rulička od toaletního papíru, později zužujeme průměr až na cca 2 cm.

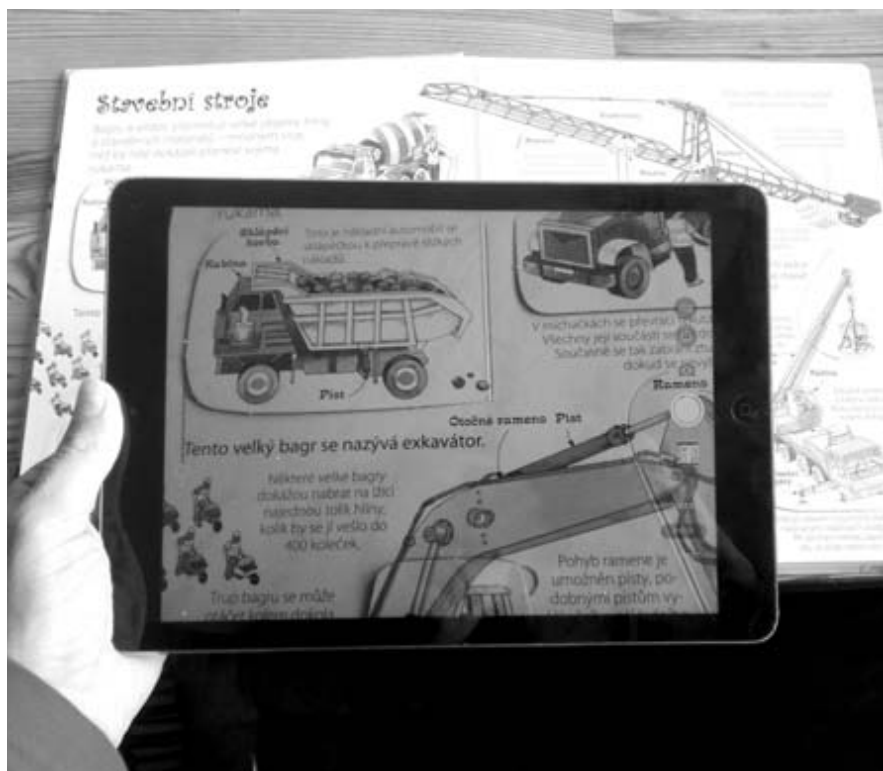

Běžné digitální technologie: v dnešní době jsou nám velmi dobře nápomocny i digitální technologie, které v každodenním životě v podstatě všichni velmi často využíváme. Předměty blízké (malý složitý obrázek) i vzdálené (obchod na druhé straně ulice) můžeme snadno vyfotit a na dostatečně velkém monitoru tabletu, stolního počítače nebo televize zvětšit tak, aby byly vidět potřebné detaily a souvislosti.

Pro starší děti jsou nejen pro školní práci dostupné kamerové lupy mnoha

výrobků. Liší se nejen různými velikostmi monitoru – existují typy přenosné (praktický kompromis je např. displej velikosti 7"), ale i stolní, které jsou vhodné pro systematickou zrakovou práci, s displejem až 24", některé typy mají i hlasovou podporu (zobrazovaný text zařízení v případě potřeby přečte). Existují i digitální lupy, které zvětšují a předčítají texty prostřednictvím speciálních programů v počítači.

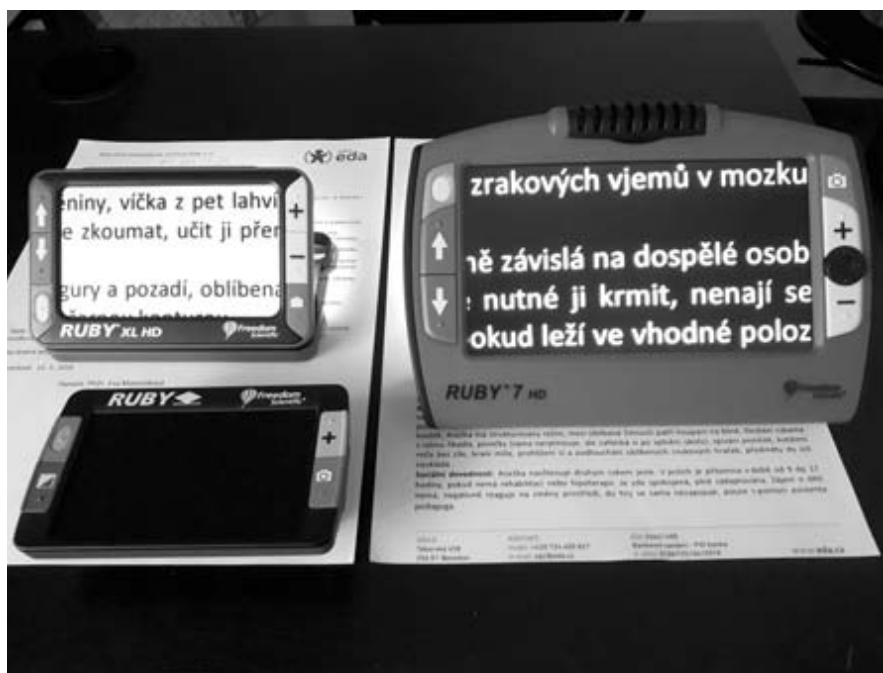
Eva Makovcová, zraková terapeutka

Monokulár – pracovní nástroj i kamarád

S touto pomůckou jsem se setkal poprvé ve školním roce 1994/1995. Navštěvoval jsem druhou třídu základní školy, kde jsem byl plně integrovaný, což zapříčinilo (zároveň i usnadnilo) mou práci s monokulárem. Na počátku devadesátých let ještě nebyly počítač a interaktivní tabule běžnou záležitostí (spíše písni budoucnosti), o to více se pracovalo s tabulí klasickou, a právě zde začínají mé první vzpomínky na práci s monokulárem. Opisování z tabule se díky této pomůcce stalo pro mě de facto stejně náročným úkolem jako pro mé zdravé spolužáky. Díky monokuláru jsem mohl z tabule pohodlně číst, opisovat si z ní a vlastně dělat vše, k čemu se tabule využívala a využívá. Práci s monokulárem si musí člověk osvojit jako každou jinou dovednost. Čím více a častěji s monokulárem člověk pracuje, tím těžší kousky s ním dokáže zvládnout. Mluvím o pohyblivých cílech. Od malička rád sleduji sport nejen v TV, ale i tzv. naživo (live), což by bez monokuláru (a nezbytné praxe s ním) opravdu nešlo. Takto jsem několik let chodil s monokulárem nejen na fotbal, ale také na hokej, který patří k rychlejšímu sportům. Pro jeden hokejový klub dnes píši i reporty ze zápasů, a to vše jen díky monokuláru. Jak jsem již psal na začátku, monokulár se pro mě stal časem víc než jen pomůckou, ale také „kamarádem v nouzi“.

Michal Král, bývalý klient
rané péče a Speciálně
pedagogického centra

Na cestách

Celé číslo časopisu (K)OUKEJ 1/2020 je zaměřeno na pomůcky. Vytvořili jsme přehled možností financování pomůcek, souhrn zkušeností s pomůckami z našich klientských rodin a s pomocí největších distributorů v ČR jsme představili některé novinky na trhu. Ani výběrem vyhovující pomůcky však obvykle cesta nekončí. Velmi často je po-

třeba myslet také na to, jak bude možné pomůcku transportovat. I když rodina využívá kočárek, který lze snadno složit do kufru auta, často řeší, jak dobře a hlavně bezpečně v autě usadit své dítě. Pokud je dítě již majitelem vozíku, opět vyvstává otázka, zda vozík denně skládat do auta (pokud vůbec je skládací) a před školou opět sestavovat, nebo zda se pokusit vozík do auta vměstnat tak, jak je.

Abychom našli odpovědi na mnoho podobných otázek, které se nejen nám

v redakci, ale i rodinám často honí hlavou, oslovili jsme dvě firmy mající zkušenosti s úpravou automobilů pro potřeby osob s postižením. Jejich zástupci nám zodpověděli nejčastěji kladené dotazy svých zákazníků a zkušenosti nejen s převozem pomůcek, ale i celkovou úpravou automobilů.

Martina Králová, poradkyně rané péče a vedoucí SPC EDA

Cestujeme s CanoCar

Představení společnosti CanoCar a nabízených produktů se ujal pan Jiří Vaverka, zakladatel a jednatel firmy.

Jak dlouho se zabýváte službami pro lidi s handicapem?

Naše společnost vznikla v roce 1994 a od počátku se zaměřujeme na prodej a servis osobních aut Suzuki. Už v roce 1997 jsme ale rozšířili naši nabídku o služby pro lidi se zdravotním postižením. Prvním krokem byly úpravy řízení pro vozíčkáře od italského výrobce Guidosimplex, brzy jsme přidali i otočné sedačky tuzemské výroby. Nabídku průběžně rozšiřujeme podle toho, jak rostou možnosti nejrůznějších úprav a pomůcek. Poté, co jsme letos zahájili prodej přídatných pohonů pro vozíčkáře Klaxon, si dovoluji tvrdit, že dokážeme nabídnout řešení pro opravdu všechny myslitelné případy individuální přepravy zdravotně postižených.

Co můžete nabídnout rodičům malých dětí?

Pro přepravu dětí nabízíme dětský zádržný systém Recaro, který máme schválený Ministerstvem dopravy ČR a který plní předpis č. EHK 44.04 – díky tomu je zaručena nejvyšší úroveň bezpečnosti a na pořízení takového zádržného systému lze čerpat příspěvek od úřadu práce ve výši 90 % ceny. Celek se skládá z vlastní sedačky a dalšího příslušenství, jako je podnožka s destičkou, vestička pro lepší držení těla, podsedák, boční vycpávky sedáku, celková výplň

sedáčky, pětibodové pásy, prodloužení délky sedáku, propínací pásek na pásy, návleky na pásy, mezinožní klín, kryt přezky pásu a pelotky na suché zipy pro držení těla.

Vzhledem k tomu, že dítě časem vyroste a do dětského zádržného systému se již nevejde, je vhodné systém rovnou kombinovat s otočným a výsuvným sedadlem. Pro auta s vyšší pozicí sedadel je pak určeno provedení s otočným, výsuvným a sestupným systémem. Kombinace zádržného systému s otočným a výsuvným sedadlem je plně vyhovující po celou dobu, kdy klient čerpá příspěvek úřadu práce na úpravu automobilu. Instalované zařízení jednoduše „roste“ s dítětem a není potřeba řešit dodatečné úpravy.

Dalším často používaným zařízením je elektrický zvedák osoby, který umož-

ňuje přesadit pasažéra z vozíku do auta. Tento zvedák lze při použití speciálního podvozku využít i mimo vozidlo, například v interiéru bytu. Elektrický zvedák je vhodné kombinovat s jeřábkem, který usnadní nakládání mechanického nebo elektrického vozíku do kufru auta. Existuje také možnost elegantně uložit vozík za přední sedadla, a to díky přestavbě zadních dveří na elektricky výsuvné a přidání speciálního jeřábků. Tato varianta se ale typicky používá na straně řidiče v případě, kdy je člověk se zdravotním postižením současně řidičem a chce být plně soběstačný bez pomoci.

Co když přepravované dítě nemůže z vozíku jednoduše přesednout na sedadlo?

Pro tyto případy je určený dvoudílný nasedací systém. Ten se skládá ze samostatného sedadla a podvozku. Rodič nebo asistent přepravovanou osobu přesune i se sedadlem po kolejnicích z podvozku na otočnou platformu do auta a následně podvozek umístí do za-

vazadlového prostoru auta. Jednoduše řečeno jde o kombinaci sedadla spolujezdce s invalidním vozíkem.

Další možností, použitelnou u aut, která vycházejí z dodávek, je nájezdová rampa spojená s kotvením vozíku v interiéru auta. Pasažér na vozíku tak jednoduše vjede pátými dveřmi dovnitř a s vozíkem se nemusí nijak jinak manipulovat. V případě, že je vnitřní výška interiéru alespoň 135 cm, stačí všechno potřebné vybavení do auta domontovat. Pro auta s nižší karoserií, třeba Citroën Berlingo, je určena sada pro zabudování snížené podlahy v zadní části. Tato úprava je nejjednodušším řešením situace, ale na rozdíl od ostatních je zásah do auta nevratný.

V úvodu jste zmínil přídavné pohony, k čemu slouží?

Jde o kompaktní zařízení, které se skládá z řídicího, kola s elektromotorem a baterií. Jedním pohybem se dá připevnit k vozíku, a ten se tím změní vlastně na elektrickou tříkolku. Pokud to zdravotní stav dítěte umožňuje a dítě je dostatečně samostatné, dodává mu přídavný pohon s dojezdem dle typu 25 až 50 km neuvěřitelné možnosti pohybu, a to jak v interiéru bytu, tak i v exteriéru – ve škole, v přírodě, na hřišti.

Možností je opět celá řada podle potřeb konkrétního uživatele. Pro děti bych doporučil provedení Mini s nejmenšími rozměry a hmotností s možností zařízení složit do přenosného obalu. Existuje ale i přídavný pohon se zvýšeným výkonem nebo varianta určená pro pravidelné užívání v terénu.

Co byste rodičům handicapovaných dětí doporučil závěrem?

Především, a to neplatí jen pro úpravy automobilů, se na začátku poradit s odborníkem. Ne každé auto je vhodné pro potřeby přepravované osoby a ne vždy jde všechno uživatelsky vhodným způsobem upravit. Samozřejmě je také velmi žádoucí pořizovat auto a jeho úpravu vždy s uvědoměním si toho, že musí plnit požadavky po celou dobu čerpání příspěvku na jeho zakoupení a úpravu. A to jak z hlediska technického stavu, tak i z hlediska růstu dítěte a jeho možných zdravotních změn. Zásadní je vždy do auta instalovat pouze zařízení a systémy, které jsou schválené Ministerstvem dopravy, a jsou tedy zapsány v technickém průkazu. Pouze s tím máte jistotu stoprocentní funkčnosti a bezpečnosti při používání.

Úřad práce přispívá na pořízení auta a s tímto příspěvkem je také spojen nárok na odpočet DPH. Vedle toho úřady práce přispívají také na potřebné úpravy, a to zpravidla ve výši 90 % kalkulované ceny. Rodičům doporučuji pokusit se vždy získat oba příspěvky, díky této podpoře totiž mohou získat mnohem vhodnější a komplexněji upravené auto, než na co by jinak jejich finanční zdroje stačily.

Jiří Vaverka, ředitel společnosti CanoCar

Dítě v autě

Při nákupu nového auta je vždy prvotní otázka, jaký vůz vlastně vybrat. V rodinách s postiženým dítětem se k těm obvyklým kritériím přidávají ještě další, například požadavky na speciální potřeby při přepravě, pokud má dítě i pohybové problémy. Za společnost IROA-HDC, s. r. o. odpovídal na otázky pan Ing. Pavel Bahyl, jednatel firmy.

Vy se specializujete na úpravy automobilů pro handicapované, co můžete v tomto směru nabídnout?

Pokud je potřeba dítě přepravovat na kratší vzdálenosti, například do školy nebo k lékaři, pak je vhodná například nájezdová rampa, která se dodatečně namontuje do zadní části auta a je také snadno vyjímatelná. Dítě se v takovém případě může přepravovat přímo na invalidním vozíku. Předpokladem je větší vůz typu Citroen Berlingo nebo třeba Fiat Doblo, Ford Custom a podobně. Vozík je zabezpečen speciálními pásy do podlahy. V případě organizací, které častěji převážejí děti, je pak vhodnější

používání hydraulické rampy, která je pro personál pohodlnější.

Ale co když rodina chce cestovat na delší trasy, třeba na dovolenou?

Pak bude pro dítě nejpohodlnější vybavit auto otočným sedadlem, na které si před jízdou přesedne. U vyšších aut může být toto sedadlo nejen otočné a výsuvné směrem z vozu, ale může sjíždět až na úroveň vozíku. Maminkám to může výrazně usnadnit práci při péči o dítě, pokud je přenášení dítěte již zmáhá.

Jak jsou tyto úpravy finančně náročné?

Podobné úpravy začínají přibližně na 50 000 Kč včetně montáže a DPH. Dobrou zprávou je, že rodina může příslušný Úřad práce požádat o příspěvek na individuální úpravu vozu. Možností úprav je však samozřejmě daleko víc, vždy vycházíme ze specifických potřeb konkrétní rodiny.

IROA-HDC, s. r. o., Eledrova 718, Praha 8, 181 00, www.iroa.cz, iroa@volny.cz

*Pavel Bahyl, jednatel
firmy IROA HDC, s. r. o.*

Financování pomůcek

Výběr pomůcky je záležitost, které je nutné věnovat dostatek pozornosti. Pomůcku je potřeba vyzkoušet, dobře zaměřit, zjistit, zda její funkce opravdu naplňují naši představu a požadavky. Vyhovující pomůcka musí nejen dobře „sedět“, ale také se musí vejít do domácnosti nebo tam, kde je zrovna využívána. Pro výběr pomůcky je nutné mít dostatek času, pomůcku vyzkoušet a vybrat si tu, kterou považujeme za nej-

lepší. Rozhodování bývá často ovlivněno i cenou pomůcky nebo dalšími možnostmi jejího financování.

Jaké jsou základní možnosti financování pomůcek a z jakých zdrojů lze finance čerpat?

Nejčastěji jsou pomůcky pořizovány z veřejného zdravotního pojištění nebo z příspěvku úřadu práce. Pomůcky využívané ve školách jsou zpravidla zakoupeny školou. Další možnosti získání peněz na nákup pomůcky je sponzorský dar od individuálního dárce nebo firmy. O finanční příspěvek lze také požádat nadace. Doporučuje-

me zejména v začátku nahlédnout na www.donorsforum.cz, kde naleznete informace o celorepublikovém spolku Fórum dárců, který zastřešuje dárce v České republice. V některých situacích je možné pomůcky vypůjčit v půjčovnách kompenzačních pomůcek, kterých je v České republice několik. Podrobněji se budeme věnovat financování prostřednictvím tří minister-
ských resortů.

Přehled připravila Martina Králová, poradkyně rané péče a vedoucí SPC EDA

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů

Vyhláška č. 388/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením

Běžně o pomůckách financovaných ze sociálního resortu mluvíme jako o pomůckách, na které přispívá úřad práce, zde také podáváme žádost o tyto pomůcky (elektronicky nebo osobně na tištěném formuláři). Podrobné informace obsahuje Zákon č. 329/2011 Sb., v platném znění, o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů. Jedná se o tzv. příspěvek na zvláštní pomůcku.

Požádat o příspěvek na zvláštní pomůcku může občan se zdravotním postižením nebo zákonný zástupce dítěte se zdravotním postižením (tělesným, sluchovým, zrakovým postižením a těžkou nebo hlubokou mentální retardací).

O příspěvek na zvláštní pomůcku lze požádat v případě těžké vady nosného nebo pohybového ústrojí, těžkého sluchového postižení a nebo těžkého zrakového postižení charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

O příspěvek na zvláštní pomůcku poskytovaný na pořízení motorového vozidla nebo speciálního zádržného systému lze žádat při těžké vadě nosného nebo pohybového ústrojí, těžké nebo hluboké mentální retardaci charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Vyhláška č.388/2011 Sb., v platném znění, obsahuje kromě specifik, co vše je nutné doložit k žádosti o tyto pomůcky, a charakteristiky zdravotního stavu žadatele, také seznam druhů a typů zvláštních pomůcek (Příloha č.1 vyhlášky) např.:

I. Zvláštní pomůcky určené osobám s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí:

- dodatečná úprava motorového vozidla; jedná se o úpravy vyžadující montáž, např. ruční ovládání, usnadňování nastupování, nakládání vozíku,

- stavební práce spojené s uzpůsobením koupelny a WC; jedná se o stavební práce a s nimi nezbytně související materiál na úpravu (nikoli o obklady, podlahové krytiny, sanitu apod.),
- speciální komponenty osobního počítače, např. uzpůsobená klávesnice, myš, speciální programové vybavení,
- nájezdové ližiny, přenosná rampa, schodolez, svislá zdvihací a šikmá zvedací plošina, včetně instalace, stropní zvedací systém, včetně instalace,
- stavební práce spojené s rozšířením dveří v bytě,
- schodišťová sedačka, včetně instalace.

II. Zvláštní pomůcky určené těžce zrakově postiženým osobám

- kalkulátor s hlasovým výstupem,
- digitální zápisník pro zrakově pos-

tižené s hlasovým výstupem nebo braillovým displejem,

- speciální programové vybavení pro zrakově postižené,
- elektronická orientační pomůcka pro zrakově postižené a hluchoslepé, multifunkční elektronická komunikační pomůcka pro zrakově postižené a hluchoslepé, měřící přístroje pro domácnost s hlasovým nebo hmatovým výstupem,
- vodící pes (přesné dovednosti, které musí vodící pes splňovat, jsou součástí Přílohy č.2 této vyhlášky),
- psací stroj pro nevidomé, DYMO kleště (popisovací kleště pro nevidomé),
- indikátor barev pro nevidomé,
- braillový displej pro nevidomé,
- tiskárna reliéfních znaků pro nevidomé,
- hlasové popisovače pro nevidomé a hluchoslepé,
- digitální čtecí přístroj pro nevidomé s hlasovým výstupem,
- diktafon,
- kamerová zvětšovací lupa,
- digitální zvětšovací lupa.

III. Zvláštní pomůcky určené těžce sluchově postiženým osobám

- signalizační systémy nahrazující zvukové signály světelnou či vibrační signalizací, včetně instalace; jedná se například o signalizaci pláče dítěte, bytového zvonku, domovního zvonku, telefonního zvonění či výstražných jevů,

- speciální programové vybavení pro edukaci a reedukaci sluchu umožňující nácvik mluvení, odezírání nebo znakového jazyka; jedná se o aplikace do telefonu a programy do osobního počítače,
- individuální indukční smyčka,
- elektronická orientační pomůcka pro zrakově postižené a hluchoslepé; jedná se o akustické orientační majáky, vysílačky pro ovládání akustických orientačních majáků, pomůcky na zachytávání vysokých překážek,
- multifunkční elektronická komunikační pomůcka pro zrakově postižené a hluchoslepé; jedná se o stolní nebo mobilní telefony se zvětšenou a kontrastní klávesnicí, ozvučené mobilní telefony nebo tablety se speciálními funkcemi či příslušenstvím pro zrakově postižené,
- pomůcka pro poslech zařízení způsobitelného k reprodukci rozhlasového nebo televizního vysílání nebo pomůcka pro poslech zařízení k reprodukci zvukových nebo zvukově obrazových záznamů,
- telefonní zesilovač,
- soustava speciálních pomůcek pro přenos zvuku; jedná se o soustavu složenou z mikrofonu, přijímače a pokud je třeba, i speciálního sluchadla, zařízení umožňující vizuální komunikaci; jedná se o zařízení s podporou minimálně 4G LTE internetu, předním fotoaparátem minimálně 2 Mpx, displejem minimálně 5,5", a optickou stabilizací obrazu.

IV. Zvláštní pomůcky určené osobám se zdravotním postižením interní povahy způsobujícím těžké omezení pohyblivosti

- nájezdové ližiny,
- přenosná rampa,
- schodolez,
- svislá zdvihací plošina, včetně instalace,
- šikmá zvedací plošina, včetně instalace,
- roštová rampa, včetně instalace,
- schodišťová sedačka, včetně instalace,
- dodatečná úprava motorového vozidla; jedná se o úpravy vyžadující montáž, například ruční ovládání, usnadňování nastupování, nakládání vozíku,
- stavební práce spojené s rozšířením dveří v bytě,
- stavební práce spojené s uzpůsobením koupelny a WC, a to včetně stavebních prací spojených s rozšířením dveří v rámci uzpůsobení koupelny a WC; jedná se o stavební práce a s nimi nezbytně související materiál na úpravu, nikoli však o obklady, podlahové krytiny, sanitu apod.

V. Zvláštní pomůcky určené osobám se zdravotním postižením

- motorové vozidlo,
- speciální zádržné systémy, nikoli však běžné dětské autosedačky

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání

Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

O předpisu a financování pomůcek z tzv. „ministerských peněz“ nerozhoduje klient, ani tyto pomůcky nevlastní. Pomůcky může doporučit pracovník školského poradenského zařízení, t. j. speciálně pedagogického (SPC) nebo pedagogicko-psychologické poradny (PPP) v rámci podpůrných opatření. Majitelem pomůcky se poté stává mateřská, základní či střední škola, kterou žák navštěvuje. Podrobné informace a výčet některých pomůcek zpracovala Petra Slavíková, speciální pedagožka SPC EDA.

Podpůrná opatření a kompenzační pomůcky ve škole

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) je upraveno Školským zákonem č. 561/2004 Sb. a Vyhláškou č. 27/2016 Sb. (v platném znění). A zde se objevuje stěžejní pojem „podpůrná opatření“. O co se jedná?

Podpůrná opatření (PO) jsou nezbytné úpravy ve vzdělávacím procesu, které potřebuje dítě se speciálními vzdělávacími potřebami k vyrovnání podmínek při vzdělávání. Jedná se o úpravy vyučovacích metod, obsahu vzdělávání, jeho organizace a formy, dále úpravy očekávaných výstupů vzdělávání, úpravy hodnocení, využití individuálního vzdělávacího plánu, využití asistenta pedagoga a v neposlední řadě i možnost zajištění a využívání kompenzačních pomůcek.

Podpůrná opatření se dělí do pěti stupňů. První stupeň podpůrných opatření zahrnuje minimální úpravy a škola je může poskytovat žákovi nezávisle na spolupráci se školským

poradenským zařízením. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně již musí být doporučena školským poradenským zařízením, které tato opatření definuje v Doporučení školského poradenského zařízení pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole/ve školském zařízení. Čím vyšší stupeň podpůrných opatření, tím větší jsou třeba úpravy podmínek pro vzdělávání a tím vyšší je i jejich finanční náročnost.

Blíže se budeme věnovat pouze jednomu z podpůrných opatření, a sice pomůckám.

Pokud dítě potřebuje pro vzdělávání určitou kompenzační pomůcku, je možné, aby ji školské poradenské zařízení (SPC nebo PPP) po konzultaci se zákonným zástupcem a se školou doporučilo. Na základě doporučení škola získá na tuto pomůcku finance od státu. Musí se ovšem jednat o pomůcku uvedenou v Příloze č. 1 Vyhlášky č. 27/2016 Sb. (v platném znění), kde je kompletní soupis všech pomůcek, na které lze poskytnout finance. U každé z pomůcek je také uvedena finanční částka (tzv. normovaná finanční náročnost – NFN), kterou škola na základě doporučení SPC nebo PPP získá od státu. Často se na nás obrací školy nebo rodiče s dotazy, zda nemůžeme ve speciálně pedagogickém centru finanční částku na doporučenou potřebnou pomůcku upravit a navýšit. To ale nelze; normovaná finanční náročnost je dána vyhláškou a je neměnná. Pokud finance na danou pomůcku nestačí, musí se pomůcka dofinancovat z jiných zdrojů. Pokud žák potřebuje pomůcku, která není uvedena v Příloze č. 1 vyhlášky, finance na pomůcku škole přiděleny nejsou.

Pomůcky jsou rozděleny do několika kategorií, zde se blíže zaměříme pouze na pomůcky pro žáky s tělesným a zrakovým postižením. Nejsou zde uvedeny všechny pomůcky, popíšeme jen ty základní, pro představu i s jejich normovanou finanční náročností a se stupněm podpůrných opatření, který k jejich doporučení opravňuje.

Základní pomůcky pro žáky s tělesným postižením

Speciální židle

- Židle s pevnou podnožkou (3 000 Kč) – 2. st. PO

- Speciální židle s područkami (6 000 Kč) – 2. st. PO
- Židle uzpůsobená fyziologickým potřebám žáka (10 000 Kč) – 3. st. PO
- Židle uzpůsobená fyziologickým potřebám žáka (30 000 Kč) – 4. st. PO
- Židle uzpůsobená fyziologickým potřebám žáka (50 000 Kč) – 5. st. PO

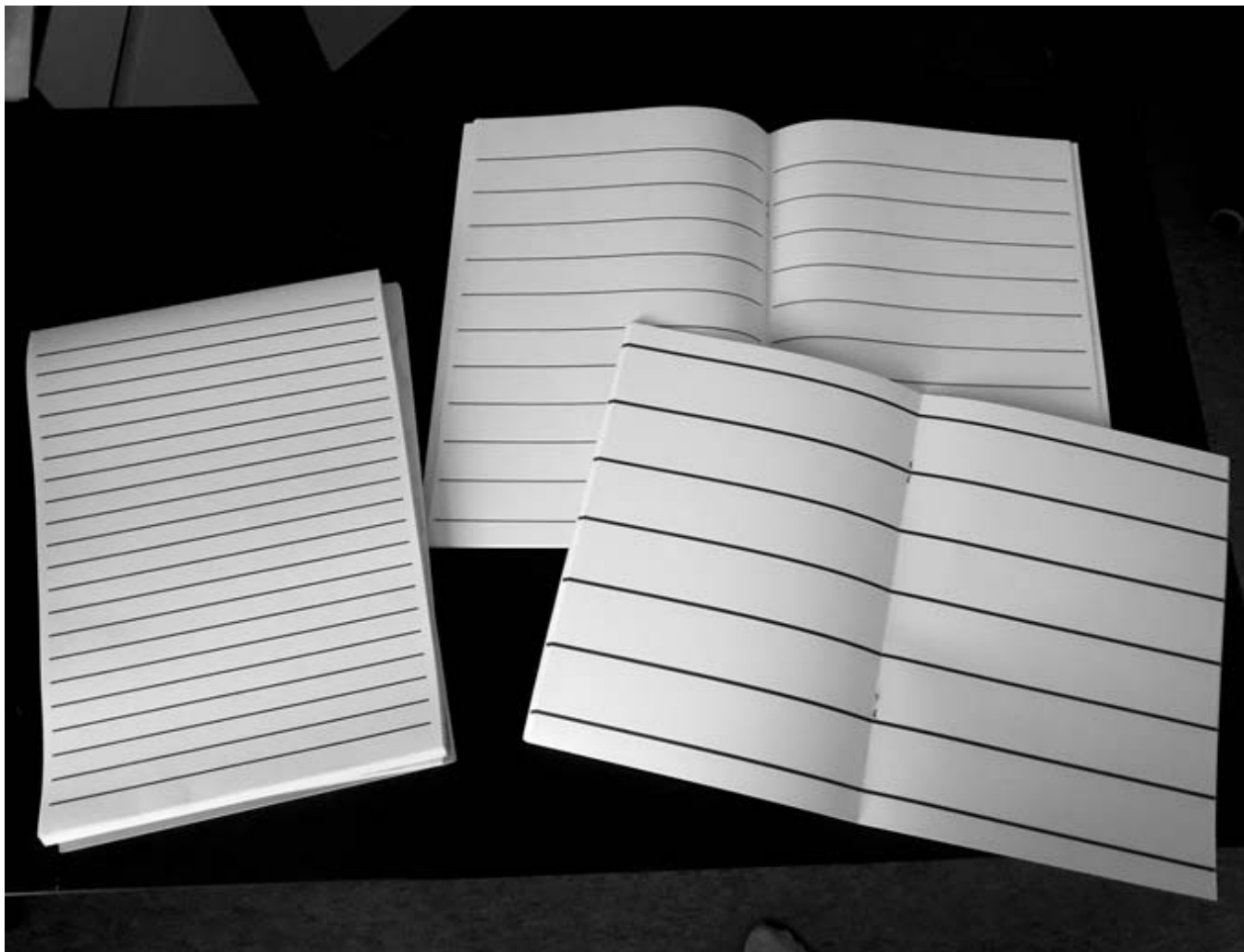
Další pomůcky pro polohování a pohyb/přesun

- Polohovací pytle (4 000 Kč) – 3. st. PO
- Pomůcky pro pohyb a polohování v prostoru (2 000 Kč) – 3. st. PO
- Mechanický vozík (22 000 Kč) – 4. st. PO
- Schodolez (116 000 Kč) – 4. st. PO
- Polohovací sedačka/lehátko (10 000 Kč) – 5. st. PO
- Zvedák (30 000 Kč) – 5. st. PO

Pomůcky pro obsluhu PC a tabletu

- Speciální komponenty osobního počítače (alternativní myš, klávesnice aj.) (7 000 Kč) – 3. st. PO
- Dotykový monitor (15 000 Kč) – 3. st. PO
- Speciální komponenty osobního počítače (alternativní myš, klávesnice aj.) (11 000 Kč) – 4. st. PO
- Kamery připevněné na monitoru PC k snímání pohybů hlavy (40 000 Kč) – 4. st. PO
- Držák na tablet včetně ochranného obalu (8 000 Kč) – 5. st. PO
- Joystick pro alternativní ovládání tabletu (6 000 Kč) – 5. st. PO
- PC pracoviště pro žáky s nejtěžším postižením (50 000 Kč) – 5. st. PO

Základní pomůcky pro žáky se zrakovým postižením

Pomůcky pro žáky slabozraké

- Sklopná deska s protiskluzovou fólií (2 000 Kč) – 2. st. PO
- Mechanické zvětšovací zařízení – lupa (500 Kč) – 2. st. PO

- Pracovní sešity s výraznou konturou (2 000 Kč) – 2. st. PO
- Mechanické zvětšovací zařízení – lupa (2 000 Kč) – 3. st. PO
- Hardware a software na kompenzaci zrakových funkcí – zvětšovací zařízení, optické pomůcky (30 000 Kč) – 3. st. PO
- Klávesnice pro slabozraké (500 Kč) – 3. st. PO
- Elektronická verze učebnic (4 000 Kč) – 3. st. PO
- Pomůcky k rýsování slabozrakých (500 Kč) – 3. st. PO

Pomůcky pro žáky nevidomé

- Tabulky na psaní Braillova písma a pomůcky pro výuku Braillova písma (1 500 Kč) – 3. st. PO
- Pichtův psací stroj (15 000 Kč) – 4. st. PO
- Software na přepis psané řeči do hlasového výstupu (3 000 Kč) – 4. st. PO
- Braillovský řádek (90 000 Kč) – 4. st. PO
- Braillovská tiskárna (130 000 Kč) – 4. st. PO
- Televizní lupa (90 000 Kč) – 4. st. PO

- Atlasy, reliéfní plánky a 3D modely (20 000 Kč) – 4. st. PO
- Rýsovací souprava pro nevidomé (7 000 Kč) – 4. st. PO
- Učebnice v Braillově písmu nebo srovnatelná částka na přepis do Braillova bodového písma – 1000 stran (20 000 Kč) – 4. st. PO

V neposlední řadě mohou být žákům se zrakovým nebo tělesným postižením doporučeny pomůcky také ze skupiny univerzálních pomůcek, např. notebook, úpravy a strukturace prostoru apod.

Tyto pomůcky s normovanou finanční náročností, vyjmenované ve vyhlášce, může školské poradenské zařízení doporučovat pouze do běžných škol, nikoli do škol dle § 16 odst. 9 Školského zákona (školy speciální). Tyto školy pomůcky hradí z vlastního rozpočtu.

*Petra Slavičková,
speciální pedagožka*

Ministerstvo zdravotnictví

Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů

Pomůcky na pojišťovnu nebo na poukaz, v praxi používáme oba výrazy. Ve skutečnosti lékař vypíše poukaz na pomůcku a pojišťovna tuto pomůcku uhradí. Přesné informace k nalezení v Zákoně č. 48/1997 Sb., v platném znění.

V běžném životě máme všichni největší zkušenost právě s tímto způsobem financování pomůcek, pravděpodobně jsme se s ním setkali všichni. Takto jsou financovány pomůcky, kterým se podrobně věnujeme v tomto čísle časopisu, tj. vozíky, sedací systémy, vertikalizační stojany, kočárky, a to vše s veškerým příslušenstvím. Do seznamu pomůcek spadají také dlahy, ortézy, protézy, chodítka, lůžka, zvedáky a sedáky, ale také „drobnější“ věci jako příloží a asférické lupy, bílá hůl, dioptrické brýle a okluzory nebo sluchadla.

Podrobný a celkový přehled pomůcek lze získat na webových stránkách Státního ústavu pro kontrolu léčiv do Souboru v xls podobě. K dispozici je na adrese: www.sukl.cz/sukl/seznam-cen-a-uhrad-zp-hrazenych-na-poukaz-k-1-5-2020 a je pravidelně aktualizován. K 1. 5. 2020 obsahoval dokument 10 738 položek, proto zmiňujeme opravdu jen některé.

Kromě kódů ke konkrétnímu produktu, jeho ceny a dalších náležitostí důležitých pro správné vyplnění poukazu lze v seznamu zjistit, který odborný lékař či lékaři mohou na danou pomůcku poukaz vyhotovit.

Rok 2019 byl rokem změn

Změny v proplácení pojišťovnami vešly v platnost od 1. prosince 2019. Novela zákona o veřejném zdravotním pojištění přinesla hlavní změny v administraci pomůcek a jejich úhrad, kterou nyní spravuje SUKL (Státní ústav pro kontrolu léčiv) a nikoli zdravotní

pojišťovny, dále ve sjednocení systému proplácení, kdy všechny pojišťovny přispívají na stejnou zdravotní pomůcku stejnou částkou, příspěvek byl přerozdělen ve prospěch i neprospěch pomůcek (na některé je příspěvek nižší, týká se především pomůcek, které stojí řádově stokrát, a na jiné vyšší, především u drahých pomůcek) a změnu zaznamenal i předpis pomůcek, který je mnohdy usnadněn. Nově může některé pomůcky předepsat i praktický lékař.

Pojišťovny nyní neproplácí koupelnové pomůcky (sedátka do vany, toaletní židle již nejsou zahrnuty v nové kategorizaci), ale přispějí vyšší částkou na aktivní mechanický vozík nebo v případě vlastnictví elektrického vozíku přispějí až 20 000 Kč k získání druhého vozíku.

Proč není v některých případech nutný předpis od specializovaného lékaře? Protože je brán ohled na fakt, že ke specialistovi se často klient dostane až po dlouhé čekací době. Proto nyní může základní pomůcky, např. chodítka, mechanický vozík (bez příslušenství) nebo polohovací postel, předepsat praktický lékař. Některé pomůcky, např. chodítka, lze získat i bez schválení revizního lékaře. Samozřejmě může veškeré výše uvedené pomůcky dále předepisovat i lékař specialista.

Změna proběhla i ve způsobu zápisu pomůcek do seznamu, tzv. kategorizačního systému. Před novelou zápis probíhal jednou za půl roku, tedy dvakrát ročně. Mnoho pomůcek muselo na zápis čekat a jejich cesta ke klientům se prodlužovala. V současné době se nové

pomůcky ohlašují každý měsíc a na trhu mohou být uvedeny do 60 dní.

Pozornost je potřeba věnovat i doplatku na pomůcku, konkrétně na mechanický vozík. Pokud nyní klient doplatí pomůcku více než dvěma tisíci korun, je třeba se rozhodnout, zda bude patřit jemu nebo pojišťovně. Pokud i po doplatku nad 2 000 Kč bude majitelem pomůcky pojišťovna, vezme si pomůcku zpět, až ji nebude klient potřebovat a nabídne ji dalšímu uživateli. Po dobu, kdy pomůcku užíval klient, který ji doplatil, bude pojišťovna řešit případné opravy a servisy.

(převzato z webových stránek firmy MEDESA care www.medesacare.cz)

Pohled na proběhlé změny přímo z praxe v článku Romana Krejčího z firmy Medicco

ZMĚNA ZÁKONA – důležité informace

Koncem minulého roku začala platit novela zákona 48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění, která zásadním způsobem změnila oblast výdeje a distribuce zdravotnických prostředků.

Jak se tato změna dotýká vás, uživatelů zdravotnických prostředků (ZP)? Pro základní seznámení s touto novelou jsme pro vás připravili seznam těch nejdůležitějších změn:

Kategorizační strom – příloha nového zákona rozděluje zdravotnické prostředky do kategorií, ve kterých by měly být ZP srovnatelných parametrů. Tyto kategorie také definují minimální vybavení daných prostředků o příslušenství. Zdravotnické prostředky zařazené do jednotlivých kategorií jsou v různých cenových hladinách. Nejprve doporučujeme vámi požadovaný prostředek vyzkoušet, porovnat nabídku s konkurencí a teprve poté řešit cenovou hladinu daného zdravotnického prostředku.

Také příslušenství v základní ceně se může v rámci jednotlivých kategorií lišit. Mějte na paměti, že potřeby každého z vás jsou jiné a více příslušenství v základní ceně ještě neznamená, že je zdravotnický prostředek lepší.

Každé příslušenství, které nevyužijete, zbytečně zvyšuje hmotnost a do budoucna může navyšovat i cenu oprav vašeho prostředku. Při výběru doporučujeme bezplatnou konzultaci s odborným zástupcem dodavatele.

Změna kódů v číselníku – nově se správcem úhradového číselníku stává Státní ústav pro kontrolu léčiv. Pro vás, naše klienty, to znamená změnu kódů (čísel), pod kterými vám lékař zdravotnický prostředek předepíše. Nový kód poznáte podle toho, že začíná číslicí „5“ zatímco kód starý má na začátku číslicí „0“.

Nové úhrady – s novelou zákona se mění výše úhrad většiny zdravotnických prostředků. U části se úhrady zvyšují, ale u většiny kategorií naopak došlo ke snížení úhrad z veřejného zdravotního pojištění. Bohužel to znamená, že si klienti ve většině případů ze svého zaplatí více než v minulosti.

Ke zvýšení úhrad došlo například u těchto ZP:

- Aktivní vozíky pro dospělé
45 000 Kč (bylo 21 000 Kč)
- Elektrické vozíky exteriérové
144 000 Kč (bylo 136 000 Kč)

Naopak ke snížení úhrad došlo u těchto kategorií:

- Sedačky antidekubitní 7 500 Kč
(bylo 11 000 Kč)
- Veškeré příslušenství je nyní hrazeno ve výši 90 % (bylo 100 %)

Preskripční omezení – nově příloha zákona obsahuje podmínky a omezení, za jakých je možné ZP dané kategorie předepsat. Při žádosti o výdej ZP je třeba velmi pečlivě předepisujícím lékařem zdůvodnit, proč je pro vás daný ZP a jeho příslušenství nejlepší a proč není možné použít zdravotnický prostředek z jiné (nižší) úhradové kategorie.

Cirkulace – nově se mění i podmínky cirkulace (reparování a znovu výdeje) některých zdravotnických prostředků. Kategorizační strom obsahuje informa-

ce, které prostředky možné cirkulovat a které není. Necirkulovatelné ZP při výdeji automaticky přechází do vlastnictví klienta. Cirkulaci řeší i paragrafové znění zákona, které definuje maximální výši doplatku, při které ještě k cirkulaci dochází. Zdravotnické prostředky s doplatkem vyšším než 2 000 Kč se stávají také majetkem klienta, i když v tomto případě se klient může se zdravotní pojišťovnou dohodnout na cirkulaci (kdy se majitelem prostředku stává pojišťovna).

Výhoda vlastnictví klienta spočívá v tom, že nemusí prostředek po ukončení životnosti vracet zdravotní pojišťovně. Nevýhodou této změny je snížení výše úhrad oprav ZP ve vlastnictví klienta po dobu jeho užívání zdravotními pojišťovnami:

Mechanický vozík 90 % u cirkulovatelných – max. 10 000 Kč / 5 let u vozíku ve vlastnictví klienta.

Elektrický vozík 90 % u cirkulovatelných – max. 14 000 Kč / 7 let u vozíku ve vlastnictví klienta.

Zpracoval Roman Krejčí, Medicco

Milí čtenáři,

rozhodli jsme se rozšířit naši pravidelnou knižní rubriku o tipy na dětské knížky, vhodné jak pro naše klientské děti, tak pro jejich sourozence či kamarády.

Yookidoo První kniha

Oboustranné leporelo, které díky tkaničkám po stranách poslouží i jako mantinel do postýlky. Jedna strana je černobílá a druhá barevná. Leporelo je ozvláštněné zvukovými efekty a příjemnými světelnými prvky, které pomohou dítě zaujmout.

Jezevecour, se po letech vyšetřování drobných nesmělých přestupků konečně dočkali pořádného případu - vraždy! Už jsou pachatelé na stopě... Autorka díky svému smyslu pro detail a velké představivosti dokonale vykreslila svět zvířecího zločinu a do příběhu vtáhne nejen děti, ale i rodiče.

Tak to vidím

Andrij Lesiv

Zajímavě ilustrovaná kniha o zraku a vidění přiblíží dětem, jak zrak funguje, co znamená vidět nebo nevidět, co je zjevné a co je očím skryto. Vysvětlí, proč je zrak tak důležitý, kdy nám může pomáhat a kdy nás může tak trochu tahat za nos. Velmi výrazné ilustrace

obsahují i optické klamy, a zaujmou tak děti bez rozdílu věku.

Jak myška snědla měsíc

Petr Horáček

Horká novinka mezi dětskými knihami vypráví další dobrodružství myšky, která před usnutím uviděla měsíc a přála si, aby měla jeden jen pro sebe. Po probuzení se jí přání splnilo. Ležel u její postýlky a voněl tak, až to myška nevydržela a měsíc snědla. Nebo to nebyl měsíc? Světově oceňovaný autor nabízí povídání dlouhé tak akorát, aby u něj vydrželi i ti největší neposedové.

Magdaléna Kostecká,
poradkyně rané péče

Zvířecí detektivka –

Ve vlčím doupěti

Anna Starobiněcová

Zkušený detektiv Jezevec Starší a jeho pravá ruka, mrštný a horkokrevný

Přetrvávající primární reflexy – opomíjený faktor problémů učení a chování

Marja Volemanová

Kniha nabízí komplexní vhled do problematiky vlivu primárních reflexů na psychomotorický vývoj dítěte. Primární reflexy, které mají za úkol pomoci dítěti v průběhu porodu a v prvních týdnech života, způsobují automatické, stereotypní pohyby.

Tyto reflexy mají vymizet po dosažení určitého stupně vývoje centrální nervové soustavy. Pokud k jejich vymizení nedojde, mohou negativně ovlivňovat neurologický vývoj a postihnout smyslové vnímání, rovnováhu, koordinaci pohybů apod. K jejich dodatečnému potlačení se využívá metoda neuro-vývojové terapie a stimulace.

Marja Volemanová, průkopnice neuro-vývojové terapie v ČR, se problematice věnuje jak na akademické, tak na terapeutické úrovni. Její kniha je určena především pro odborníky z řad učitelů,

speciálních pedagogů nebo fyzioterapeutů. Volemanové se však podařilo poměrně složitou neurologickou problematiku shrnout srozumitelnou formou, takže si tato kniha najde své čtenáře i mezi rodiči.

Autorka vás v knize provede jednotlivými fázemi psychomotorického vývoje dítěte a nabídne možnosti, jak ho v těchto fázích správně stimulovat. Dále vysvětlí základní neurologické pojmy potřebné k pochopení neurologického vývoje a uvede vybrané primární reflexy a přehled symptomů jejich přetrvávání. Nakonec shrne prvky senzorycké integrace a vysvětlí, jak souvisí přetrvávající primární reflexy s diagnózami jako ADHD, dyslexie, vývojová dysfázie apod. Příjemným bonusem knihy jsou testy na rozpoznání přetrvávání jednotlivých primárních reflexů a vyhraněnost laterality.

Magdaléna Kostecká,
poradkyně rané péče

Zvuky probouzení

Petr Třešňák,
Petra Třešňáková

Manželé Třešňákoví v knize vyprávějí svůj rodinný příběh. Dorotka, nejmladší ze tří dcer, je dívka s autismem spojeným s mentální retardací a vážnými projevy chování, mimo jiné výrazným sebepoškozováním. Rodiče se se čtenářem velmi osobně dělí o svůj příběh. Nepopisují diagnózu své dcery, sdělují, jak náročné je hledat rovnováhu ve složité životní situaci, jak přijmout fakt, že jsou rodiči dítěte s postižením, a jak se naučit zvládat nepřetržitou péči o Dorotku. Ve svém vyprávění se svěřují s pocity, které zažívají v každodenních situacích a které zvládají někdy lépe, snadněji, a někdy je téměř zvládat nelze. Zaznamenány jsou i metody, včetně alterna-

tivních a spirituálních, na které se rodiče v různých fázích života upínali. Jejich vyprávění odhaluje krásné momenty, kdy zažívají úspěch, radují se ze společného bytí s Dorotkou – tyto chvíle jsou velmi opravdově zaznamenané, čtenář má možnost nahlédnout opravdu hluboko. Stejný pocit hloubky však čtenář zaznamená i při odhalení pocitů bezradnosti, kdy není vidět cesty, jak dál...

Čtenář je vtažen do příběhu, který popisuje čtrnáct let soužití. Rodiče vpouštějí čtenáře díky velké otevřenosti do svého vnitřního světa. V pěti kapitolách (Očekávání, Vyčerpání, Léčení, Chybějící stránka, Probouzení) je na 295 stranách zaznamenáno mnoho opravdovosti. V textu se prolíná vyprávění otce i matky, autory knihy jsou oba rodiče. Mimo jiné je v knize poukázáno i na skutečnost, že sociální služby v Česku jsou pro děti i dospělé s autismem často nedostupné. „Je to pozoruhodný paradox. Systém sociální péče financovaný státem existuje proto, aby pomáhal lidem s různou formou postižení vyrovnat jejich handicap a žít v rámci možností běžný život. Ale tam, kde je (handicap – pozn. red.) největší a vyžaduje největší míru podpory, systém selhává. Dává od svých klientů ruce pryč a rodi-

ny zůstávají samy. Stát na účinnou pomoc nemá finanční ani lidské kapacity.“

Petr Třešňák je novinář, píšící do týdeníku Respekt, věnuje se především sociálním a zdravotním tématům.

Petra Třešňáková je psychoterapeutka a lektorka krizové intervence.

Společně jsou zakladateli spolku Naděje pro děti úplňku, který usiluje o zlepšení sociální podpory pro rodiny dětí s autismem.

www.detiuplnku.cz

Knihu vydalo nakladatelství Druhé město.

Předmluvu ke knize napsala Yvonna Lucká, psycholožka a psychoterapeutka.

„Číst tuto knihu předpokládá, milí čtenáři, kuráž také od vás. Přeji vám dobré prostupování vrstvami příběhu. Přeji vám dotknout se poznání, že i tak těžká cesta končí u tak „jednoduchých“ objevů, jako je „možná to není Dorotka, kdo potřebuje léčit“. Jak se říká, život se neodvívá od toho, co se nám přihodí, ale jaký se nám k tomu podaří vytvořit vztah.“ (s. 16, Předmluva, Y. Lucká)

Martina Králová, poradkyně rané péče a vedoucí SPC EDA

Matěj, Adam a Tadeáš

Rubrika Nejen pro sourozence má v našem časopise již dlouho své místo. Většinou vám přináší návody na tvoření, vyrábění a hraní. Od tohoto čísla vás budeme pravidelně seznamovat také s příběhy sourozenců, které máme možnost při našich návštěvách potkávat. A proč? Protože jejich příběhy jsou inspirující, i když někdy neobvyklé. A oni si to prostě zaslouží.

Asi to známe všichni – někdy nám jde ze všech povinností a starostí hlava kolem. A mít nějakého „partáka“, který je k ruce a pomůže, je někdy k nezaplacení. Někdy se nepostradatelným pomocníkem může stát i malý nebo větší sourozenec. A i když se nám jejich nápady zdají často neuskutečnitelné a jejich láska je mnohdy až příliš „intenzivní“, mají své nezastupitelné místo. Protože i bláznivé nápady mohou být báječné, mohou sourozence podpořit ve vývoji a třeba i při stimulaci zraku.

Své o tom ví maminka tří kluků Marie Ptáčníková. Matěj a Adam jsou skvělými partáky jak pro Tadeáška, tak pro samotnou maminku. Bráchové Tadeáška jsou velmi nápadití a dokáží vymyslet všelijakou srandu, ať už doma, venku, při používání různorodých rehabilitačních pomůcek nebo při odpočinku. No napadlo by vás vzít bráchu, který je zrovna ve vertikalizačním stojanu, a jezdit s ním venku, posílat si ho mezi sebou? Takových věcí umí Matěj a Adam vymyslet Tadeáškovu mnoho. Ale také si bez problémů vezmou Tadeáška v kočárku a jdou s ním ven, což pro „pubertáka“ nemusí být snadné. O to více je na ně maminka hrdá! A má proč. „Tadeášek je jedno z dvaceti dětí na světě s vzácnou genetickou poruchou, proto neumíme určit, jaké cvičení či rehabilitace jsou nejvhodnější. Zkoušíme a vymýšlíme, co se dá, a to, co se nám osvědčí, používáme a doporučujeme dál. Pomůcek máme doma celou řadu: vibrační plošinu, různé balony a vál-

ce, ortézy na nohy ruce, vertikalizační stojan, houpačky... Tadeáš je moc rád i na trampolíně, ve speciálním lehátku do vany atd... Největší motivací jsou pro něj však jeho bráchové Matěj (15) a Adámek (10), jsou to naši velcí pomocníci, Tadeáška zbožňují.

Kluci s Tadeášem dělají plno věcí. Když Tadeášek cvičí a je potřeba, aby zvedal hlavu a trup, vymyslel Adámek, že kolem nás jezdí autem na ovládání; auto bliká, vydává zvuky, to se Tadeášovi líbí a spolupracuje daleko lépe. Matěj zase např. při svlékání nebo oblékání dává Tadeášovi ponožky na ruce a on se je snaží všemožně sundat. Matěj se chechtá, ale zároveň ho to nutí použít jemnou motoriku a ponožky sundat. Kluci staví různé bunkry, kam si vezmou světelné tyčky a motivují Tadeáša, aby je uchopil.

Věcí, které kluci vymýšlejí, je plno. Tadeášek jejich společnost miluje a mně to umožní například v klidu uvařit oběd nebo pověsit prádlo. A ač je Matějovi již 15 let, nedělá mu problém vzít ko-

čárek a jít s Tadeášem na procházku. A to se u pubertáka hodně cení (smích). Naši kluci jsou prostě partáci do nepohody.“

*Jana Jelínková, poradkyně rané péče
a Marie Ptáčníková, klientka rané péče*

Vytvořte si vlastní moře!

Letošní léto bude většina z nás trávit spíše v Čechách, užívat si krásy naší země, kterých je opravdu hodně. Ale přeci jen je jedna věc, která naší zemi chybí, a tou je moře. A tak si ho můžete alespoň malý kousek vytvořit doma.

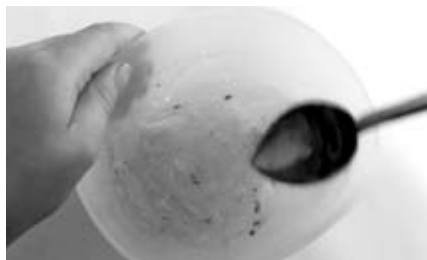
Budeme potřebovat:

- Pevný uzavíratelný sáček
- Gel na vlasy
- Modré potravinářské barvivo
- Lepicí pásku
- Mušličky, kamínky, rybičky

Postup:

Gel na vlasy smícháme v misce s trochou barviva (na požadovaný odstín barvy moře). Obarvený gel společně s dětmi přendejte do uzavíratelného sáčku. Moře máme hotové! Teď stačí jen vložit to, co si každý v moři představuje – mušličky, kamínky, rybičky, hvězdičky, případně rostliny.

Na závěr sáček dobře uzavřeme), pro větší jistotu raději uzávěr přelepíme páskou. Moře stejně tak páskou můžete přilepit ke stolu, na okno a nechat děti si hrát a pořádně potrénovat prsty při posouvání rybiček a kamínků.

Moře v sáčku je skvělou zábavou a zároveň jde o senzoryckou hračku, která rozvíjí jemnou motoriku ruky a prstů a představivost.

Jana Jelínková, poradkyně rané péče

Rybičky, hvězdičky a rostlinky lze vyrobit. Vystříhnete požadovaný tvar z tenčího plastu (lze použít třeba polystyrenové tácky, které se používají v obchodech při pultovém prodeji uzenin, nebo čisté krabičky na jídlo s sebou). Rybičku nabarvíte fixou podle fantazie a je hotovo.

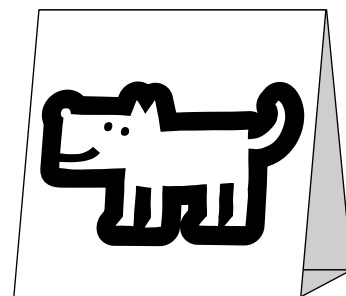

Zábavná bludiště: Ukažte zvířátkům cestu

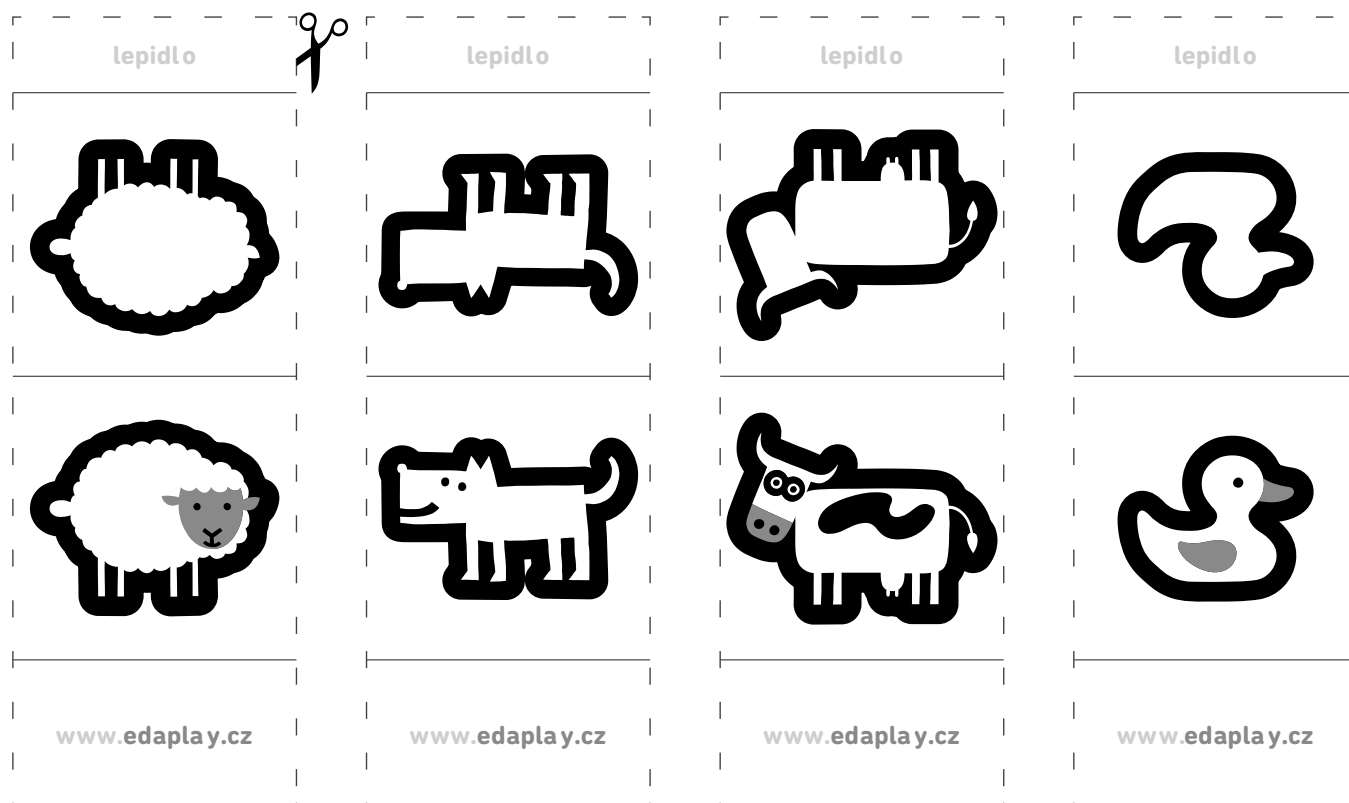
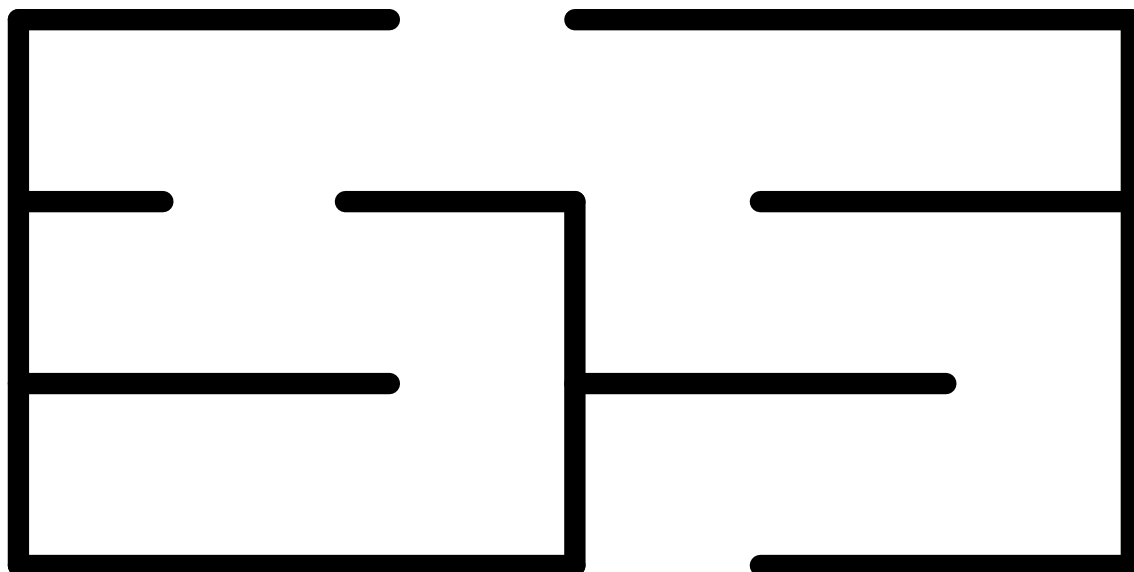
Příprava

Budete potřebovat nůžky, lepidlo a pastelky. Nůžkami si opatrně vystříhejte bludiště a postavičky zvířat. Zvířátka můžete pastelkami dokreslit a vybarvit.

Sledování cest v bludišti zabaví i starší sourozence. Mohou pomoci s vystřiháním, slepením a vybarvením zvířátek do bludišť.

Než začnete stříhat, otočte list a s rodiči si přečtěte, jak si s bludištěm můžete hrát.

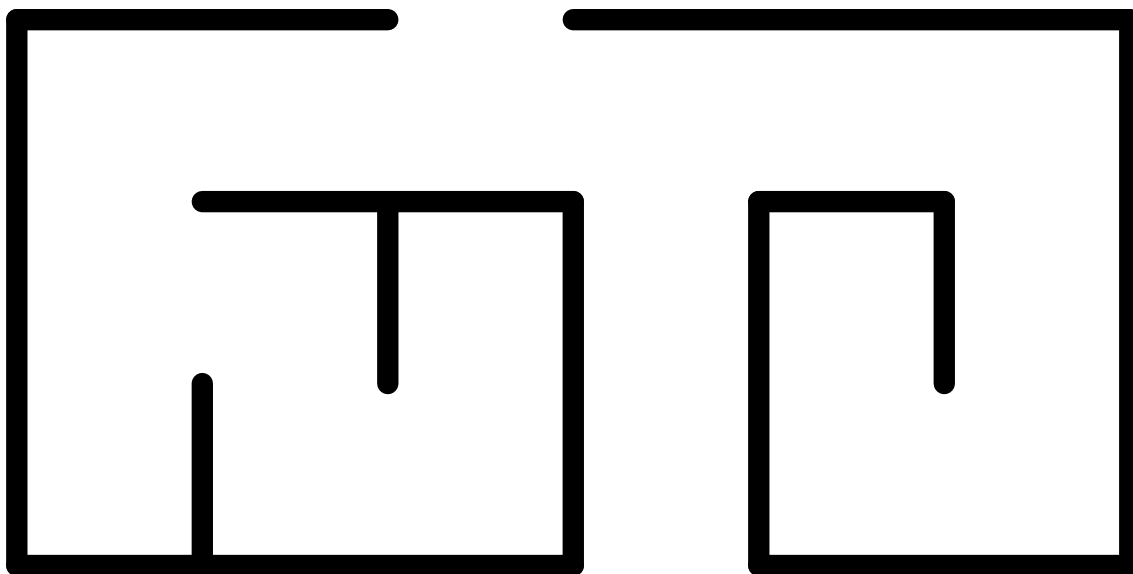

Najděte další zvířecí kamarády

Projděte si dětský pokojíček a najděte knihy, ve kterých je obrázek kravičky a pejska, nebo tato zvířátka najděte mezi hračkami. Porovnejte vzhled papíro-

vé postavičky a hračky – jak vypadají? Mají stejnou barvu? Jaké zvuky dané zvířátko v přírodě vydává? Hračky položte vedle papírového bludiště a vymyslete, co budou v bludišti hledat: třeba ořechy, ovoce nebo drobnou zeleninu jako ředkvičky. Také můžete hledat ces-

tu od jednoho zvířátka ke druhému. Na začátek bludiště postavte hračku a na konec bludiště postavte zvířátko z papíru. Najdou k sobě cestu?

Bludištěm může projet i autíčko

Cestičky v bludišti můžete vyznačit fixem nebo pastelkou. Mezi hračkami můžete najít malé autíčko a bludiště projet se zvukem „brrrm brrm“, v cíli auto pěkně zatroubí „tutúút.“

Vytvořte si vlastní bludiště.

Z kostek Lega nebo jiné stavebnice si můžete postavit cestičky podle vlastní fantazie. Bludiště můžete také vytvořit z plastelíny nebo nakreslit výrazným fixem na papír, případně vyznačit barevnou izolepou. Při procházce venku můžete vyskládat cestičky z větviček nebo lístků. Z procházky si můžete přinést hezké kamínky, omýt je a použít na tvorbu bludiště i doma.

Další úkoly se spojováním cestiček najdete na www.edaplay.cz/aktivita.

Přejeme zábavné hledání cestiček, váš tým EDA PLAY.

Cyrilovo smažení

Langoše

Co potřebujeme:

- droždí 1 kostka
- sůl 1 lžice
- mléko 300 ml
- cukr – ½ lžičky
- mouka hladká 500 g

Navrch:

- máslo s česnekem
- kečup
- sýr
- jogurt
- marmeláda

Postup:

V míse si necháme na teplém místě vykynout kvásek z cukru, teplého mléka a droždí. Pak přidáme mouku a sůl a necháme kynout asi třičtvrtě hodiny. Pokud by bylo těsto moc suché, můžeme přidat mléko.

Poté těsto nakrájíme na kousky, uděláme z nich bochánky a necháme je ještě chvíli odležet. Mezitím si připravíme buď hlubokou pánev nebo kastrol. Já to dělám v kastrolu (olej na vás nebude tolik prskat). Nalijeme do něj asi jeden a půl cm oleje a necháme rozehtát. Zatím si rozválíme kousky těsta na co nejtenčí placky (ono se to hrozně nafoukne), a jakmile je olej rozehtátý, položíme placku do kastrolu (na pánev). Langoš je hotový během minuty, tak na něj dávejte pozor.

Když je pěkně dozlatova upečený, vyndejte jej na talíř s ubrouskem.

K tomu si můžete udělat rozehtáté máslo s česnekem a potřít to tím. A navrch posypat sýrem a pomazat kečupem.

Já s rodinou jsme si to dávali i na sladko s jogurtem a marmeládou.

Mně se tento recept hodně líbí a nám všem langoše hodně chutnaly. Přeji vám také hodně zdaru při vašem vaření a smažení.

Recept připravil Cyril Donát

Pomoc,
která je vidět

**EDA pomáhá rodinám dětí
se specifickými potřebami
zvládat složité životní situace**

- Umíme rozvíjet schopnosti dětí v raném věku
- Posilujeme kompetence a sebevědomí rodičů
- Věříme, že i rodina dítěte s postižením může prožít hezký život

Odborná terénní služba
pro rodiny dětí
se zrakovým
nebo kombinovaným
postižením ve věku
od narození do 7 let.

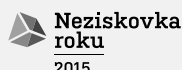
Telefonická linka
a chat pro pečující
o děti se závažným
onemocněním nebo
po těžkém úrazu.

Školské poradenské
zařízení pro děti
se zrakovým postižením
ve věku od 3 do 26 let.

Pracoviště je členem
Asociace rané péče
České republiky
www.arpcr.cz

EDA cz, z. ú.
Filipova 2013/1, 148 00 Praha 4
tel.: +420 224 826 860
e-mail: info@eda.cz

Staňte se součástí EDOVY rodiny a pomáhejte pravidelně

Číslo účtu: 5481081309/0800

Výši měsíčního příspěvku si volíte sami. Pro potvrzení o daru pište na darci@eda.cz.

**Váš pravidelný měsíční příspěvek je jistotou a tím
nejjednodušším způsobem, jak s námi můžete pomáhat.**

www.eda.cz

**Prodej a výdej všech zdravotnických pomůcek
+ individuální konzultace.**

**Pobočky naleznete na adresách uvedených
níže, kterou zajišťujeme loobchodní síť
prodejen **HELP CENTRUM s.r.o.****

**Sídlo společnosti a pobočka
Mělník:**

K Přívozu 1446, 276 01 Mělník
tel.: +420 315 630 185
mob.: +420 737 254 123
email: info@help-centrum.cz

Pobočka Liberec:

Lužická 11, 460 01 Liberec
tel.: +420 485 102 935
mob.: +420 603 554 979
email: liberec@help-centrum.cz

Pobočka Olomouc:

Masarykova třída 53, 772 00 Olomouc
tel.: +420 585 202 500
mob.: +420 604 210 486
email: olomouc@help-centrum.cz

Pobočka Mělník:

Kpt. Jaroše 307, 276 01 Mělník
tel.: +420 315 624 873
email: melnik@help-centrum.cz

Pobočka Pardubice:

Bělehradská 389, 530 02 Pardubice
tel.: +420 466 641 015
mob.: +420 737 254 120
email: pardubice@help-centrum.cz

Pobočka Ostrava:

Pivovarská 1504/8, 702 00 Ostrava
mob.: +420 737 254 108
email: ostrava@help-centrum.cz

Pobočka Mladá Boleslav:

Na Kozině 9, 293 01 Mladá Boleslav
tel.: +420 326 729 760
mob.: +420 603 287 472
email: mlada.boleslav@help-centrum.cz

Pobočka Nové Město na Moravě:

Žďárská 41, 592 31
Nové Město na Moravě
mob.: +420 604 210 476
email: nmesto@help-centrum.cz

Pobočka Plzeň:

Husova 2782/21, 301 00 Plzeň
mob.: +420 724 987 215
email: plzen@help-centrum.cz

Komplexní řešení pro zdravotně postižené

Zádržné systémy
pro děti se zvláštními
potřebami

Transportní
sedadlo

Elektrický jeřáb
pro přesednutí
z vozíku

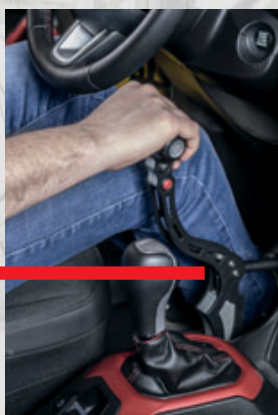
Otočná a výsuvná
sedačka pro přepravu
osob

Elektricky
posuvné dveře
a nakladač
vozíku

Komplexní
přestavby
pro přepravu
vozíčkářů

Ruční ovládání
plynu a brzdy

Přídavný
elektrický pohon
pro vozík

HandyTech
TRAVEL EXPLORE LIVE

KLAXON

Guidosimplex

Stáhněte si některý z našich katalogů
na www.canocar.cz/upravy-pro-ztp
nebo si ho vyžádejte v tištěné podobě.

CanoCar

CanoCar s.r.o.
Olomoucká 176, 627 00 Brno, tel. 547 357 017, 774 828 239
info@canocar.cz, www.canocar.cz

